

Gorenjski Glas

TOREK, 15. MARCA 2011

Leto LXIV, št. 21, cena 1,50 EUR, 19 HRK | ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK | ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN OB PETKIH | INFO@G-GLAS.SI | WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Pritožba zoper zaprtje dvorane

Katastrofa - s to besedo v Hokejskem klubu Jesenice in Drsalnem klubu Jesenice komentirajo dejstvo, da je inšpekcija zaprla halo Podmežakla. Občina Jesenice se je na odločitev že pritožila.

URŠA PETERNEL

Jesenice - Gradbena inšpekcija je zaprla halo Podmežakla, ker ta nima uporabnega dovoljenja. Kot je povedala svetovalka jeseniškega župana Tomaža Toma Mencingerja **Božena Ronner**, dvorana uporabnega dovoljenja nikoli ni imela, saj je bila zgrajena pred letom 1967, ko je bilo za odprtje dvorane potrebno le gradbeno dovoljenje. Občina se je po besedah Ronnerjeve na odločbo pritožila v zakonitem roku; predvsem skušajo dokazati, da je

bila dvorana zgrajena v skladu z vsemi takratnimi dovoljenji in izpolnjuje vse zahteve. "Možno je pridobiti uporabno dovoljenje za 'starejše' objekte, torej tiste, ki so bili zgrajeni na podlagi gradbenega dovoljenja, izdanega pred uveljavitvijo zakona o graditvi objektov iz leta 1984," je povedala Ronnerjeva. Kot je dodala, si župan občine Jesenice prizadeva, da se ta problem reši, predvsem v dobro jeseniškega športa in športnikov. In kaj zaprtje dvorane pomeni za hokejiste in druge uporabni-

ke? **Zoran Račič**, tiskovni predstavnik Hokejskega kluba Acroni, je povedal, da igralci ta čas trenirajo v telovadnici. Račič včeraj zjutraj še ni vedel, kje bodo potekale tekme državnega prvenstva, ki se začne konec tedna. "Čakamo na odločitev upravnega odbora kluba. Odgovorni v klubu intenzivno iščejo rešitev, ena od možnosti je, da bomo igrali finale državnega prvenstva kje drugje, morda na Bledu, čeprav še vedno upamo na rešitev zapleta."

► 5. stran



Ali bodo konec tedna jeseniški hokejisti prvo tekmo državnega prvenstva igrali v domači dvorani, pred domačimi navijači, včeraj zjutraj še ni bilo znano. / Foto: Tina Dokl

Ustavni sodniki dopustili referendum

Ustavno sodišče je včeraj javno razglasilo svojo odločitev o tem, ali bi z odložitvijo uveljavitve ali zaradi zavrnitve zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju lahko nastale protiustavne posledice. Sodišče je referendum dovolilo.

DANICA ZAVRI ŽLEBIR

Ljubljana - Negotovosti ni več, ustavno sodišče je s to odločitvijo referendum dopusti-

lo in o tem, ali naj se uveljavi konec minulega leta v državnem zboru sprejeti zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, bodo na-

posled odločili državljani. Referendum o pokojninski reformi bi bil lahko že maja. Sindikati, ki predlagajo ta referendum, so že zbrali potrebnih 40 tisoč podpisov za njegov razpis, z zbiranjem pa nameravajo nadaljevati še nekaj dni. Prepričani so, da bodo državljani na referendumu pokojninsko reformo zavrnili. Premier Borut Pahor je prejšnji teden dejal, da bo od-

ločitev ustavnega sodišča spoštoval, vlada pa bo zagovarjala svoje argumente, zakaj je pokojninska reforma dobra in potrebna. Kaj se bo zgodilo, če bo zakon na referendumu zavrnjen? V tem primeru državni zbor leto dni ne bo smel sprejemati zakona z enako vsebino. Če pa bodo državljani pokojninsko reformo potrdili, bo novi zakon začel veljati že v drugi polovici leta.



O pokojninskem zakonu, ki zadeva upokojevanje sedanje in prihodnjih generacij, bomo odločili na referendumu.

Foto: Tina Dokl

DANES PRILOGA:

zdravje & lepota

108.
GLASOVA PREJA



Glas iz Sudana

Tomo Križnar, svetovni popotnik in borec za človekove pravice, se vrača s poti in prinaša sveže posnetke in novice s težko dostopnega območja med obema Sudanoma, kjer Arabci naklepajo maščevanje nad staroselci zaradi izgube pol dežele z najboljšo zemljo, nafto, vodo in sužnji vred. Prinaša njihov klic na pomoč! Z njim se bo pogovarjal **Miha Naglič**.

Preja bo v **amfiteatrski predavalnici št. 111 Fakultete za organizacijske vede v Kranju v četrtek, 17. marca, ob 19. uri**.

Pokrovitelj Glasove preje je Fakulteta za organizacijske vede Kranj.

Vljudno vas prosimo, da za potrditev udeležbe na Glasovi preji pokličete na tel. št.: 04/201 42 00 ali se prijavite na: koticek@g-glas.si. Vabljeni!

WWW.GORENJSKIGLAS.SI

21 AKTUALNO

Župana naj bi prijavi zaradi suma korupcije

Za danes sklicano javno dražbo nepremičnin je župan Mohor Bogataj na zahtevo opozicijskih svetnikov sicer preklical. Mladi za Kranj pa menijo, da naj bi vsaj v primeru prodaje enega od zemljišč bilo možno posumiti na korupcijo.

vsebina

3

GORENJSKA

Teško priznanje resnice o sebi

Pod geslom Nisi sam so v soboto na Brezje prvič romali trpeči zaradi alkohola in drugih odvisnosti in tisti, ki se jim je uspelo rešiti. Osrednji dogodek je bila maša, ki jo je v baziliki Marije Pomagaj daroval ljubljanski nadškof dr. Anton Stres.

4

EKONOMIJA

Nazadovali v leto 2006

Gorenjskemu gospodarstvu, predvsem izvozno naravnemu, gre bolje, vendar je skupaj nazadovalo na stopnjo iz leta 2006. Vsakdanja realnost večine podjetij se kaže v pomanjkanju naročil, nezasedenosti kapacitet, kreditnemu krču, plačilni disciplini ...

7

ZDRAVJE & LEPOTA

Začela se je "sezona" senenega nahoda

Alergijski rinosinuzitis je zelo pogosta bolezen, prizadane do dvajset odstotkov ljudi. V prvi polovici februarja so imeli že nekaj težav tisti, ki so preobčutljivi za pelod leske, marca začnejo cveteti breza, še več njenega peloda bo aprila.

13

VREME

Danes bo pretežno oblačno. Jutri bo oblačno in deževno. V četrtek bo spremenljivo do pretežno oblačno, občasno bodo še krajevne padavine.



6/8°C

jutri: oblačno in deževno



LJUBLJANA

Vlada predlaga spremembe ustave

Vlada je določila besedilo predloga za začetek postopka za spremembe in dopolnitev slovenske ustave z osnutkom ustavnega zakona o spremembah in dopolnitvi ustave ter ga poslala državnemu zboru v obravnavo in sprejem. Z novostmi želi izboljšati ureditev zakonodajnega referenduma, in sicer s spremembo 90. člena ustave predlaga ukinitve možnosti, po kateri lahko razpis referendum zahteva tretjina poslancev državnega zbora in državni svet, ter možnosti, da lahko referendum na podlagi lastne pobude razpiše tudi državni zbor sam. S spremembo tega člena ustave bi tudi določili udeležbo volivcev na referendumu, ki je potrebna za to, da je odločitev na njem veljavno sprejeta. Jasno naj se tudi določi, da imamo v Sloveniji samo naknadni zakonodajni referendum, torej odločanje o uveljavitvi zakona. S predlagano dopolnitvijo ustave pa bi se določili tudi zakoni, o katerih ni mogoče odločati na referendumu: zakoni, ki jih državni zbor sprejme zaradi razlogov varnosti ali obrambe države ali odprave posledic naravnih nesreč, nekateri zakoni o ratifikaciji mednarodnih pogodb, zakoni o davkih, carinah in drugih obveznih dajatvah ter zakoni o izvrševanju državnega proračuna. **D. Ž.**

LJUBLJANA

Spletno orodje predlagam.vladi.si se je prijelo

Vlada je ob obravnavi poročila o delovanju spletnega orodja predlagam.vladi.si v obdobju od novembra 2009 do novembra 2010 soglašala z nadgradnjo projekta, katerega osnovni namen je spodbujanje vključevanja prebivalcev Slovenije v oblikovanje politik na vladni ravni. Spletne orodje registriranim uporabnikom omogoča izmenjavo stališč, pogledov in mnenj o zadevah, ki jih ureja vlada. Lahko predstavijo tudi predloge za boljšo ureditev. Če predlog na glasovanju dobi zadostno podporo, ga obravnava pristojni organ, ki pripravi oceno predloga in možnosti za njegovo implementacijo. Tako je med drugim ministrstvo za finance podprlo predlog za znižanje stopnje davka na dodano vrednost za otroške pralne plenice, ministrstvo za promet pa bo na predlog državljanov spremenilo zakon o letni dajatvi za uporabo vozil v cestnem prometu in tako uveljavilo predlog oprostitve plačila letne dajatve za vozila za prevoz invalidov. Decembra lani so med uporabniki spletnega orodja izvedli anketo, ki je sicer pokazala zadovoljstvo uporabnikov, vendar pa so ti izrazili tudi razočaranje nad vsebinsko argumentacijo zavrnitve predlogov, pogrešajo pa tudi pregled nad implementacijo predlogov, ki so jih vladni organi v svojih odgovorih podprli. Zato je vlada podprla tehnično nadgradnjo orodja, ki bo omogočala objavo ažurnih informacij o realizaciji s strani vladnih organov podprtih predlogov. **D. Ž.**

Že kampanja o malem delu

Referendumska kampanja za zakon o malem delu se je že začela, organizatorji pa so: vlada, Študentska organizacija Slovenije (ŠOS), ki je pobudnica za začetek postopkov za razpis referendum, Zveza svobodnih sindikatov Slovenije in Gibanje za dostojno delo in socialno družbo.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Ljubljana - Prednosti zakona o malem delu v imenu vlade so prvega dne referendumске kampanje predstavili minister za delo **Ivan Svetlik**, gospodarska ministrica **Darja Radić**, minister za znanost **Gregor Golobič** in državna sekretarka na ministrstvu za šolstvo **Alenka Kovšca**. Po njihovih besedah bo zakon povečal varnost tistih, ki zdaj opravljajočasna dela, delodajalcem pa postavlja omejitve, koliko dela lahko opravijo mali delavci. Z malim delom bo lahko posameznik letno zaslužil do šest tisoč evrov. Zakon ponuja pokojninsko in zdravstveno zavarovanje, določa tudi minimalno urno postavko. Predvideno je tudi, da bo posebna komisija spremljala učinke zakona in predlagala morebitne spremembe, če bodo ti negativni. Nasprotniki zakona te argumente zavračajo. Omeje-



Študentska organizacija je lansko pomlad na množičnem shodu nasprotovala zakonu o malem delu. / Foto: Gorazd Kavčič

vanje študentskega dela ob nezadostni študentski politiki bo imelo velike negativne posledice na šolajočo se mladino, so prepričani v študentski organizaciji. Povzročilo bo nedostopnost izobraževanja za socialno šibkejšo in posledično upad splošne obrazne ravni mladih, ki

se že danes soočajo z velikim zaposlitvenim problemom. V Zvezi svobodnih sindikatov Slovenije pa navajajo, da gre pri malem delu za delo brez številnih pravic. Urna postavka malih delavcev bo štiri evre za petek in svetek, za rednega delavca je šest evrov na delavnik in še enkrat

toliko za nedeljo popoldne, pravice redno zaposlenih in malih delavcev primerjajo v svobodnih sindikatih. Povračila stroškov za malico pa mali delavci nimajo, niti stroškov prevoza na delo (redno zaposleni ima pravico do najmanj 70 odstotkov cene prevoza), niti regresa za malico, ne letnega dopusta, dodatka na delovno dobo, odpravnine ali odpovednega roka. Malo delo ni prava pot, pravi predsednik te sindikalne centrale **Dušan Semolič**, češ da je uveljavitev malega dela v Nemčiji uničila milijon delovnih mest, le desetina tistih, ki delajo prek malega dela, pa naj bi imelo možnost dobiti delo za nedoločen čas.

Pred referendumom se do zakona o malem delu opredeljujejo tudi podmladki političnih strank. V Mladi Sloveniji (podmladek NSi) mu nasprotujejo, medtem ko so v Mladem forumu SD prepričani, da prinaša dobre rešitve.

KRANJ

Gorenjska naj bo samostojna pokrajina

Na Gorenjskem želimo imeti samostojno pokrajino, ne želimo postati del Ljubljanske, so sklenili na seji Gorenjske regijske koordinacije SDS, ki ji predseduje **Bojan Homan**. Predsedniki lokalnih odborov SDS na Gorenjskem in gorenjski poslanci te stranke so namreč največji del razprave namenili pokrajini. Po predlogu ministrice za lokalno samoupravo Gorenjska ne bi bila samostojna pokrajina, pač pa del Ljubljanske. Nad tem predlogom so bili zelo ogorčeni. Vlada Boruta Pahorja niti nima predloga pokrajinskega paketa usklajenega z lokalnimi skupnostmi. Poslanska skupina SDS je v letu 2009 v parlamentarni postopek vložila celoten predlog pokrajinske zakonodaje, ki je bil usklajen z lokalnimi skupnostmi in z zemljištvom, na katerem je bila kot pokrajina tudi Gorenjska. **D. Ž.**

KRANJ

Predstavili bodo zakon o prostovoljstvu

Evropsko leto prostovoljstva je nevladnim organizacijam prineslo dolgo pričakovani Zakon o prostovoljstvu, ki predstavlja pomemben mejnik v procesih organiziranja prostovoljstva. Prinaša spodbude, opredeljuje pojme in postavlja minimalne standarde organiziranja prostovoljstva v nevladnih organizacijah. Slovenska filantropija jim namerava predstaviti zakon, njegove pozitivne posledice in administrativne izzive, za katere so že pripravili rešitve. Predstavitev organizira v sodelovanju s Humano, Združenjem svojcev pri skrbi za mentalno zdravje, potekala pa bo 23. marca ob 10. uri v prostorih Mestne občine Kranj. Ob tej priložnosti bodo predstavili še glavne poudarke letošnjega leta na področju prostovoljstva. **D. Ž.**

Kraj Godlarjev, obrtnikov in krompirja

MATEVŽ PINTAR

Z anketnimi vprašanji smo se podali v občino Šenčur. Po telefonu nam je odgovarjalo 276 Šenčurjanov, ki smo jih vprašali, kaj najbolj prispeva k prepoznavnosti Šenčurja in ali potrebujejo dom starejših občanov.

Večina, skoraj 90 odstotkov vprašanih, je mnenja, da občina Šenčur potrebuje dom starejših občanov, le 6 odstotkov anketiranih pa se s tem ne strinja.

Tretjina prebivalcev Šenčurja je mnenja, da k prepoznavnosti občine najbolj prispevajo Godlarji. Skoraj tretji-

na vprašanih je odgovorila, da k prepoznavnosti Šenčurja najbolj prispeva poslovna cona, četrtnina pa je mnenja, da k prepoznavnosti kraja najbolj prispeva praznik krompirja. Manj kot desetina meni, da k prepoznavnosti Šenčurja najbolj prispevata nogometni in košarkarski

klub, in le trije odstotki anketiranih so odgovorili, da k prepoznavnosti Šenčurja najbolj prispeva kip Marije Terezije.

Vsem, ki ste z nami sodelovali in na Gorenjski glas še niste naročeni, smo ponudili brezplačno 14-dnevno prejetje časopisa. Če bi se želeli pridružiti krogu naročnikov in si ob tem izbrati tudi lepo darilo, nas pokličite v Klicni studio slepih na številko 04/51 16 440.

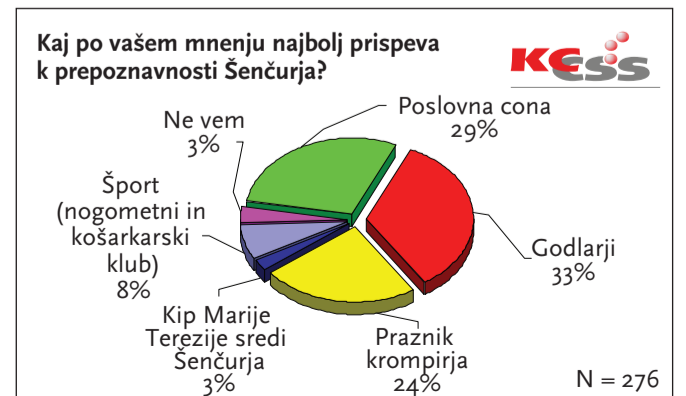
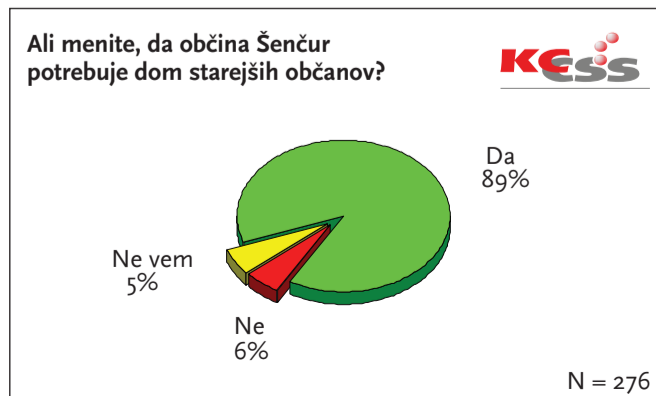
Darilo
izzrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme **ALBIN TAVČAR** iz Žirov.

KOTIČEK ZA NAROČNIKE**Še malo Eroice**

Zaradi izjemnega zanimanja in odziva na nagradno igro za vstopnice Eroice, ki bo nastopila v petek, 18. marca, v dvorani Svoboda v Žireh, podaljšujemo nagradno igro do četrta, 17. marca, in podarjamo dodatne štiri pare vstopnic. Če želite sodelovati v nagradni igri, napišite, kateri člani sestavljajo skupino. Odgovore s svojimi podatki, vključno s svojo telefonsko številko nam pošljite na naslov: Gorenjski glas, Bleiweisova 4, Kranj, ali na: koticek@g-glas.si. V žrebanju boste sodelovali, če bodo vaši odgovori pri nas najkasneje v četrtek dopoldne, ali boste imeli srečo pri žrebu, pa vas bomo obvestili po telefonu.

Nagrajenci za Nove fosile

Veliko uspešnic te skupine ste se spomnili in nam jih poslali, izžrebal pa smo: Ireno Polajnar, Andrejo Žagar in Alenko Plevel iz Cerkelj, Julijano Kušar iz Škofje Loke in Petro Gortnar iz Kranja. Nagrajenkam čestitamo! Po dve vstopnici bodo prejele na blagajni pred koncertom.



Župana naj bi prijavili zaradi suma korupcije

Za danes sklicano javno dražbo nepremičnin je župan Mohor Bogataj na zahtevo opozicijskih svetnikov sicer preklical, Mladi za Kranj pa menijo, da vsaj v primeru prodaje enega od zemljišč obstaja možnost, da je šlo pri poskusu prodaje za sum korupcije.

VILMA STANOVNIK

Kranj - Po prvotnih načrtih naj bi danes na javni dražbi potekala prodaja več nepremičnin Mestne občine Kranj. Opozicijski svetniki z Liste Hermine Krt, Zares in Mladi za Kranj so menili, da bi bila nezakonita, zato so od župana **Mohorja Bogataja** zahtevali, da postopek za prodajo nepremičnin ustavi.

Ta se je nato odločil, da prodaje nepremičnin na podlagi javnega razpisa še ne bo, čeprav vztraja, da je postopek javne dražbe povsem v skladu z veljavno zakonodajo. Razlog za ustavitev dražbe je po mnenju vodstva kranjske občine zgolj dopis opozicije svetniških skupin in ponovna razprava na mestnem svetu.

Kljub ustavitvi postopka prodaje so opozicijski svetniki županu Bogataju konec tedna postali nov dopis, v katerem so sicer izrazili zadovoljstvo, da bodo o nameravani prodaji razpravljali na mestnem svetu, so mu pa očitali manipulacijo v razpo-



Zaradi domnevno nezakonitega postopka pri prodaji zemljišča pri restavraciji **Das ist Valter** so Mladi za Kranj napovedali prijavo Komisiji za preprečevanje korupcije. / Foto: Gorazd Kavčič

laganju z občinskim premoženjem in javnim interesom, pri čemer pravijo, da ne morejo sprejeti dejstva, da so odgovorni na občini podlago za prodajo zemljišča v velikosti dvesto kvadratnih metrov, na katerem stoji tudi objekt, našli v splošni določbi, pa tudi da zemljišče v velikosti tisoč kvadratnih metrov občina prodaja pod pretvezo prodaje zemljišč ob obstoječih vrstnih hišah oziroma neurejenih parkiriščih.

Lista Mladi za Kranj je nato tudi na podlagi novinarskih člankov in fotografij ocenila, da je prodaja zemljišča pri nekdanji Čebelici oziroma sedanji restavraciji **Das ist Valter** domnevno nezakonita. Župan naj bi se odločil zemljišče prodati na podlagi vloge lastnika objekta, ker naj bi bilo po njihovem pri prodaji še nekaj sumljivih naključij, pa so se Mladi za Kranj odločili, da bodo Komisiji za preprečevanje korupci-

je podali prijavo za sum korupcije. Župan Mohor Bogataj, ki so ga s tem seznanili minuli petek, pa v svoji ponovni izjavi vztraja, da je na javni dražbi občina skušala v skladu z veljavno zakonodajo in po postopkih, opredeljenih v veljavni zakonodaji, le prodati zemljišča, ki jih ne potrebuje za opravljanje svojih nalog z namenom doseganja čim višje kupnine in zagotavljanja prihodkov v proračun Mestne občine Kranj.

Štipendija tudi do štiristo evrov

Vlada predlaga nov zakon o štipendiranju, kjer bi bili cenzusi ugodnejši, prejemki pa tudi do štiristo evrov.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Ljubljana - Štipendije bi bil deležen dijak in študent po 18. letu starosti, pri katerem povprečni mesečni dohodek na družinskega člana v preteklem koledarskem letu pred vložitvijo vloge ne presega 64 odstotkov neto povprečne plače na družinskega člana. To pomeni okvirno 630 evrov in je ugodnejše kot po sedanjih ureditvi, ko je cenzus okoli 380 evrov. Višina državne štipendije bo v največji meri odvisna od dohodka na družinskega člana in bo znašala od 70 do 190 evrov, ob tem pa bo mogoče k državnim štipendijam dobiti še dodatek na oddaljenost (od 25 do 130 evrov) in na učni uspeh (od 16,66 do 40 evrov), ostaja tudi dodatek za študente s posebnimi potrebami (50 evrov), tako da bo najvišji možni znesek državne štipendije lahko znašal tudi do štiristo evrov.

Pri kadrovske štipendijah je predviden višji delež sofinanciranja (od petdeset do sedemdeset odstotkov), določena najnižja kadrovska štipendija, fleksibilnejše je urejeno morebitno vračanje štipendije, novost je enomesečna poskusna doba (delovna praksa), ki omogoči medse-

bojno spoznavanje študenta in delodajalca in daje možnost, da brez kakršnihkoli obveznosti prekineta štipendijsko razmerje. Predvidena je tudi štipendija za deficiatnost, ki naj bi znašala 120 evrov za dijake in 140 za študente. Pri štipendijah za nadarjene bo treba izpolnjevati več pogojev, ne le enega (visoka povprečna ocena in izjemni dosežki). Po novem pa bo mogoče kombinirati tudi več različnih štipendij, če pa bi seštevek štipendij z vsemi dodatki presegel znesek štiristo evrov mesečno, se bo študentu državna štipendija sorazmerno znižala oziroma mu mirovala.

Vsi študentorji, čeprav štipendije dodeljujejo iz lastnih sredstev, so zavezani k letnemu poročanju, sedaj to velja le za štipendije, ki jih država posredno ali neposredno financira. Čas prejemanja štipendije se bo ujemal s trajanjem študija, prejemanje pa bo lahko podaljšano za dodatno leto prejemanja štipendije za ponavljanje letnika iz zdravstvenih razlogov, starševstva ali drugih utemeljenih razlogov ter dodatno leto za absolventski staž. Poleg sedanjih virov naj bi se štipendije napajale tudi iz dajatev iz malega dela.

Bankomatov niso spraznili

Bančni avtomati niso klonili pred množičnim dvigovanjem gotovine obrtnikov in podjetnikov. Ministrica Radičeva ne razume obrtnikov, mali podjetniki pa ne vedo, kako naprej.

BOŠTJAN BOGATAJ

Kranj - Slovenski obrtniki so minuli konec tedna nadaljevali akcijo državljanske nepokorščine, s katero želijo prisiliti vlado k hitrejšemu sprejemanju ukrepov za učinkovitejši izhod iz krize. Napovedano obrtniško praznjenje bankomatov pa ni pustilo večjih posledic, saj so se banke dobro pripravile na večje povpraševanje oziroma pogostejše dvige gotovine. V Združenju bank Slovenije takšno povpraševanje po dvigih z bankomatov primerjajo s prometom ob božično-novoletnih praznikih.

Hujših zapletov ob množičnem dvigovanju gotovine v petek in soboto vsaj v Kranju nismo opazili. Zato pa nam je mali podjetnik, ki želi ostati neimenovan, povedal, da ne zmore dvigovati denarja na bankomatu,



Pred bankomati ni bilo pretirane gneče niti ni zmanjkalo gotovine. Še največja vrsta je nastala, ko so jih okupirali upokojenci. / Foto: Gorazd Kavčič

ker ga preprosto ni: "Že več mesecev se ubadam s pomanjkanjem naročil, prej stalno pogodbo so mi odpovedali. Huje je, da moram, čeprav dela nimam, plačevati enake prispevke in davke, odloga plačil mi državni organi ne dovolijo oziroma

si me podajajo s telefona na telefon, rešitve pa ni. Bo bolje, če se prijavim na zavod?" S prijavo na Zavod za zaposlovanje bi se na mah rešil težav s plačevanjem socialnih prispevkov in davka, pridobil bi podporo za brezposelne, vendar ne želi biti

breme države in upa, da bo dela kmalu več.

Gospodarska ministrica Darja Radič je državljansko nepokorščino obrtnikov in podjetnikov označila za 'nefer': "V tako skrajne ukrepe gredo, ker nismo izpolnili vseh 93 zahtev. Nekatere so marginalne in ne bodo imele večjih učinkov, veliko smo jih uresničili, vseh pa do sedaj ni nobena vlada." Meni, da obrtniki, ki resno delajo, razumejo napore za ožvitev gospodarstva in ne bodo po nepotrebem tvegali še več težav. Kljub vsemu obrtniki nadaljujejo svojo akcijo: večraj so začeli dvigovati denar na bankah, jutri se bodo zbrali na mirnem shodu v Ljubljani. Aprila se bodo na forumu obrti in podjetništva odločili za nadaljevanje državljanske nepokorščine, med njimi je tudi aprilska popolna blokada Slovenije.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA
Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE
Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir

UREDNIŠTVO

NOVINARJI - UREDNIKI:

Maja Bertonec, Boštjan Bogataj, Alenka Brun, Ana Hartman, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Urša Petermel, Mateja Rant, Stojan Saje, Vilma Stanovnik, Simon Šubic, Ana Volčjak, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir, stalni sodelavci:

Marjana Ahačič, Matjaž Gregorič, Jože Košnjek, Milena Miklavčič, Miha Naglič, Jasna Paladin

OBLIKOVNA ZASNOVA
Jernej Stritar, Ilover Stritar d.o.o.

TEHNIČNI UREDNIK
Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA
Tina Dokl, Gorazd Kavčič

LEKTORICA
Marjeta Volžič

VODJA OGLASNEGA TRŽENJA
Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d.o.o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, fax: 04/201 42 13, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek in petek od 7. do 15. ure, sreda od 7. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprti. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: Moja Gorenjska, Letopis Gorenjska (enkrat letno), TV okno in osemnajst lokalnih prilog / Tisk: Delo, d. d., Tiskarsko središče / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvida: 1,50 EUR, letna naročnina 2011: 156,00 EUR; redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20% popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 8,5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/ 201 42 48.



Vpliv gospodarske krize in vremena

Že 53. redni občni zbor Turističnega društva Lesce tokrat pod sloganom Gluh je, kdor ne sliši narave.

MARJANA AHAČIČ

Lesce - Redni, že 53. občni zbor več kot 2500-članskega Turističnega društva Lesce je letos potekal pod sloganom Gluh je, kdor ne sliši narave. Kot je namreč v uvodnem nagovoru poudaril dolgoletni predsednik društva **Zlatko Kavčič**, želijo v Lescah na dolgi rok uveljavljati turizem, ki bo gostom znal ponuditi bogastvo narave, ki ga imamo, a obenem čim več ohranil za prihodnje generacije.

Članarina v 2586-članski organizaciji tudi letos ostaja enaka kot doslej: pet evrov za odrasle in 2,5 evra za mladino.

Turistov je bilo lani tudi v Lescah manj kot pred leti, kar gre pripisati gospodarski recesiji, ki v državah srednje in vzhodne Evrope še traja, pa seveda slabemu vremenu, ki pomembno vpliva predvsem na obisk kampov. Kljub temu je na občnem zboru Kavčič poudaril, da društvo dosega rezultate, s katerimi se večina drugih ne more pohvaliti. Kamp Šobec, ki je v lasti

društva, je tako imel lani tri odstotke manj gostov in deset odstotkov manj nočitev kot v letu 2009. Tudi lani so prevladovali tuji gostje - bilo jih je kar 90 odstotkov, od tega tradicionalno največ Nizozemcev (38 odstotkov) in Nemcev (28 odstotkov).

Za letošnje leto načrtujejo rahlo, triodstotno povečanje števila gostov in petodstotno povečanje števila nočitev. Med načrti za kamp Šobec pa so predvsem zasaditev dreves, obnova igrišča in vodohrana ter zamenjava vseh salonitnih plošč na strehah. Ker še vedno ni zgrajen kanalizacijski kolektor, kamp ne more graditi načrtovane restavracije, zaradi česar društvo skrbi, ali jim bo uspelo obdržati pet zvezdic, kolikor jih ima kamp.

Sicer pa je Kavčič tudi tokrat spomnil na slabe ceste ter neurejena dvorišča trgovskih in proizvodnih objektov, ki kazijo podobo kraja, pa na pomanjkljivo turistično informacijsko signalizacijo ter opozoril, da niti Šobec niti druge turistične destinacije v radovljiški občini sami zase ne morejo biti turistični produkt, zato je pozval k povezovanju z Bledom, Bohinjem in celotno Gorenjsko.



Predsednik Turističnega društva Lesce Zlatko Kavčič je v petek na rednem letnem občnem zboru nagovoril člane 2500-članskega društva. / Foto: Gorazd Kavčič

KRATKA NOVIC

RADOVLJICA

Vendarle razpis za direktorja

Občina Radovljica je prejšnji teden objavila razpis za delovno mesto direktorja občinske uprave; rok za oddajo prijave se izteče jutri. Župan Ciril Globočnik pričakuje velik odziv na razpis, pojasnil pa je tudi, da ima med prijavitelji že izbranega favorita. Glede na županovo eksplicitno pojasnilo, da gre za favorita in ne favoritinj, je pričakovati, da se dosedanja vršilka dolžnosti direktorice občinske uprave Nana Jauk na razpisano mesto ne bo prijavila. **M. A.**

Težko priznanje resnice o sebi

Pod geslom Nisi sam so v soboto na Brezje prvič romali trpeči zaradi alkohola in drugih odvisnosti in tisti, ki se jim je uspelo rešiti.

JOŽE KOŠNJEK

Brezje - Romarski urad Brezje je v sodelovanju s Karitas in organizacijami, ki pomagajo zasvojenecem z alkoholom in njihovim svojcem, v soboto, 12. marca, pod geslom Nisi sam organiziral prvo romanje teh ljudi na Brezje. Z njim je prispeval svoj delež k letošnjemu letu solidarnosti in k akciji 40 dni brez alkohola, h kateri v letošnjem postu vabijo Karitas, Svet za preventivo in varnost v cestnem prometu, Javna agencija za varnost prometa in Zavod Varna pot. Na dan romanja so na Brezjah predstavila svojo dejavnost tudi nekatera društva, ki pomagajo pri rehabilitaciji ozdravljenih alkoholikov.

Osrednji dogodek je bila maša, ki jo je v baziliki Marije Pomagaj daroval ljubljanski nadškof **Anton Stres**. Začela sta jo gvardijan frančiškanskega samostana na Brezjah pater **Silvin Kranjc**, ki je v pozdravu nadškofu in romarjem povedal, da je alkoholizem ena najstarejših in najhujših boleznih v zgodovini človeštva, ki ne prizadene le posameznika, ampak cele družine, in župnik iz Blagovice **Jože Vrtovšek** z branjem pisma o alkoholizmu, ki ga je za to priložnost napisal pater Peter iz kartuzijskega samostana Pletterje.

"Zbrali smo se pod milostno podobo Marije, pred ka-



Pater Bogdan Rus iz frančiškanskega samostana na Brezjah je nadškofu Antonu Stresu v zahvalo za maševanje izročil svečo s postno molitvijo zasvojenecem z alkoholom.

tero je v minulih desetletjih in stoletjih klečalo na tisoče žena in mož, ki so jo prosili pomoči zaradi alkohola v družini, na tisoče otrok, ki so jo prišli prositi, da bi njihovi starši spet postali spoštovana vredni očetje in matere, ker so zaradi odvisnosti od alkohola izgubili svoje človeško dostojanstvo in starševsko avtoriteto. Slišala je proš-

nje očetov in mater, ki so prosili za svoje mladoletne in odrasle otroke, ki so se začeli vdajati pijači. Videla je solze mnogih, ki so žalovali, ker so zaradi alkohola za volanom izgubili svoje najbližje, in solze storilcev, ki so s tem za vedno obremenili svojo vest," je začel pridigo nadškof **Anton Stres**. Poudaril je, da je alkohol tako kot

vse druge omame rušilna sila, ki uničuje naše skupnosti in poruši toliko sreče med ljudmi.

"Najbolj nujen in najtežji korak je priznanje krute resnice o sebi. Vsako priznanje lastne grešnosti in potrebe po pomoči je težko. Ni se lahko uvrstijo med tiste, ki potrebujejo pomoč. Tudi ko gre za telesno bolezen, tega ne naredimo radi in odlašamo odhod k zdravniku. Vtis imamo ali ga želimo ustvariti tudi pri drugih, da smo v redu in odlični ljudje," je povedal ljubljanski nadškof.

Po maši so prikazali film Šel sem skozi kalvarijo, v katerem trije duhovniki pripovedujejo o svoji zasvojenosti z alkoholom, odločitvi za zdravljenje in uspešni vrnitvi v normalno življenje.

Vodja Romarskega urada Brezje Petra Grimani je povedala, da skušajo oživiti stara romarska pota in običaje. Že v nedeljo, 13. marca, popoldne je bil Brezjanski križev od mostu na Posavcu do Brezij. Naslednji križev pot po stari romarski poti bo v nedeljo, 20. marca. Organizirajo ga skavti iz Kranja. Zbirališče bo ob 14.30 na Posavcu. V soboto, 26. marca, pa bo na Brezjah blagoslov nosečnic in parov, ki želijo imeti otroke.

Ni razloga za preplah

Iz radovljiške občine je slišati, da je precej obolelih za črevesnim virusom, a v Zavodu za zdravstveno varstvo poudarjajo, da to ni nič neobičajnega.

TJAŠA KRŽIŠNIK

Radovljica - Direktorica kranjskega zavoda **prim. doc. dr. Irena Grmek Košnik** ugotavlja, da je razburjanje ljudi povsem odveč. Po izvedenem anketiranju zdravnikov ter vzgojiteljic v vrtcih ne poročajo o večjih izostankih otrok. Preverili so tudi v njihovem laboratoriju za medicinsko mikrobiologijo, kjer prav tako ugotavljajo, da ni nič posebnega.

Gre za črevesno bolezen, ki jo ljudje večinoma obvladajo sami, brez obiska zdravnika. Je zelo nalezljiva, prenaša se z blatom, prek okuženih rok, predmetov, hrane ali vode. Glavni simptomi so slabo počutje, sla-

bost, bruhanje, driska, vse skupaj pa lahko spremljajo še povišana telesna temperatura ter kašelj in nahod. Bolezen se običajno najprej pojavi v milejši obliki, po nekaj dneh pa so simptomi nekoliko močnejši. Čas od okužbe do pojava znakov bolezni je različen, običajno od enega do sedmih dni, lahko pa je tudi daljši. Človek je med obolenjem najbolj kužen, ko se z blatom izločajo velike količine povzročiteljev, kužen pa ostane še krajši ali daljši čas po prenehanju obolenja.

Po besedah Irene Grmek Košnik se je pred nalezljivimi obolenji najbolje zavarovati s preventivo. Najpomembnejši ukrep za preprečevanje

okužb je pogosto umivanje rok z milom in toplo vodo. Posodo in jedilni pribor moramo temeljito umiti z detergentom ter splakniti pod vročo vodo. Tudi sadje in zelenjavo moramo zelo dobro sprati pod tekočo vodo. Mrčesu in glodavcem je treba preprečiti dostop do živil, perila, posode ... Zelo pomembno je tudi dnevno razkuževanje stranišča ter čiščenje kljuk, pipe, držala za metlico, skratka vsega, česar se okuženi na stranišču dotika. Ljudje, ki prebolevalo črevesno nalezljivo bolezen, ne smejo delati v proizvodnji, prometu in prodaji živil, pri preskrbi prebivalstva s pitno vodo ter pri negi in hranjenju majhnih otrok.

RADOVLJICA

Drevi poklon Josipini Hočevar

Danes, v torek, ob pol sedmih zvečer se bodo na Linhartovem trgu v Radovljici poklonili spominu na Josipino Hočevar. V sredo namreč mineva natanko sto let od smrti prve častne meščanke Radovljice, ki je ne glede na to, da je živela v Krškem, svojemu rodnemu mestu darovala za šolarje in šolo. Ob štirideseti obletnici vladanja cesarja Franca Jožefa je poklonila Radovljici hišo za učitelje, leta 1906 pa je prispevala denar za radovljiški vodovod. Hvaležni Radovljičani so ji leta 1908 postavili spomenik. Na nocojšnji prireditvi ob spomeniku na Linhartovem trgu, ki jo pripravlja občina Radovljica, bo zapel ženski pevski zbor Lipa, nastopili pa bodo tudi učenci iz Osnovne šole Antona Tomaža Linhart. **M. A.**



Iztrebke je treba počistiti

Kazen za lastnike oziroma skrbnike psov, ki v Kranju na sprehodu nimajo pripomočkov za pobiranje pasjih iztrebkov, je sto evrov, redarji pa so prvega pol leta od sprejema novega odloka zgolj opozarjali.

VILMA STANOVNIK

Kranj - Poleg nadzora hitrosti in parkiranja imajo redarji v Kranju po novem odloku možnost kaznovati tudi lastnike psov, ki ne počistijo iztrebkov, pa tudi tiste, ki odvržejo cigaretno ogorke in žvečilne gumije.

"Nov odlok je začel veljati konec septembra lanskega leta, naj pa povem, da je tehnika nadzora zelo težavna. Ko gre za pasje iztrebke, mora redar videti prekršek, zadeva pa se mora zgoditi na javni površini, nato mora redar osebo identificirati, lastnik pa mora biti polnoleten. Redarji za takšno delo nimamo prioritete, ampak to nadziramo ob splošnem nadzoru. Tako lahko tiste, ki jih vidimo na sprehodu s psi, povprašamo, ali imajo s seboj pribor za čiščenje iztrebkov. Večina, nekje 80 do 90 odstotkov, ta pribor ima s seboj. So pa tudi izjeme, zlasti mladoletniki, pa tudi kakšni manj vestni lastniki ali skrbniki psov. Zato razmišljam, da bi podobno



Kranjski redarji pri nadzoru opazajo, da so najbolj vestne lastnice psov ženske.

kot smo naredili v Trzinu tudi v Kranju pripravili akcijo skupaj s policisti in veterinarji. Tako bi lahko hkrati preverjali, ali so psi na povodcu oziroma ali imajo nagobčnik, če gre za pasme psov, za katere je predpisan, ali so cepljeni in ali imajo lastniki s seboj

pripomočke za pobiranje iztrebkov. Pobudo smo dali, treba se je le še dogovoriti za izvedbo," pravi vodja Medobčinskega redarstva Kranj **Slavko Savič**.

"Globa, tako za odvrženo žvečilko kot za cigaretno ogorke ali pa če lastnik oziroma

skrbnik psa nima s seboj pribora za pobiranje iztrebkov, je sto evrov. Za zdaj v Kranju nismo pobrali še niti evra, saj smo se odločili, da bomo najprej zgolj opozarjali," pravi Slavko Savič in dodaja, da so prijave nevestnih lastnikov psov bolj izjema kot pravilo.

KRANJ

Državno tekmovanje iz kemije za osnovnošolce

V soboto, 12. marca, je na petnajstih šolah po Sloveniji potekalo 45. državno tekmovanje iz znanja kemije za osnovnošolce. 1647 učenk in učencev se je pomerilo za srebrna in zlata Preglova priznanja ter za naslove državnih prvakov v posamezni skupini. Na Gorenjskem je tekmovanje potekalo v Osnovni šoli Simona Jenka Kranj. "Cilji tekmovanja so zlasti poglobljanje znanja kemije, popularizacija kemije, primerjanje znanja, usposabljanje in spodbujanje mladih za uporabo znanja v praksi, odkrivanje nadarjenih in spodbujanje njihovega razvoja," je povedala **Anja Soršak** iz Zveze za tehnično kulturo Slovenije, ki organizira tekmovanje. "Znanje naj bo vaš izziv, življenjski cilj za dobro in uspešno delo," je mlade nagovorila kranjska podžupanja **Nada Mihajlovič**. "Rada imam kemijo, uživam v njej, morda bom tudi s šolanjem nadaljevala v tej smeri," je povedala **Anamarija Tušar** iz OŠ Ivana Tavčarja Gorenja vas. "Kemija je dobra," pa je bil jedrnat **Domen Gašperlin** iz OŠ Antona Tomaža Linhartaradovljica. V letošnjem letu se z državnim tekmovanjem iz znanja kemije vključujejo tudi v praznovanje mednarodnega leta kemije, ki poteka v spomin na znanstvenico Marie Curie, ki je pred sto leti prejela Nobelovo nagrado za kemijo. **S. K.**



Na Gorenjskem je tekmovanje potekalo v Osnovni šoli Simona Jenka Kranj. / Foto: Gorazd Kavčič

Preizkusi mature

SUZANA P. KOVAČIČ

Kranj - V soboto je potekal predmaturitetni preizkus splošne in poklicne mature za kandidate v srednjih šolah in organizacijah za izobraževanje odraslih.

Dijaki so opravljali enoten predmaturitetni preizkus iz enega predmeta skupnega dela splošne mature, letos je potekal preizkus iz slovenščine oziroma italijanščine ali madžarščine na 87 gimnazijah in šolah z gimnazijskim programom. Predmaturitetni preizkus je opravljalo 10.510 četrtošolcev. Predmaturitetne preizkuse iz drugih maturitetnih predmetov bo organizirala vsaka šola posebej predvidoma do konca marca. Na 135 šolah in organizacijah za izobraževanje odraslih pa je 9895 kandidatov zaključnih letni-

kov opravljalo predmaturitetni preizkus iz tretjega predmeta poklicne mature (matematike ali tujega jezika ali drugega jezika na narodno mešanem območju). Predmaturitetni preizkus za poklicno maturo je namenjen tudi udeležencem izobraževanja odraslih. "Zadnji dan za prijavo kandidatov na spomladanski rok splošne in poklicne mature pa je 31. marec - na šoli. Spomladanski rok splošne mature se začne 7. maja s pisanjem šolskega eseja pri slovenščini, italijanščini ali madžarščini in se nadaljuje 30. maja s pisnim izpitom iz angleščine. Istega dne se s pisanjem izpita iz angleščine začne tudi spomladanski rok poklicne mature," je sporočil **dr. Darko Zupanc**, direktor Državnega izpitnega centra.

KAMNIK

Ladja Kamnik končala v starem železu

Motorna ladja Kamnik, ki je bila kot zadnja v seriji petih sestrskih ladij (Velenje, Celje, Maribor, Kranj in Kamnik) zgrajena leta 1977 na Japonskem, je 8. marca končala svojo skoraj 34 let dolgo življenjsko pot. Podjetje Splošna plovba, ki bo ladjo v svojo zgodovino zapisalo z zlatimi črkami kot tisto z najdaljšim stažem, jo je namreč prodalo v razrez v indijsko pristanišče Alang. Kot so sporočili z Občine Kamnik in Splošne plovbe, je bila ladja večnamenska, prevažala pa je razsute in druge tovore. Plula je po cellem svetu, na njej je bilo zaposlenih večinoma okoli dvajset članov posadke, za takratne razmere pa je bila zelo sodobno opremljena. Splošna plovba, d. o. o., bo občini Kamnik kot spomin na "njeno" ladjo podarila tablo z imenom ladje. **J. P.**

Pritožba zoper zaprtje dvorane

◀ 1. stran

V dvorani pa različne športe vadi tudi več kot štiristo mladih, med njimi nekaj deset mladih drsalcev. Predsednik Drsnega kluba Jesenice **Vinko Otovič** je povedal: "Zaprte

dvorane je za nas prava katastrofa! Ne le, da se bo prekinila kontinuiteta treningov, konec meseca ob dvajsetletnici kluba organiziramo močno mednarodno tekmovanje Triglav Trophy z udeležbo tekmoval-

cev z vsega sveta, od Amerike, Tajske, Japonske ... Letalske vozovnice in hoteli so plačani in sprašujem se, komu bomo izstavili račun, če zaradi zaprte dvorane tekme slučajno ne bo."



IZBERITE MODRO SVOJO POT

Zavarovalnica Maribor d.d.,

trdna in zanesljiva vseslovenska zavarovalna družba, ki je vredna zaupanja

**išče tri nove sodelavce/sodelavke
v PE Predstavništvu Kranj**

ZAVAROVALNEGA ZASTOPNIKA

Če vas veseli delo z ljudmi, ste dinamični, ustvarjalni, natančni, komunikativni in željni novih izzivov, vas vabimo k sodelovanju.

Pogoji za zasedbo:

- Pridobljena najmanj srednješolska izobrazba
- Poznavanje dela z računalnikom
- Komunikativnost
- Vozniški izpit B kategorije
- Aktivno znanje slovenskega jezika

Delovno razmerje se bo sklenilo za določen čas 6 mesecev, s polnim delovnim časom.

Nudimo:

- Kontinuirano izobraževanje
- Dinamično delo
- Stimulativno nagrajevanje
- Možnost izgradnje poklicne kariere

Svojo vlogo z dokazili o izpolnjevanju navedenih pogojev pošljite v roku 8 dni od objave oglasa na naslov:

ZAVAROVALNICA MARIBOR d.d., Cankarjeva 3, 2507 Maribor, Služba za splošno pravne in kadrovske zadeve, oddelek za razvoj zaposlenih.

O rezultatih izbire bodo prijavljeni kandidati obveščeni v roku 8 dni od sklenitve pogodbe o zaposlitvi z izbranim kandidatom.

PRIDRUŽITE SE USPEŠNIM!



KRAJSKA GORA

Igralci pokra zasedli Kranjsko Goro

Hitov igralniško-zabavišni center Korona v Kranjski Gori je gostil prvi poker turnir letošnje mednarodne serije People's Poker Tour (PPT). V Kranjski Gori se je zbralo rekordno število - 342 igralcev, ki so se potegovali za skupen nagradni sklad, ki je presegal pol milijona evrov. Med igralci je bilo največ Italijanov, ki so dneve v Kranjski Gori preživljali ne le za igralnimi mizami, temveč tudi v restavracijah, centrih dobrega počutja ter na smučišču. Igralci in spremljevalci so povsem napolnili hotelske kapacitete v centru Korona, povsem zasedeni pa so bili tudi hoteli Hitove odvisne družbe Hit Alpinea. Igralniško-zabavišni center Korona še nikoli ni gostil tako velikega turnirja v pokru, so sporočili iz družbe Hit. **U. P.**

KAMNIK

Brezplačen odvoz zapuščenih vozil

Občina Kamnik je skupaj s koncesionarjem, podjetjem Karbon iz Velenja, ki izvaja gospodarsko javno službo ravnanja z izrabljenimi motornimi vozili, marca začela akcijo zbiranja in prevzema zapuščenih vozil iz lokalnih skupnosti. Odvoz in ekološka razgradnja zapuščenih vozil bo za občane Kamnika brezplačna. Akcija bo trajala do konca marca. **J. P.**

NAKLO

Upokojenci na občnem zboru

Društvo upokojencev Naklo, ki je z 962 članicami in člani najmnostičnejše društvo v občini in brez njihovega sodelovanja mine le redka prireditve v občini, bo imelo v petek, 18. marca, občni zbor. Začel se bo ob 16. uri v dvorani Doma Janeza Filipiča v Naklem. Na njem bodo podelili tri plakete in dve priznanji društva. **J. K.**

Priročnik **Permakulturni vrt** razkriva, kako narediti načrt za vrt, ki bo lahko dostopen in bo zahteval čim manj dela, kako si pripraviti nepotrebna opravila - celo prekopavanje in pletje, kako odganjati škodljivce in bolezni brez uporabe kemičnih sredstev in še veliko več.

Celo najmanjšo zaplato zemlje lahko spremenite v krasen in rodovit vrt, če delate v sožitju z naravo.

Mehka vezava, 264 strani
Redna cena: 19,90 evra. Če knjigo kupite ali naročite na Gorenjskem glasu, je cena le: **17,90 EUR** + poština

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4 v Kranju, jo naročite po tel.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Gorenjski Glas

Svetniki še vedno brez odborov

Člani Občinskega sveta Vodice so zaradi zapletov s pritožbo na volitve svoje mandate v sredo potrjevali že tretjič. Sprejeli so osnutek proračuna, čeprav delovnih teles občinskega sveta še niso oblikovali.

JASNA PALADIN

Vodice - Vodiški svetniki so se na svoji zadnji seji dobre štiri mesece po volitvah še vedno soočali s posledicami upravne pritožbe nesojenega svetnika Romana Černivca, ki se je pritožil na podelitev mandatov.

Kot smo že poročali, je do pravne zagate prišlo zaradi postopkovnih pomanjkljivosti, ki pa ne vplivajo na izid volitev, kar je potrdilo tudi Upravno sodišče. Svetniki so po navodilih Službe vlade RS za lokalno upravo svojo četrto redno sejo že tretjič združili tudi s konstitutivno in znova potrdili svoje mandate. Sprejeli so tudi sklep, da so vsi sprejeti sklepi s prejšnjih sej veljavni.

"Ljudje nas imajo dovolj, izgubljam kredibilnost in občani želijo le to, da začnemo delati," je občinsko upravo in druge svetnike pozval **Anton Logar**. Po daljši razpravi o poslovanju, veljavno-

sti korespondenčnih sej in drugih pravnih zagat so svetniki naposled le sprejeli sklep o imenovanju Komisije za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja, ki je osnova za imenovanje vseh drugih delovnih teles občinskega sveta. Župan **Aco Šuštar** je predlagal, da ima komisija sedem članov, toliko, kolikor je v občinskem svetu različnih list, a so temu nasprotovali v NSi. "Naša stranka bo sodelovala le, če bo občina delala demokratično in v skladu z volilnim rezultatom. Če v Komisiji dobimo ravno toliko članov kot lista, ki je na volitvah dosegla najslabši rezultat, potem ne gre za voljo volivcev," je bil odločen **Anton Kokalj** iz NSi in dodal, da člana v Komisijo ne bodo imenovali, o svojih članih v odborih pa bodo še razmislili. V Komisijo za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja so nato bili imenovani Peter Podgoršek (predsednik), Anton Logar, Jožef Roz-



Vodiški svetniki so kljub nekaterim pravnim zagatam v zvezi s svojimi mandati že sprejeli osnutek proračuna za leto 2011.

man, Miha Bergant, Marjan Podgoršek in Mirjana Grgič.

Čeprav delovna telesa občinskega sveta še niso sestavljena, je občinska uprava svetnikom že predstavila osnutek letošnjega proračuna, ki so ga svetniki soglasno podprli. "Proračun moramo sprejeti do konca marca, saj se sredi aprila želimo prijaviti na državni razpis za obno-

vo in protipotresno sanacijo šole, na katerem lahko dobimo tudi do 70 odstotkov vrednosti investicije, a moramo za to imeti tudi svoja sredstva," je svetnike nagovoril župan. Proračun predvideva za dobrih 5,5 milijona evrov odhodkov, največ prav za obnovo šole, pa tudi za začetek gradnje čistilne naprave v Skaručni.

RADOVLJICA

Modna revija

Ta teden bo v okviru mednarodnega projekta Grundtvig v Radovljici 35 udeležencev iz štirih evropskih držav pod vodstvom mlade slovenske modne oblikovalke Petje Zorec oblikovalo modno kolekcijo. Iz starih kosov oblačil bodo nastale popolnoma nove kreacije. Povezovalni element bo zadržga kot simbol združevanja in povezovanja starejše in mlajše generacije ter različnih evropskih narodov. Projekt bo predstavljen na veliki modni reviji v Baročni dvorani radovljiške graščine v sredo, 16. marca, ob 18. uri. **M. A.**

Izbran Zavod za pomoč na domu Šenčur

Občina Cerklje je na podlagi javnega razpisa izbrala novega izvajalca pomoči na domu, ki bo 1. aprila zamenjal dosedanega, Zavod Pelikan Karitas.

JASNA PALADIN

Cerklje - V občini Cerklje so morali izbrati novega koncesionarja za izvajanje socialnovarstvene storitve pomoč družini na domu, saj je dosedanji koncesionar Zavod Karitas Pelikan že februarja lani občini odpovedal pogodbo, a so jo nato sporazumno le podaljšali do konca februarja.

Kot je povedala direktorica občinske uprave Marta Jarc, je občina razpis objavila že novembra lani, novega izvajalca pa so izbrali pred nekaj dnevi. Novo koncesijsko pogodbo bodo do konca marca tako podpisali z Zavodom za pomoč na domu Šenčur. Dosedanji izvajalec storitve Zavod Pelikan Karitas bo za vse uporabnike storitve opravljal še do vključno 31.

marca, novi izvajalec pa bo delo prevzel s 1. aprilom, in to v enakem obsegu kot do sedaj. Da bi bila zamenjava koncesionarja za vse pomoči potrebne čim manj neprijetna, so se na občini z novim in dosedanjem izvajalcem dogovorili, da bo Zavod za pomoč na domu Šenčur prevzel tudi obe zaposleni delavki, ki sta že doslej storitve opravljali na terenu.

Nova brv čez Hrastnico

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Hrastnica - Pred kratkim so čez potok Hrastnica namestili novo brv. Zamenjala

je dotrajano brv na šolski poti Žolšče-prva avtobusna postaja v Hrastnici. Narejena je iz sibirskega macesna, stroški so znašali pet tisoč

evrov in njih je v celoti poravnala občina Škofja Loka, nam sporoča predsednik KS Škofja Loka - mesto **Valentin Jesenovec**.



FIRE OF ANATOLIA
NAJVEČJI PLESNI SPEKTAKEL

TROJA

LJUBLJANA / CENTER STOŽICE
ČETRTEK, 14. APRIL 2011 ob 20h

GENEJŠE SKUPINSKE VSTOPNICE (6 oseb)

Predprodaja vstopnic: M holidays (Mercator Center Kranj), e-Študentski servis Kranj, Alpetour Kranj, PETROL servisi, KOMPAS poslovalnice, BIG BANG, Kiosk Delo, 3dva trafike, Pošta Slovenije
Internetna prodaja: EVENTIM.SI, VSTOPNICE.COM, KONCERTI.NET / Telefonska prodaja: 01 420 5000

Nazadovali v leto 2006

Gorenjskemu gospodarstvu, predvsem izvozno naravnemu, gre bolje, vendar je skupaj nazadovalo na stopnjo iz leta 2006.

BOŠTJAN BOGATAJ

Kranj - Vsakdanja realnost večine gorenjskih podjetij se kaže v pomanjkanju naročil, nezasedenosti kapacitet, kreditnem krču, plačilni nedisciplini. Izgubljanje stroškovne konkurenčnosti, premalo vgrajenega znanja za višjo dodatno vrednost, predraga in nepravna država. To so globoki vzroki za aktualno stanje v gospodarstvu in državi, je ob pregledu stanja povedala **Jadranka Švarc**, direktorica Območne zbornice

gradbeništva se še pogloblja, podjetja se soočajo predvsem z nezadostnim povpraševanjem in veliko konkurenco ter z likvidnostnimi težavami. Vrednost opravljenih del je manjša kot dvajset odstotkov, nadaljuje direktorica. Krepitev gospodarske rasti v svetu in EU pa je lani le vplivala na gospodarske trende tudi na Gorenjskem. Izvoz se je lani (v primerjavi s slabim letom 2009) povečal za 21 odstotkov, uvoz za 25 odstotkov, vendar je to še daleč od leta 2008, saj je izvoz še

nja v izvršbo, podjetja ponavadi še pred zaključkom postopka plačajo račune. To pomeni, da le čakajo na zadnji možen rok.

Brezposelnost se veča

"Na Gorenjskem se brezposelnost veča. Po podatkih Zavoda za zaposlovanje je na Gorenjskem 8551 brezposelnih, stopnja registrirane brezposelnosti je 8,3-odstotna, v naši regiji je med brezposelnimi največji delež starejših nad 50 let v

Priložnost v razvojnih centrih

Velika svetla točka in priložnost gorenjskega gospodarstva so štirje oziroma pet projektov razvojnih centrov: za nove materiale na Jesenicah, za informacijsko komunikacijske tehnologije v Kranju ter v Železnikih za elektroindustrijo in pohištvno industrijo. Pogojno gorenjski je projekt podjetja Seaway, ki ga bodo razvijali v Pomurju. Gorenjski bo skupaj ostalo 24 milijonov evrov.



Miro Pinterič / Foto: Tina Dolž



Jadranka Švarc / Foto: Tina Dolž



Metod Zaplotnik / Foto: Tina Dolž



Jure Mežnaršič / Foto: Tina Dolž

za Gorenjsko. "Nismo razviti. Lesarji se sicer pobirajo, tekstilce smo skoraj pokopali, saj se držimo le še trije loški tekstilci. Za Gorenjsko je značilno, da še nikoli ni ničesar dobila, razen v zadnjem obdobju pri sofinanciranju razvojnih centrov, sicer pa nimamo niti nobene prave institucije," pa je povedal Miro Pinterič, predsednik upravnega odbora zbornice. Zelo slabo se mu zdi, da se zaradi ene osebe uničujejo velika podjetja, kot sta SCT in Merkur, policija in drugi organi pa naj le opravijo svoje delo.

Slaba plačilna disciplina

Kar štirideset odstotkov gradbenih del čaka na plačila 120 dni ali celo več. "Kriza v

manjši za 28 odstotkov, uvoz za 35 odstotkov. Gorenjska se je pomaknila nazaj v leto 2006.

Andreja Čufarja je zanimalo stanje plačilne discipline na Gorenjskem. "Tako kot povsod v Sloveniji. Žal gospodarska zbornica ni uspela s svojimi predlogi v Državnem zboru," je pojasnila Jadranka Švarc, Pinterič pa je razložil, da ne drži, da podjetniki ne želijo plačati: "Preprosto ni denarja oziroma je le v materialu in v lepih krajih." Metod Zaplotnik po drugi strani meni, da je bilo neplačevanje nekoč tiho dovoljeno: "Danes celo tisti, ki bi lahko plačali, ne plačujejo, saj ni krepost in vrlina, da spoštuješ roke." Temu je pritril tudi Bernarda Jurca: "Ko gremo zaradi neplačeva-

Sloveniji," pojasnjuje direktorica Švarc. Stopnja brezposelnosti je sicer nižja od slovenske, tudi prostih delovnih mest je približno za desetino več kot leto prej, vendar naj bi se število brezposelnih do konca leta še povečalo. V regiji propade veliko podjetij (natančnega podatka ni), ustanavljajo se nova podjetja, predvsem samostojni podjetniki. "Ti s. p. ji so bili prej na zavodu za zaposlovanje, pridobljeno subvencijo pa porabijo zgolj za golo preživetje. Nekateri niti ne vedo, da morajo mesečno plačevati prispevke, dela pa nimajo. To je umetno zniževanje stopnje brezposelnosti," pravi Bernarda Jurca. S tem se je strinjal tudi Voško Artač: "To je le podaljševanje agonije."

Predsednik Pinterič je namignil, da je Gorenjska dobila veliko denarja za razvojne centre zaradi gorenjske ministrice Darje Radič, vendar je temu nasprotoval Zaplotnik: "Le svoj kos povprečnih desetih odstotkov smo dobili. Sicer pa smo morali izdati bančno garancijo, ki ima dospelost čez pet let. To pomeni, da nas čaka trda pot in natančno preverjanje rezultatov. Kljub vsemu pa: dali so nam priložnost." Jure Mežnaršič je predlagal iskanje dodatnih evropskih virov tudi za naprej: "Denar iz EU kar teče, le videti ga moramo." Težave podjetnikov in obrtnikov pri prijavi na takšne projekte so sicer v velikem administriranju, kar marsikoga odvrne od sodelovanja v projektu.

Skromen promet in še nadaljnje padanje tečajev

Na Ljubljanski borzi je bilo lani le za 492 milijonov evrov prometa ali 412 milijonov manj kot leto prej. Večina delnic je izgubila vrednost.

CVETO ZAPLOTNIK

Ljubljana - Od 492 milijonov evrov prometa ga je bilo 288 milijonov evrov z delnicami prve kotacije in 109 milijonov evrov z obveznicami, preostalo pa z delnicami standardne in vstopne kotacije, z delnicami investicijskih družb in z investicijskimi kuponi. Približno polovica vsega delniškega prometa je bila z delnicami Krke, druga po prometu je bila delnica Mercatorja, tretja pa delnica Telekom. Na borzo je vstopilo le eno novo podjetje - to je Agrogorica, prevladovala pa so nove kotacije bančnih obveznic. Indeks najpomembnejših delnic SBI TOP je po znižanju za 66 odstotkov v letu 2008 predlani zrasel za 15 odstotkov, lani se je krivilja spet obrnila navzdol in je leto končal dobrih 13 odstotkov nižje, padanje pa se še nadaljuje. Poglejmo še vrednosti nekaterih delnic. Delnica Krke se še drži nad vrednostjo 60 evrov, delnica Mercatorja je v dveh letih celo malo pridobila na vrednosti, Petrolova delnica je v zadnjih štirinajstih mesecih izgubila dobrih 80 evrov vrednosti, vrednost delnice kranjske Save se je od konca predlanskega leta do letošnjega 1. marca znižala z 240 na dobrih 73 evrov, močno sta "strmoglavili" tudi delnici Aerodroma Ljubljane in Pivovarne Laško ...

| Delnica | Enotni tečaj (v evrih) | | | |
|-----------------------|------------------------|--------------|--------------|------------|
| | 31. 12. 2008 | 31. 12. 2009 | 31. 12. 2010 | 1. 3. 2011 |
| Gorenje Velenje | 10,51 | 12,41 | 13,490 | 12,210 |
| Intereuropa Koper | 8,73 | 5,65 | 3,90 | 3,460 |
| Krka Novo mesto | 48,27 | 64,04 | 62,95 | 61,50 |
| Luka Koper | 20,97 | 23,84 | 17,790 | 14,890 |
| Mercator Ljubljana | 158,08 | 153,17 | 157,70 | 160,00 |
| Petrol Ljubljana | 268,82 | 321,69 | 272,00 | 241,00 |
| Telekom Slovenije | 118,60 | 134,66 | 86,00 | 83,00 |
| Istrabenz | 23,54 | 6,90 | 6,50 | 4,50 |
| Aerodrom Ljubljana | 25,00 | 32,00 | 18,80 | 16,020 |
| Pivovarna Laško | 47,98 | 27,15 | 15,985 | 13,00 |
| Sava Kranj | 253,21 | 240,13 | 89,50 | 73,60 |
| Nova KBM | 9,43 | 11,44 | 10,20 | 10,165 |
| Abanka | 62,78 | - | 48,50 | 43,00 |
| Zavarovalnica Triglav | 15,26 | 25,40 | 17,605 | 17,50 |
| Pozavarovalnica Sava | 11,45 | 13,83 | 8,00 | 7,799 |
| NFD 1 | 0,857 | 0,881 | 0,694 | 0,721 |
| KD ID | 3,66 | 5,30 | 5,31 | 5,250 |
| SBI TOP | 854,26 | 982,67 | 850,35 | 815,26 |

KRANJ

Naprodaj 14 tisoč delnic Gorenjske banke

Nova Kreditna banka Maribor kot zastavna upnica nakelskega Merkurja prodaja štirinajst tisoč delnic, ki jih je zaradi lažje prodaje razdelila v sedem svežnjev po dva tisoč delnic. Javna dražba bo 23. marca v prostorih Odvetniške družbe Rojs, Peljhan, Prelesnik & partnerji, ki bo po pooblastilu zastavnega upnika tudi izvedla celotni dražbeni postopek. Začetna izklicna cena za vsak sveženj je 3,4 milijona evrov, torej za vseh sedem skupaj 23,8 milijona evrov. Če bi vse delnice kupil en vlagatelj, bi s tem postal 4,2-odstotni lastnik Gorenjske banke. **C. Z.**

KRATKA NOVIC

BLED

Blejski kamp med najboljšimi v Evropi

Camping Bled je bil pred dnevi med več kot šest tisoč evropskimi kampi izbran v peterico najboljših v Evropi po izboru najstarejšega in največjega kampskega združenja v Nemčiji - Nemškega camping kluba. Nagradjeni kampi izstopajo po visoki ravni kakovosti storitev in namestitve. Ocenjevalci so pri blejskem kampu posebej izpostavili bogato ponudbo aktivnosti v naravi, pozitivno pa so ocenili tudi možnost koriščenja storitev Wellnessa Živa ter ugodnosti na blejskem golfskem igrišču. Pohval je bil deležen tudi pester program aktivnosti za najmlajše. Nemški gostje v Campingu Bled ustvarijo skoraj 17 odstotkov vseh nočitev. "Pričakujemo še večjo prepoznavnost našega kampa med nemškimi gosti, ki bi lahko pri nas preživeli tudi več dni," je povedal Nejc Kelbl, vodja Campinga Bled. **B. B.**



Pozor!
Hudi nakupi ves teden

14.- 19. marec

Vsak dan povrnemo za 5.000* € nakupov!



Od ponedeljka, 14. marca, do sobote, 19. marca 2011, v okviru nagradne igre zbiramo račune nakupov v nakupovalnih centrih Qlandia. Račune, sprejemljive in zbirni podatki, oddajate v izbranih aktivnih in sodelujočih v nagradni igri, kjer bomo vsak dan izbrali enega povratnega nakupa v skupni vrednosti 5.000 €. Več informacij na www.qlandia.si.

* V vsakem nakupovalnem centru Qlandia (Ptuj, Maribor, Kranj, Nova Gorica, Novo mesto) prejemo 1.000 € na dan.

Ptuj • Maribor • Kranj • Nova Gorica • Novo mesto



QLANDIA
Dežela nakupov

www.qlandia.si

MEŠETAR

Januarske odkupne cene mleka

Agencija za kmetijske trge in razvoj podeželja pripravlja v okviru tržno informacijskega sistema tudi mesečno tržno poročilo za mleko, ki vključuje tako odkupno ceno mlekarn kot dobaviteljev. Mlekarnarje so januarja letos za mleko, dostavljeno v mlekarno, s 3,7 odstotka maščobe in 3,15 odstotka beljakovin plačale v povprečju 29,92 evra za sto kilogramov, kar je bilo za 6 centov ali za 0,2 odstotka manj kot mesec prej. Ker je mleko v povprečju vsebovalo 4,22 odstotka maščobe in 3,43 odstotka beljakovin, je bila povprečna dejanska odkupna cena 30,70 evra in je bila enaka kot decembra. Odkupovalci so za mleko s 3,7 odstotka maščobe in 3,15 odstotka beljakovin plačali 25,24 evra za sto kilogramov, cena, izračunana glede na vsebnost maščobe in beljakovin v mleku, pa je znašala 28,78 evra. **C. Z.**

Odkupna cena (v EUR/100 kg) za mleko s 3,7 odstotka maščobe in 3,15 odstotka beljakovin (standard) in glede na dejansko vsebnost maščobe in beljakovin (dejanska)

| Mesec | Cena mlekarn: | | Cena odkupovalcev: | |
|----------------|---------------|-----------|--------------------|-----------|
| | *standard | *dejanska | *standard | *dejanska |
| December 2008 | 33,40 | 35,69 | n. p. | n. p. |
| Julij 2009 | 25,50 | 26,33 | 22,02 | 24,08 |
| December 2009 | 26,17 | 27,79 | 22,22 | 25,41 |
| Julij 2010 | 26,95 | 27,76 | 23,98 | 26,20 |
| Avgust 2010 | 27,78 | 28,24 | 24,19 | 26,61 |
| September 2010 | 28,82 | 29,29 | 24,37 | 27,49 |
| Oktober 2010 | 29,19 | 29,73 | 24,48 | 28,09 |
| November 2010 | 29,54 | 30,22 | 24,87 | 28,50 |
| December 2010 | 29,98 | 30,70 | 24,93 | 28,85 |
| Januar 2011 | 29,92 | 30,70 | 25,24 | 28,78 |

LJUBLJANA

Vlada ne podpira predloga poslancev

Skupina poslancev državnega zbora s prvopodpisanim Francetom Bogovičem je v državni zbor vložila predlog za spremembo zakona o dohodnini, s katerim predlaga črtanje določbe, ki kmečka gospodinjstva z več kot 7500 evri skupnega dohodka iz osnovne kmetijske in gozdarske dejavnosti zavezuje k temu, da davčno osnovo ugotavljajo na podlagi dejanskih prihodkov in dejanskih oz. normiranih odhodkov. Poslanci predlog utemeljujejo s tem, da bi vodenje knjigovodstva povzročilo kmetijam dodatne stroške, da za kmetije še ni ustreznih računovodskih standardov in da v času krize ni primerno uvajati ukrepov, ki bi zmanjšali zanimanje za kmetovanje. Vlada zakonskega predloga ne podpira. Kot poudarja, so z veljavnim zakonom v obvezno knjigovodstvo zajeli le kmetije, ki so praviloma večje od dvajset hektarjev in dosegajo dohodek, ki ustreza vsaj minimalni plači. Pri Slovenskem inštitutu za revizijo že deluje delovna skupina, ki proučuje možnosti za dopolnitev obstoječih standardov s posebnostmi kmetijske dejavnosti ali za pripravo novega standarda za kmetijstvo. **C. Z.**

KUD Sejalec Besnica vabi na spevoigro



KOVAČEV ŠTUDENT

- sobota, 19. marca, ob 19.30
Kulturni dom v Preddvoru
- nedelja, 20. marca, ob 18. uri
Dom krajanov Lom pod Storžičem
- sobota, 26. marca, ob 19.30
Gasilski dom Besnica

Podpirajo nas:
KS Besnica, Miha Sušnik, Janez Kozjek, Tiskarna Mesec in

GG Bled Gorenjski Glas Sava



Vse več mladih čebelarjev

"Povprečna starost gorenjskih čebelarjev je še vedno visoka, a se znižuje, saj je za čebelarstvo vse več zanimanja med mladimi," ugotavlja Drago Karl Kotnik, predsednik Čebelarstva zveze Gorenjske.

CVETO ZAPLOTNIK

Kakšna je bila lanska čebelarstva letina?

"Bera medu je bila povprečna. Bogata je bila z gozdnim medom, manj pa je bila akacijevega, kostanjevega in cvetličnega medu."

Bodo v letošnji zimi velike izgube čebeljih družin?

"Za zdaj kaže zelo dobro, izgube ne bodo velike, natančno se bo to pokazalo spomladi. Boljše zdravje čebel je tudi posledica zdravljenja, država brezplačno prispeva zdravila za zatiranje varoze, čebelarji imajo pri zdravljenju tudi več izbire."

Pričakujete morebitne izgube spomladi ob cvetenju?

"Čebelarji občutimo, da je država zaostriła uporabo fitofarmaceutskih sredstev v kmetijstvu. Že lani ni bilo večjih zastupitev čebel s fitofarmaceutskimi sredstvi in tudi letos jih ne pričakujemo."

Država je torej prisluslnika čebelarjem ...

"Čebelarstvo je v vzponu. Ljudje vse bolj spoznavajo, kako pomemben del naravnega okolja so čebele, pa tudi država se obnaša drugače in za čebelarstvo namenja več denarja, kot ga je nekdaj."

Je kranjska čebela kljub temu še vedno ogrožena?

"Vsekakor! Najbolj jo ogroža onesnaženost okolja."

Je domači med ob "poplavi" medu v hipermarketih težko prodati?

"S prodajo nimamo težav, kakovosten med in medene izdelke lahko spravimo v



Drago Karl Kotnik, predsednik Čebelarstva zveze Gorenjske in predsednik Čebelarstva društva Bohinj / Foto: Gorazd Kavčič

promet, tudi cena medu se je v primerjavi s prejšnjimi leti zvišala. Večina čebelarjev prodaja med v lastni režiji, računamo pa, da bomo v prihodnje morebitne presežke lahko prodali v novem čebelarskem centru v Lescah, kjer bo tudi polnilnica medu."

Bo center pomembna pridobitev za čebelarje?

"Center bo vsekakor pomembno izobraževalno središče, čebelarji pa bodo lahko kupovali tudi material in pripomočke, ki jih vsakodnevno potrebujejo pri čebelarjenju."

Na sobotnem občnem zboru čebelarstva zveze na Breznici so podelili tudi priznanja. Priznanje "najžupan" za leto 2010 je prejel zdaj že nekdanji radovljški župan Janko S. Stušek, za "najčebelarja" so razglasili Štefana Ingliča, predsednika Čebelarstva društva Blegoš, priznanja Antona Janša druge stopnje pa so dobili Mirko Dolar iz Zabreznice, Jože Knific z Zgornjega Vetrnega, Franc Mežan iz Zabreznice, Anton Noč s Sela pri Žirovnici, Anton Petač iz Vogelj in Jože Praprotnik iz Tržiča.

Lani ste začeli uresničevati triletni projekt čezmejnega sodelovanja s precej učenim imenom Apis mellifera carnica bioindikator in promotor biodiverzitete okolja ...

"Vodilni partner v projektu je Razvojna agencija Sora iz Škofje Loke, na slovenski strani so partnerji biotehniška fakulteta, zavod za ohranjanje narave, Biotehniški center Naklo in Čebelarstva zveza Gorenjske, sodelujejo pa še partnerji iz Avstrije. Glavni cilj projekta je ohranjanje narave in biotske raznolikosti ter s pomočjo čebel ugotoviti, koliko je onesnažena narava. Čebelarstva zveza bo v okviru projekta izdala knjigo za mentorje in čebelarje in ponudila osnovnim šolam posaditev medovitih rastlin ter izdajo zloženke o teh rastlinah, čebelarstva društva pa bodo organizirala različna predavanja."

Je čebelarstva zveza "gorenjska" ali le "medobčinska"?

"V zvezo je včlanjenih osemnajst čebelarstva društev s skupno sedemsto čebelarji. Že od vsega začetka nista vključeni čebelarstva društvi Kranj in Kranjska Gora."

Prevladujejo v društvih starejši čebelarji?

"Povprečna starost gorenjskih čebelarjev je še vedno visoka, vendar se znižuje. Za čebelarstvo je zadnja leta vse več zanimanja med mladimi, začetni tečaj, ki trenutno poteka, obiskuje 65 tečajnikov, med katerimi je največ mladih. K temu je pripomogel tudi državni ukrep: lani je država začetnikom pomagala s petsto evri podpore, letos ta znaša tisoč evrov."

POLJANE

O programih Svit, Dora in Zora

Društvo podeželskih žena Blegoš bo v sodelovanju s kmetijsko svetovalno službo v četrtek, 17. marca, ob 15. uri v osnovni šoli v Poljanah pripravilo predavanje, na katerem bosta Mojca Senčar in Gabrijela Petrič Grabnar, predsednica in podpredsednica Slovenskega društva za boj proti raku Evropa Donna, predstavili programe za zgodnje odkrivanje raka na debelem črevesju in danki (Svit), na dojkah (Dora) in na materničnem vratu (Zora). Ker bo govor tudi o težavah s prostato, vabijo na predavanje tudi moške. **C. Z.**

ŠKOFJA LOKA, ČEŠNJICA

Novosti pri obdavitvah v kmetijstvu

Škofjeloška kmetijska svetovalna služba vabi na predavanju o novostih pri obdavitvah v kmetijstvu. Prvo predavanje bo jutri, v sredo, ob 15. uri v gasilskem domu na Trati, drugo pa v četrtek ob 9. uri v združenem domu na Češnjici. Ana Demšar Benedičič, specialistka za ekonomiko v Kmetijsko gozdarskem zavodu Kranj, bo predstavila ob koncu lanskega leta sprejete spremembe zakona o dohodnini in še nekatere druge novosti. **C. Z.**

BRODE

Dan odprtih vrat v čebelarskem središču

V petek od 10. do 19. ure bo v čebelarskem središču v Brodeh dan odprtih vrat, na katerem bodo predstavili rezultate projekta Leader Razvoj čebelarskih središč za izobraževanje na Gorenjskem - osveščanje mladih. Ob 10. uri bo voden ogled učnega čebelnjaka in Doma čebelarjev, predstavitev Čebelarstva društva Škofja Loka in projekta Osveščanje mladih, ob 11. uri delavnica izdelave dražgoških kruhkov, ob 15. uri delavnica izdelave sveč in drugih izdelkov iz voska, nato pa še predavanje dr. Franca Grošlja in Antona Tometa z naslovom Apiterapija - koristi čebeljih pridelkov za zdravje človeka. **C. Z.**

BREZJE

O zatiranju plevelov v žitu in koruzi

Radovljiska kmetijska svetovalna služba vabi danes, v torek, ob pol desetih dopoldne v dom krajanov na Brezjah na predavanje o novostih pri zatiranju plevelov v žitih in koruzi in o preprečevanju širjenja pelinolistne ambrozije, japonskega dresnika in drugih tujerodnih plevelov, ki se zadnje čase pojavljajo v Sloveniji. Predavala bo Marija Kalan iz KGZ Kranj. **C. Z.**

Po Rusiji še Oslo

Na svetovnem prvenstvu v biatlonu je najboljšo slovensko uvrstitev s petim mestom dosegla Teja Gregorin.

MAJA BERTONCELJ

Kranj - Z žensko štafeto preizkušnja se je v nedeljo v Hanti Mansijsku v Rusiji končalo svetovno prvenstvo v biatlonu. Slovenski reprezentanci ni uspelo ponoviti dosežkov alpskih in nordijskih smučarjev, ki so na največjem tekmovanju sezone osvojili medalje. Za najvišjo uvrstitev je poskrbela Teja Gregorin. Na tekmi s skupinskim startom je končala na petem mestu, blizu pa je bila tudi medalji. Najboljšo moško posamično uvrstitev je dosegel Klemen Bauer s petnajstim mestom v sprintu, omeniti gre tudi osmo mesto moške štafete. Predvsem v obeh štafetnih nastopih je bil prvi mož slovenske ekipe Janez Marič, ki pa se mu je na posamičnih tekmah za vidnej-

šo uvrstitev prevečkrat zatresla roka.

"Zaradi zastoja na drugem streljanju sem izgubila precej sekund, zaradi česar bi se lahko izšlo tudi drugače, morda slabše, morda bolje, o tem ne gre več razmišljati. Žal se je naboj zataknil v nabojniku in vzmet ni potisnila naboja v cev, zato sem ga morala vstaviti ročno. V zadnjem krogu mi je uspelo prehiteti še nekaj tekmovalk in s petim mestom sem zadovoljna," je po tekmi s skupinskim startom povedala **Teja Gregorin**. Biatlonce do konca sezone svetovnega pokala ta konec tedna čaka le še zaključek v Oslu na Norveškem, kjer pa ne bo nastopil Peter Dokl, prav tako pa tudi ne Jakob Fak. Slednji je zaradi ozeblin na desnem kazalcu sezono zaključil že pred svetovnim prvenstvom.



Teja Gregorin si je s petim mestom pritekla in pristreljala mesto na razglasitvi najboljših. / Foto: Tomaž Šušteršič

Bertoncelj bronast v Cottbusu

Telovadci so sezono svetovnega pokala začeli v Cottbusu v Nemčiji. Dobro pripravljenost je pokazal tudi Gorenjec Sašo Bertoncelj. Na konju z ročaji je osvojil tretje mesto. Njegov največji cilj je svetovno prvenstvo, kjer si bo skušal priboriti vozovnico za olimpijske igre v Londonu. Bron v Cottbusu je na bradlji osvojil tudi Mitja Petkovšek. **M. B.**

Skok na šesto mesto

Odličen uvod nogometašev Triglava Gorenjske v spomladanski del prvenstva: tri tekme, sedem točk in šesto mesto na lestvici. Jutri jih čaka gorenjski obračun z Domžalami.

MAJA BERTONCELJ

Kranj - Nogometaši Triglava Gorenjske tudi po tretjem krogu spomladanskega dela prvenstva ostajajo neporaženi. V 22. krogu PrveLige so na domačem igrišču z 2 : 0 premagali Primorje, zadnjo ekipo na lestvici. Po nezanimivem prvem polčasu je odločitev padla v drugem. V 63. minuti je zadel kapetan Dejan Burgar, zmago Triglava pa je v 88. minuti z natančnim strelom z razdalje potrdil Bernard Stjepanovič.

"Bila je težka tekma, kar smo pričakovali. V prvem polčasu nismo bili pravi, ni bilo tempa, akcij. V drugem smo napadali od prve minute, dali prvi gol, na koncu zaslužen še drugega in zmagali. Super je biti na šestem mestu na lestvici," je bil po tekmi zadovoljen **Dejan Burgar**, kapetan Triglava Gorenjske. Z osmimi zadetki je na lestvici strelcev na četrtem mestu. "Moji goli so plod igre celotne ekipe," se zaveda Burgar. Tokrat mu je



Ajdin Redžić (z žogo) je zadel za zmago v Kopru, proti Primorju pa mu ni uspelo zatresti mreže. / Foto: Tina Dokl

teren za zadetek pripravil Anže Jelar, ki je skupaj z Draganom Ovcino v igro vstopil v drugem polčasu, v slačilnici pa sta ostala Ajdin Redžić in Damir Marijan. Po mnenju številnih navijačev je bil prav Jelar igralec tekme. "Skušal sem dati vse od sebe, in to se je obrestovalo. S svojo igro sem zadovoljen, manjkalo je le zadetek. Bolj pomembno pa je, da smo zmagali - tega sem najbolj vesel," ni skrival zadovoljstva

Anže Jelar, nogometaš iz Britofa. Trener **Siniša Brkić** je bil zadovoljen z drugim polčasom in zmago, precej manj pa z igro svojih fantov v prvem polčasu: "Igrali smo izredno slabo in naredili ogromno napak. To je bila vse prej kot reklama nogometu. V drugem polčasu so se fantje sprostili in igra je bila neprimerljivo boljša. Naša obramba že tretjo tekmo ni prejela zadetka, kar tudi nekaj pove. Počasi nabi-

ramo točke, od cilja smo še daleč, a upamo na najboljšo."

Z zmago je Triglav Gorenjska na lestvici napredoval na visoko šesto mesto in ima 27 točk, ekipe od četrtega pa vse do zadnjega, desetega mesta pa loči vsega osem točk. Tega se zaveda tudi Brkić in poudarja, da njihov cilj ostaja obstanek v ligi. Ta teden jih čakata dve tekmi v gosteh: jutri v Domžalah proti drugi ekipi na lestvici (tekma se bo začela ob 17. uri), v soboto pa v Lendavi proti osmouvrščeni Nafti. Na lestvici še naprej prepričljivo vodi Maribor.

Drugi krog spomladanskega dela pa je za nogometaši v 2. slovenski nogometni ligi. Gorenjska predstavnik sta igrala v gosteh. Garmin Šenčur je remiziral z Interblockom (2 : 2), ki je vodilni na lestvici, Roltek Dob pa je z 0 : 2 premagal Belo krajino. Roltek Dob je trenutno na šestem mestu, Garmin Šenčur pa na predzadnjem, devetem.

Konec tedna planiški praznik

MAJA BERTONCELJ

Kranj - Ta konec tedna bo v Planici finale svetovnega pokala v smučarskih skokih. Skupni zmagovalec je znan že nekaj časa. Veliki kristalni globus bo v nedeljo prejel Avstrijec Thomas Morgenstern, drugo mesto si je zagotovil Švicar Simon Ammann, za tretje pa se bosta borila Avstrijec An-

dreas Kofler in Poljak Adam Malysz. Slednji bo v Planici sklenil svojo bogato športno pot, medtem ko je na zadnji tekmi v Lahtiju to storil Finec Janne Ahonen. Poslavlja se tudi slovenski skakalni šampion Primož Peterka, ki mu tudi v letošnji sezoni ni uspela vrnitev med najboljše.

Gledalci si želijo dolgih poletov tudi slovenskih or-

lov. Robert Kranjec je v letošnji sezoni že pokazal dobro letalsko formo, prvič pa se bo na planiški letalnici predstavil Peter Prevc. Presenetljivo lahko mladi slovenski skakalci, ki so uspešno nastopali na tekmah celinskega pokala. Planiški program se bo začel v četrtek s prvo serijo za trening ob 9. uri, ob 11. uri pa bodo kvalifikacije. Prva po-

samična tekma bo v petek. Poskusna serija se bo začela ob 14.15, prva serija v konkurenci pa ob 15.15. V soboto bo ekipna tekma, v nedeljo pa še druga posamična. Oba dneva bo poskusna serija ob 9. uri, prva serija pa ob 10. uri. Organizatorji pripravljajo tudi pester spremljevalni program, tako na prireditvenem prostoru v Planici kot tudi v Kranjski Gori. Znova se obeta pravi športni praznik, upamo le, da jim ne bo preveč zagodlo vreme.

Trajno nizka cena

D
DEICHMANN

Otvoritev
17. 3. 2011
v Škofji Loki

Qcenter, Grenc 56, Škofja Loka

qcenter

www.deichmann.si

samo 24,90

GIBAJTE SE Z NAMI
MIROSLAV BRACO CVJETIČANIN



Više od Triglava ne gre

Prijatelj me je poklical in mi sporočil novico o zmagi nogometnašev Triglava nad ajdovskim Primorjem. Čestital sem mu kot gorečem privržencu in hkrati zvedel, da so v prejšnjem krogu sredi Kopra premagali z dva proti nič lanske državne prave. Torej jim gre vse kot po maslu, sem vprašal, in on mi je prikimal, češ da so se s tema dvema zmagama močno najedli koristnih točk. Potem je sledil daljši pogovor v dobrobit kranjskega športa, da bi na koncu prišla do zaključka, s katerim sva se strinjala oba. Zaključek pa je bil, da če bo kranjski nogomet cvetel, bo zraven dehtel ves kranjski šport s celo Gorenjsko kot širšo okolico vred. Da je nogomet športa vladar, mi je jasno, nisem se pa do tega telefonskega pogovora mogel odločiti, ali ima prijatelj prav, da je vse pogojeno s tem, kako visoko na lestvici je nogometna ekipa kakega mesta. Malce sem pozabil na žogobrc. Predolgo ga ni bilo v našem mestu. No, bil je, pa ga potem nekaj dolgih let ni bilo. Ljubitelji, navijači: tisti, ki hodijo na nogometne tekme, so najbolj goreči privrženci športa. V nobenem drugem športu ne boste našli tako zvestih navijačev. To so taki spodbujevalci, ki se jim reče tudi najbolj pristni privrženci domačega športa. Te ljudi boste videli tudi na košarkarski tekmi, balinarski, če hočete, in smučarski, tekaški, kolegarski, vaterpolski, plavalni ... Povsod, ampak le takrat, ko bo njihovemu "matičnemu" nogometnemu klubu šlo tako dobro, da bodo oprali navijaške šale, si jih zopet nadeli in postali ponosni na pripadnost. Nogometni navdušenci naredijo boljše mestno klimo. Mesto zaživi v pričakovanju nove zmage. Mestni pulz utripa od tekme do

tekme, od nedelje do nedelje, srede do srede. Mesto stoji na prstih, poskakuje v ritmu zmagovalcev. Prva enajsterica s trenerjem vred so najpopularnejši Kranjčani in njihova imena izgovarjajo malčki v vrtcih in babice v upokojskem domu. Župan ima v pisarni nogometno žogo, popisano z avtogrami igralcev, in hišniku stadiona ni treba čakati v vrsti pri zobarju. Mulci sanjajo o Triglavovem dresu in si želijo kopačke točno take, kot jih imata Pirc ali Brajič. Najstnice imajo posterje najbolj priljubljenih igralcev nalepljene po celi sobi. Prva enajsterica postanejo sanjski zeti ... V tem tiči odgovor, če ste se mogoče na začetku članka spraševali, zakaj naj bi se strinjali z najinim zaključkom. Mesto, ki ni ponosno na svoj nogometni klub, ima hud problem z samoidentifikacijo. Tako mesto gnije z vseh strani ali pa je že samo olupke.

S prijateljem sem se moral strinjati in moral sem priznati, da je mesto vredno toliko, kolikor je vreden njegov nogometni klub. Mislim, da ni imel v mislih financ, ampak nekakšno življenjsko vrednoto. In ker sem že pred davnimi časi priznal, da je nogomet športa vladar, sem kimal v telefon, da se bom naučil na pamet priimke prve enajsterice nogometnega kluba Triglav Gorenjska iz Kranja: Gracar, Smolej, Stjepanovič, Burgar, Krcič, Dolžan, Redžič, Najdenov, Pokorn, Stojnič, Marijan.

Po končanem telefonskem pogovoru s prijateljem me je imelo, da bi na prvi zid z vinsko rdečo barvo napisal: Više od Triglava ne gre. Premislil sem si zato, ker še nisem zrel za kaj takega oziroma bom raje počakal, da to najprej naredijo tisti, ki bodo spravili mesto na noge.

Napovednik rekreativnih dogodkov

Želite brezplačno smučarsko vozovnico?

Pa smo ga dočakali - zimsko srečanje imetnikov olimpijske kartice, ki bo v soboto, 19. marca, na zasneženih poljanah smučarskega centra na Rogli. Olimpijska kartica, kartica ugodnosti Olimpijskega komiteja Slovenije, prinaša vsem imetnikom celo leto zanimive ugodnosti. Zagotovo pa je v tem trenutku brezplačna smučarska vozovnica tista, ki ustvarja največ zanimanja in prinaša smeh na obraze vseh imetnikov kartice. Prav vsi, ki imajo Olimpijsko kartico, bodo prejeli brezplačno dnevno smučarsko vozovnico v okviru srečanja imetnikov Olimpijske kartice. Prijavite se lahko na spletnem mestu www.olympic.si (olimpijska kartica) do srede, 16. marca, kjer boste našli tudi vse podrobnosti o dogajanju. Poleg brezplačne dnevne smučarske vozovnice boste imeli možnost preveriti svoje smučarsko znanje ali ga izpopolniti s člani slovenske DEMO vrste v okviru projekta SmučarSKI IZZIV itd.



Enaindvajseti Poključski maraton Adriatic Slovenica

MIROSLAV CVJETIČANIN

Poključski maraton Adriatic Slovenica je postal pravi športno rekreativni praznik. Najbolj vneti udeleženci tovrstnih prireditev so v soboto morali priznati, da zelo težko najdejo tako dobro organizirano smučarsko tekaško prireditev, kot jo organizira Športno društvo Pokljuka z Matejem Kordežem na čelu, ki je bil tokrat tudi vodja tekmovanja. Razlogov je več. Začnimo z 21-kilometrskim maratonom, ki privabi tiste, ki si radi nadenejo tekmovalno številko in se pomerijo z enako vadečimi oziroma mislečimi. Letos jih je bilo skoraj 165, pomerili so se v devetih kategorijah. Če se vprašate, zakaj se na tako lepo in dobro organiziranem maratonu ne zbere več ljubiteljev in ljubiteljic smučarskega teka, je težko dobiti odgovor. Mogoče je še najbolj tehten razlog ta, da so maraton priključili v Pokal slovenski maraton 2011. In če "navaden" rekreativni smučar tekač sliši, da se bodo podili za pokal, potem avtomatično misli, da je to le tekma za tiste, ki so željni hitre smučine in najhitrejšega rezultata. Pa vendar ni tako in niso vsi, ki pridejo na Pokljuko, enakega mnenja. Opaziti je bilo veliko takih, ki so prišli na prireditev zato, ker imajo radi to obliko športne rekreacije in ker so radi na Pokljuki.

Spremljevalni program je bil odličan. Bilo je poskrbljeno tudi za brezplačen otroški vrtec z animacijo in mini otroško olimpijado pod pokroviteljstvom Olimpijskega komiteja. Radio Belvi in Manca Špik so skrbeli za glasbeni program, prikaz in preizkus biatlonskega streljanja in vodeno krpjanje. Začetniki so se lahko učili prvih smučarskih korakov. Lepo je bilo videti vadijtelje, ki so imeli vsak svojo skupino po deset začetnic in začetnikov, ki so se odločili bolje naučiti osnovnih prvin smučarskega



Pogled s terase ŠC Pokljuka na vadišče, kjer so se začetniki učili osnov smučarskega teka.



Zaslужni za odlično prireditev: z leve Matej Kordež, vodja prireditve, Franc Strniša, direktor Adriatic Slovenica, PE Kranj, Borut Farčnik, vodja Športnega centra Pokljuka, Gabrijel Škof, predsednik uprave Adriatic Slovenica

teka. Vse je bilo tako, kot nisimo vajeni. Športno rekreativni center Pokljuka je s svojim hotelom spet dokazal, da je to objekt, ki ga je Pokljuka nujno potrebovala, zato tudi taka prireditev pritegne pozornost tistih, ki so pripravljene finančno podpreti take ideje. Adriatic Slovenica je prav gotovo eno tistih podjetij, ki z veseljem podpira smučarsko tekaško rekreacijo. Brez njih seveda ne bi mogli tako dobro organizirati prireditve, to je

zagotovo. Resnica pa je tudi ta, da bo tako prireditev v prihodnje tudi težko ponoviti. Prekrasno zimsko vreme in odlična organizacija sicer ni privabila ogromne množice smučarjev in ljubiteljev narave, vendar sem prepričan, da so tisti, ki so bili v soboto na Pokljuki, doživeli enega najlepših športnih dni. Zmagovalci po kategorijah 21. Poključskega maratona Adriatic Slovenica, ki je štel tudi za Pokal slovenski maraton in me-

morial Goja Bogataja za leto 2011, so: Miha Šimenc (moški do 29. leta), Martin Ponikvar (moški od 30 do 39 let), Marko Rupnik (od 40 do 49 let), Tine Zupan (od 50 do 59 let), Anton Sušec (nad 60 let), Tina Petkovšek (ženske do 29 let), Jerneja Mihevc (od 30 do 39 let), Mojca Grašič (od 40 do 49 let), Božena Lipej (nad 50 let). Za zelo bogate nagrade v vrednosti kar štiri tisoč evrov je poskrbela športna trgovina Maya Maya.



Franc Hrovat iz Radovljice je star 75 let in je 21-kilometrsko razdaljo pretekel v eni uri in 29 minutah.



21. Poključski maraton Adriatic Slovenica je znova privabil številne ljubitelje smučarskega teka.

Čili spomladi (1)

Po dolgem zimskem spanju je na pragu pomladi čas, da skupaj z rožami in drevesi vzbrstimo in zacvetimo tudi mi. A kaj, ko v tem prelepem letnem času nekaterim nesrečnežem veselje kvarijo seneni nahod, spomladanska utrujenost, pomanjkanje energije ... Prav prve spomladanske rastline, ki jih srečamo na našem sprehodu po naravi, najbolj učinkovito lajšajo težave, ki nas tarejo zgodaj spomladi. Poleg tega so nam v pomoč pri čiščenju organizma.

PAVLA KLINER

Koprive proti pobitosti

Že ptički na veji čivkajo, da so koprive (*Urtica dioica*) kot nalašč za spomladanske kure, saj preženejo spomladansko utrujenost in pobitost ter bolezni, ki izvirajo iz pomanjkanja vitaminov. Vsebujejo namreč obilico vitaminov A, B, C, K in pantotensko kislino. Bogate so tudi z minerali, zlasti železom in magnezijem, ter z rastlinskimi hormoni. Kura s koprivnim čajem je zelo primerna tudi za razstrupljanje in čiščenje telesa, kajti v ljudskem zdravilstvu veljajo koprive za eno najboljših čistil za kri. Na piedestal jih postavljajo tudi zaradi velike vsebnosti železa, zaradi česar naj bi po njih s pridom segali slabokrvni ljudje. Koprive se kot koristne izkažejo tudi pri različnih boleznih dihal, predvsem pri senenem nahodu in astmi, učinkovito pa preprečujejo tudi alergijske reakcije. Poleg tega pospešujejo presnovo in izločanje sečne kisline, ki se kopiči v telesu zaradi pretiranega uživanja mesa, poživljajo delovanje jeter in ledvic ter preprečujejo zastajanje tekočine v telesu. Uživajmo koprive na vse možne načine - kot špinačo, juho,

dodatek v enolončnicah, skutnih namazih, v rižotah ali omakah za testenine. Lahko jih skuhamo na pari in začinimo z oljčnim oljem, soljo in česnom ter jih ponudimo kot zdravo in okusno prilogo. Še bolj se obnesejo surove koprive, ki jih lahko uporabimo kot sestavino spomladanskih solat. Za slednje uporabimo zmlete ali sesekljane liste. Iz listov ali korenin si spomladi le pripravimo čaj, ki nas bo okrepil in obnovil moči, ki jih še kako potrebujemo. Čaj iz svežih listov pripravimo kot poparek: tri žličke zdrobljenih listov prelijemo s skodelico vrele vode in pustimo stati deset minut, odcedimo in spijemo tri do štiri skodelice na dan. Če želimo srebati čaj iz posušenih



Njami, špinača iz svežih kopriv



Pomladi si privoščimo šparglje.

korenin, si ga pripravimo v obliki prevretka: eno žličko sesekljane ali zmlete korenine stresemo v mrzlo vodo, segrejemo do vretja in kuhamo eno minuto. Stoji naj deset minut. Pijemo do štirikrat na dan po eno skodelico nesladkanega čaja. Pri spomladanski utrujenosti se priporoča tudi uporaba svežega koprivnega soka.

Očistimo se s šparglji

Kdor bi si spomladi rad napolnil telo z vitamini in minerali, naj zavije na primorski konec ali pa kar na domačo tržnico in nabavi eno najbolj okusnih spomladanskih poslastic iz narave - šparglje (*Asparagus*). Slednji so bogati s kalijem in kalcijem, magnezijem in cinkom, železom in jodom ter so odlični vir vitamina B6, vitaminov A, C, K in E,

tiamina, riboflavina, folne kisline, rutina ... V ljudskem zdravilstvu so pomembni predvsem, ker naj bi čistili kri ter delovali diuretično in očiščevalno na organizem. Dobrodejen naj bi bil tudi njihov vpliv na jetra in žolč. Ker so nizkokalorični in bogati z vlakninami, so zelo primerna hrana za tiste, ki bi radi obdržali ali pridobili vitko linijo. Šparglji naj bi bili tudi učinkovit afrodisiak, na kar nakazuje že njihova podoba. A zasluge ne gre do njej, pač pa oblici vitamina E, ki ga vsebujejo - slednji namreč stimulira proizvodnjo spolnih hormonov. Na splošno velja, da naj bi šparglji pomlajevali celice, pospeševali nastajanje krvi, pomagali pri slabi koncentraciji in spominu, krepili imunski sistem, preprečevali vnetja, lenost črevesja in zaprtje.



KUHARSKI RECEPTI

ZA VAS IZBIRA DANICA DOLENC

Tedenski jedilnik

Nedelja - Kosilo: cvetačna kremna juha, piščanec po dunajsko, pečen maslen krompir, mešana solata, skutna pita; **Večerja:** hitra pica iz kruha, mesnih ostankov in sira, jogurt.

Ponedeljek - Kosilo: zelenjavna rižota s parmezanom, govedina v naravni omaki, radič s fižolom; **Večerja:** "pošten-gana kaša" s krompirjem in ocvirki, vroče mleko.

Torek - Kosilo: špinačna juha s popečenimi kruhovimi kockami, mesne kroglice (čufte) v paradižnikovi omaki, pire krompir, pomaranče; **Večerja:** burek, jogurt.

Sreda - Kosilo: vampi po tržaško, polenta, solata iz kislega zelja; **Večerja:** njoki z maslenimi drobtinicami, zelena solata ali kompot.

Četrtek - Kosilo: sarme v kislem zelju, dušen krompir v kosih, vanilin puding s sadjem in smetano; **Večerja:** bučke z mesom in sirom na posteljici iz riža in zelenjave, jogurt ali solata.

Petek - Kosilo: fižolova juha z rezanci, ajdovi štruklji z orehi, kompot iz suhega sadja; **Večerja:** zeljnata solata s krompirjem in majonezo, ocvrte sardelice.

Sobota - Kosilo: pečena svinjska rebra z dušenim kislim zeljem, gluhi štruklji z ocvirki; **Večerja:** sadni riž, janeževe rezine, sadni čaj.

Skutna pita

Testo: 250 g margarine, 2 rumenjaka, 6 žlic sladkorja, 5 žlic mleka, 500 g moke, 1 zavitek pecilnega praška;

Nadev: 500 g skute, 2 žlici moke, 7 žlic sladkorja, 1 vanilin sladkor, sneg iz 2 beljakov.

Iz vseh sestavin zgnetemo testo in ga pustimo počivat eno uro. Pečico segrejemo na 170 stopinj Celzija. Skuto pretlačimo in zmešamo z drugimi sestavinami nadeva. Model namažemo, obložimo z dobro polovico testa in nadevamo z nadevom. Po vrhu pito okrasimo s trakovi iz testa. Spečemo, po želji potresemo s sladkorno moko.

Sadni riž

V 6 dl mleka s 3 žlicami sladkorja in ščepcem soli skuhamo 2 dl riža. Ohlajenemu dodamo 25 dag na kockice narezanega mešanega sadja (svežega ali iz kompotov) in pol kozarčka stepene sladke smetane. Porazdelimo v steklene skodelice, okrasimo z drugo polovico smetane in s sadjem ter pokapljamo z malinovcem.

Strmolska Vilma

MARIJA CVETEK

Strmolske je obiskoval tudi Hribarjev družinski zdravnik dr. Otto Haus, ki so ga med vojno mobilizirali, tako da je postal vojaški zdravnik in je na grad hodil v nemški uniformi. V Jančarjevem romanu bi ga lahko prepoznali v nemškem vojaškem zdravniku Horstu, ki pa ima tudi "poteze" deželnega vodja, "landratsfirerja" za Kranjsko. Dr. Skalka je pogosto prihajal na Strmol in gospe Kseniji je bil še posebej naklonjen. Ker je "preveč" pomagal Slovincem, je moral na rusko fronto. Hribarjevima je pomagal, da sta dobila nazaj enega izmed zaplenjenih avtomobilov ter prepustnice za v Ljubljano. Rado je oboje nujno potreboval, saj drugače ne bi mogel opravljati poslov in tovarni Šumi.



Med vojno so torej hodili k njim tudi nepovabljeni gostje: mnogi predstavniki nemške oblasti pri nas in partizani, ki jim je Rado priskrbel celo "tiskarno". Vilmi je tiskarski stroj naskrivaj pokazal Franc Eržen; vse, kar je spadalo zraven, je imel zaklenjeno v spodnjih prostorih gradu. Hribar je tako ali tako podpiral OF, partizane pa zalagal s hrano, obleko, orožjem, denarjem itd.

Sredi hude zime, 3. januarja 1944, je prišlo zvečer pred grad kakih deset partizanov. Francelj Eržen jim je odprl, ker jih je poznal, saj je sodeloval z njimi. Hribarju je šel povedat, ta pa jih je povabil "gor". Večer pred tem ga je prišel opozarjat njegov lovski čuvaj Jerič in ga skoraj na kolnih prosil, naj se umakne, ker je iz zanesljivih virov iz-



Vilma / Foto: F. Jug, Kranj

vedel, da ga bodo prišli iskat. Hribar je mislil, da se mu ne more nič zgoditi, saj je podpiral partizane. V kuhinjo je stopil mlad in nadtut komisar, potem ko se je že najedel sira in klobas. Začel je vpiti, da Hribar

8 OB 90-LETNICI VILME MLAKAR, ZNAMENITE SOBARICE NA GRADU STRMOL

podpira "ta bele". Zagrozil jim je, da nihče ne sme iz gradu do petih zjutraj, sicer bo ustreljen. Ksenija je Vilmo prosila, naj poskrbi za njeno mamo. Z očmi ji je namignila, naj gre k njej; najbrž je upala, da bo po telefonu poklicala pomoč. A telefonske žice so bile že prerezane. Partizani so pobrali vse, kar jim je prišlo pod roke. Med njimi je bila tudi partizanka, ki je iz omare vzela krznen plašč; bil je last nečakinje arhitekta Osolina. Hribarjevi so ji ga namreč pripeljali iz čistilnice. Zaplenili so tudi več lovskih pušk. Vosovci so premetavali vse po vrsti kot obsedeni in iskali nakit, a ga jim ni uspelo najti. Ta je bil varno skrit v greznici. Kasneje ga je vrtnar odkopal, Vilma pa ga je s ponijem odpeljala v Kranj k Maj-

dičevim, kamor ga je prišel iskat sorodnik z Reke.

Nemočni uslužbenci so z žalostjo strmeli za svojim gospodarjem in njegovo ženo, ki so ju vosovci v globokem snegu gnali proti Štefanji Gori. S seboj so odpeljali tudi konjerejca, ki se je tisti večer mudil na Strmolu. Prodral jim je konja in je mislil tam tudi prenočiti. Kasneje so ga izpustili. Njiju pa so zverinsko mučili. Nekateri so se po vojni v pijanosti izdali, kako so ju ubijali in zakopali v neki grapi. Likvidatorji so pripadali Kokrškemu odredu. "Ta zločin", kot je zapisal Alojz Kalinšek v Kroniki podkravških vasi, "je še dolgo odmeval med ljudmi in vanj skoraj niso mogli verjeti." Prokomunistična propaganda je seveda zanikala grozodejstva, "a nič ni tako skrito, da ne bi bilo očito."



Ženskam povzročajo bolečine, tudi neplodnost

Endometrioza je najpogostejša bolezen žensk v rodnem obdobju. Pogostejša je od raka, od sladkorne bolezni, od spolno prenosljivih bolezni.

stran 15



Gorenjci in rak

Pogostost pojavljanja novih primerov raka je na Gorenjskem višja kot v Sloveniji. V letu 2007 je na Gorenjskem za rakom na novo obolelo 1252 prebivalcev, kar je bilo skoraj enajst odstotkov vseh novo odkritih rakov v Sloveniji.

stran 16

zdravje & lepota

ZDRAVJE • KAKOVOST BIVANJA • ZDRAVA PREHRANA • NAPREDEK V ZDRAVSTVU • ZDRAVILA • KOZMETIKA • NASVETI ZA DOLGO ŽIVLJENJE

Začela se je "sezona" senenega nahoda

Alergijski rinokonjunktivitis ali seneni nahod je zelo pogosta bolezen, prizadene do dvajset odstotkov ljudi, še najbolj aktivni del populacije. V prvi polovici februarja so imeli že nekaj težav tisti, ki so preobčutljivi za pelod leske, marca začenja cveteti breza, še več njenega peloda bo aprila.

SUZANA P. KOVAČIČ

Težave v smislu senenega nahoda ali intermitentnega alergijskega rinokonjunktivitisa so se zaradi toplih dni že začele, letos prej kot lani," je povedala Nissera Bajrovič, dr. med., iz Bolnišnice Golnik in opisala prve znake, ki opozarjajo na alergijo na spomladansko cvetenje: "Simptomi alergijskega rinokonjunktivitisa so srbež in solzenje oči, kihanje, serozen - voden izcedek iz nosu. To so po videzu lahko simptomi navadnega nahoda, le da trajajo dlje in se

ponavljajo več sezon zaporedoma ob enakem času." Zdravnika je potrebno obiskati, če so težave zelo moteče, če so v času cvetenja prisotne tudi težave s strani spodnjih dihal, na primer težko dihanje, kašelj, piskanje v prsih. "Navadno pa ljudje poiščejo zdravniško pomoč, ko se težave ponavljajo nekaj sezon zaporedoma v istih mesecih," je dejala zdravnica. "V veliki meri k postavitvi diagnoze pripomore bolnikova zgodba. Povprašujemo po znakih in simptomih, značilen je vzorec ponavljanja, bolniki običajno že sami ugotovijo, kaj poslabša oziroma izzove njihove težave.

Potem opravimo še kožne teste, izjemoma laboratorijske teste. Alergijski rinitis je kronična bolezen, zaenkrat ga ne znamo pozdraviti, lahko pa ga dobro zdravimo. Prvi ukrep je izogibati se vzročnemu alergenu; v času cvetenja, ko je lepo vreme, ne zračimo stanovanja kar cel dan in celo noč, ne zadržujemo se veliko na prostem, ne sušimo perila zunaj. Bolniku predpišemo nosni glukokortikoid - pršilo. Tabletko antihistaminika svetujemo ob večjih težavah. Priporočamo tudi izpiranje nosu s fiziološko raztopino večkrat na dan," je poudarila zdravnica in dodala: "Na voljo imamo učinkovito metodo zdravljenja, ki je vzročno usmerjena - specifična imunoterapija. Princip metode je ta, da v bolnikovo telo vnašamo alergen, ki mu dela težave, z namenom, da telo v stiku z istim alergenom iz narave ne odreagira tako burno. Uspeh je pričakovati pri bolnikih z blago in zmerno hudo obliko bolezni, pri bolnikih, ki imajo težave po enem ali dveh alergenih. Pri bolnikih, ki imajo težave po več alergenih in imajo veliko težav kljub rednemu prejemanju vseh predpisanih zdravil, imunoterapija običajno ni uspešna."



Nissera Bajrovič, dr. med. | FOTO: TINA DOKL

Dobro je vedeti ...

Alergogenost posameznih vrst cvetnega prahu:

Zelo visoka: breza, cipresa, trave, oljka, ambrozija
Visoka: krišina, pelin
Srednje visoka: leska, jelša, jesen, platana, hrast, trpotec, pravi kostanj
Nizka: topol, javor, kislica, bezeg, metlikovke /ščirovke
Zelo nizka: tisa, brest, oreh, divji kostanj, hmelj
Cvetni prah iglavcev ni alergogen.
Podatke o trenutnih koncentracijah pelodov lahko dobite na spletnih straneh Inštituta za varovanje zdravja.

PREOBRAZBA

Osebni izziv sta vzeli resno

Špela Tičar in Gizela Zaplotnik sta od novembra, ko smo začeli z akcijo Preoblikuj svoje telo pod osebnim trenerstvom Damjana Frasa, dosegli viden napredek.



stran 17

ZANIMIVOSTI

Kemija v stanovanju

"Ljudje samo v enem letu spravimo vase od pet do šest kilogramov strupov s hrano, zrakom, preko kože s čistili in obleko," je poudarila Monika Brinšek in ponudila alternativo ...



stran 18

NASVET

Ko nas stresa stres

V okviru četrtkovnega dneva odprtih vrat Diabetološkega centra Kranj je imela predavanje Erika Povšnar na temo Kako uspešno premagati stres ali ga obrniti sebi v prid kot izziv.



stran 20

ZDRAVILA • HOMEOPATIJA
DOBAVA ZDRAVIL IZ CELE EVROPE • NARAVNI IZDELKI

Nova lekarna v Borovljah!

KARAWANKEN APOTHEKE KG

Klagenfurter Straße 44
9170 Ferlach/Borovlje
T: +43 (0) 4227 28 600
office@karawanken-apotheke.at
www.karawanken-apotheke.at

ODPRTO:
PO-PE: 8:00 - 12:30 | 14:30 - 18:00
SO 8:00 - 12:00

JAUNTAL APOTHEKE

Bleiburger Straße 16
9141 Eberndorf/Dobrla vas
T: +43 (0) 4236 51 10-0
jauntal-apotheke@happynet.at
www.jauntal-apotheke.at

ODPRTO:
PO-PE: 8:00 - 12:30 | 14:30 - 18:30
SO 8:00 - 12:00

GORENJSKE LEKARNE

Vsi izdelki z zdravilnimi rastlinami ali njihovimi izvlečki niso zdravila!

Konec aprila 2011 se izteče prehodno obdobje, ko morajo vse države Evropske unije uskladiti svoje predpise o tradicionalnih zdravilih rastlinskega izvora. Namen uredbe je zagotavljanje večje kakovosti, varnosti in ustreznih informacij za potrošnike ter dostop do kakovostnih, varnih in učinkovitih izdelkov. V Sloveniji je to področje zakonodajno urejeno že od leta 2006, zato na tem področju ne bo bistvenih sprememb.

Kdaj je izdelek zdravilo rastlinskega izvora?

Zdravila rastlinskega izvora so tista zdravila, ki so izključno rastlinskega izvora in kot učinkovine vsebujejo nadzemne ali podzemne dele zdravilnih rastlin ali drug rastlinski material oziroma njihovo kombinacijo v surovem ali predelanem stanju v ustrezni farmacevtski obliki (to je v obliki kapsul, tablet, mazil, sirupov ...). Rastlinski materiali so tudi sokovi, gumiji, maščobna olja, eterična olja in druge podobne snovi. Poleg zdravilnih učinkovin lahko vsebujejo tudi pomožne snovi.

Tudi zdravila rastlinskega izvora morajo imeti dovoljenje za promet. To pomeni, da je moral predlagatelj v Sloveniji pred posebno komisijo Agencije za zdravila in medicinske

skupine pripomočke z obširno dokumentacijo dokazati varnost, učinkovitost in kakovost zdravila. Tudi pri zdravilih rastlinskega izvora je nujno redno spremljanje varnosti in možnih neželenih učinkov. Zdravila imajo na škatlici in v navodilu za uporabo večkrat uporabljeno besedo "zdravilo". Poleg **zdravil rastlinskega izvora, katerih učinki so bili dokazani z dobro načrtovanimi kliničnimi raziskavami** po vseh pravilih dobre klinične prakse, so na voljo tudi **tradicionalna zdravila rastlinskega izvora**, katerih učinki so bili dokazani po manj strogih merilih ali pa niti še niso bili dokazani, pri nekaterih pa je bilo celo dokazano, da ne delujejo. V dokumentaciji za pridobitev dovoljenja za promet tradicionalnih zdravil je mogoče uporabiti podatke iz ustreznih monografij za zdravila rastlinskega izvora, ki jih je na ravni Evropske unije pripravil poseben odbor. Uporabljamo jih že desetletja ali stoletja in jih ni mogoče prepovedati, saj bi si jih ljudje v primeru prepovedi prodaje izdelovali sami in uporabljali brez nadzora. Stroka je ugotovila, da je najustreznejše tudi te izdelke opredeliti kot zdravila in tako z ustrezno omejeno uporabo in kakovostjo zagotoviti njihovo varnost. Predpisano je ustrezno označevanje teh zdravil, kar prepreči zavajanje tistih potrošnikov, ki se želijo (samo)zdraviti izključno z zdravili z jasno dokazanim učinkom. Že na ovojnicah mora biti navedba: "To je tradicionalno zdravilo rastlinskega izvora, katerega uporaba temelji predvsem na podlagi dolgoletnih izkušenj." Tudi galenski izdelki, ki so izdelani v galenskih laboratorijih lekarn v skladu z zahtevami farmacevtske stroke, sodijo med tradicionalna zdravila rastlinskega izvora.

Zdravilne rastline in/ali njihovi izvlečki so pogosto sestavine prehranskih dopolnil in kozmetičnih izdelkov.

Prehranska dopolnila in kozmetični izdelki niso zdravila, čeprav so na voljo v farmacevtskih oblikah. Tovrstnim izdelkom ne smemo pripisovati lastnosti preprečevanja, zdravljenja ali ozdravljenja pri ljudeh. Pri predstavitvi izdelkov so lahko navedeni le z znanstvenimi dokazi potrjeni učinki. Prehranska dopolnila morajo biti jasno označena z navedbo "prehransko dopolnilo".

Zdravilne rastline lahko torej uporabljate kot zdravilo rastlinskega izvora, prehransko dopolnilo, kozmetični izdelek ali pa si sami pripravite sveže oziroma posušene zdravilne rastline in izvlečke iz njih. Med ljudmi velikokrat velja prepričanje, da "naravno" pomeni "varno", "manj škodljivo" ali celo "neškodljivo". Pomembno pa je vedeti, da tudi uporaba zdravilnih rastlin in izdelkov iz njih lahko prinaša določena tveganja. Svetujemo vam, da poiščite zanesljive podatke o varni in pravilni uporabi zdravilnih rastlin in/ali izdelkov iz njih v lekarni.

Mag. Nina Pisk, mag. farm.



Galenski izdelki rastlinskega izvora

V Galenskem laboratoriju Gorenjskih lekarn izdelujemo več kot sto galenskih izdelkov rastlinskega izvora. To so zdravila, ki kot zdravilne učinkovine vsebujejo rastlinske dele ter njihove pripravke, kot so ekstrakti, tinkture, eterična olja ...

Zdravilni čaji so ena najbolj priljubljenih oblik zdravil rastlinskega izvora - izdelujemo skoraj 80 zdravilnih čajev za lajšanje prebavnih težav, prehladnih obolenj, obolenj sečil, psihičnih težav in težav s spanjem, obolenj srca in ožilja, težav s prostato ... Pri različnih zdravstvenih težavah so lahko učinkovita pomoč tudi **zeliščne kapljice**. Za lajšanje kašlja pri prehladnih obolenjih svetujemo **sirupe** z izvlečki zdravilnih rastlin. Rastlinske učinkovine vgrajujemo tudi v **mazila, paste in gele**, ki pogosto vsebujejo tudi učinkovine kemijskega ali mineralnega izvora; ti galenski izdelki so namenjeni lajšanju kožnih obolenj in poškodb, hemoroidov, gripe in prehlada, bolečin v mišicah in sklepih, glavobola ...

Recepture naših galenskih izdelkov rastlinskega izvora so v večini primerov tradicionalne in dobro preizkušene v dolgoletnih izkušnjah uporabe pri ljudeh. Skrbimo pa tudi za posodabljanje teh tradicionalnih receptur v skladu z najnovejšimi strokovnimi zahtevami in dognanji, saj so naš cilj kakovostni, varni in učinkoviti galenski izdelki.

Za kakovost zdravilnih rastlin so pomembne vse stopnje njihove pridelave, od pogojev gojenja, kot so izbira rastišča, podnebne razmere, do postopkov nabiranja ali žetve, sušenja, drobljenja ter pravilnega shranjevanja. V naše izdelke vgrajujemo le zdravilne rastline, katerih kakovost je potrjena na podlagi laboratorijskih preizkusov glede istovetnosti, vsebnosti posameznih sestavin, morebitne onesnaženosti s težkimi kovinami in sredstvi za zaščito rastlin, okužbe z bakterijami ali plesnimi ...

Galenski izdelki rastlinskega izvora pomagajo pri samozdravljenju blažjih zdravstvenih težav, pri katerih ni potreben posvet z zdravnikom. V lekarni vam bomo svetovali o izbiri pravega galenskega izdelka za vašo težavo. Poleg nasveta farmacevta skrbno



upoštevajte tudi navodilo za uporabo, ki je priloženo galenskemu izdelku in vsebuje podatke, pomembne za njegovo varno in učinkovito uporabo, kot so odmerjanje, možni neželeni učinki, morebitno medsebojno delovanje zdravil in hrane, omejitve uporabe, opozorila in previdnostni ukrepi.

Tjaša Prevodnik, mag. farm., spec.



gorenjske lekarne

www.gorenjske-lekarne.si, info@gorenjske-lekarne.si

Lekarniške enote: Bled Zlatorog, Bohinjska Bistrica, Cerklje, Gorenja vas, Jesenice, Kranj, Kranjska Gora, Kropa, Lesce, Planina, Planina II, Podlubnik, Preddvor, Primskovo, Radovljica, Stražišče, Šenčur, Škofja Loka, Tržič, Železniki, Žiri, Žirovnica
Farmakoinformativna služba, Galenski laboratorij, Kontrolno analizni laboratorij

ENDOMETRIOZA

Dobro je vedeti ...

Čakalne dobe

Tri do šest mesecev je čakalna doba za pregled za endometriozo v ljubljanski Ginekološki kliniki, Kliničnem oddelku za reprodukcijo. "V Sloveniji je največji problem pomanjkanje anesteziologov. V našem kliničnem oddelku deluje ena operacijska dvorana namesto dveh, kar daljša čakalne dobe," je opozorila doc. dr. Martina Ribič Pucelj, dr. med.

Ocena incidence

Endometriozo prizadene deset do petnajst odstotkov žensk v reproduktivnem obdobju. Bolezen je pogosta med neplodnimi ženskami, ima jo od 20 do 40 odstotkov. Bolnic, ki imajo kronično, dolgotrajno medenično bolečino, je kar do 70 odstotkov. V menopavzi pa ima ženska lahko le globoko infiltrativno endometriozo, ker ta ni hormonsko pogojena.

Socialna bolezen

Endometriozo predstavlja velike stroške za zdravstvene sisteme zaradi neustreznih diagnostičnih postopkov, neustreznega zdravljenja, nepopolne kirurgije, ponovnih operacij, bolniških odsotnosti ... Leta 2007 so v evropskem parlamentu označili endometriozo kot socialno bolezen. "V Evropi je velik poziv k ustanovitvi velikih terciarnih centrov," je poudarila Martina Ribič Pucelj.

Ženskam povzroča bolečine, tudi neplodnost

Endometriozo je najpogostejša bolezen žensk v rodnem obdobju. Pogostejša je od raka, od sladkorne bolezni, od spolno prenosljivih bolezni.

SUZANA P. KOVAČIČ

Endometriozo je bolezen, pri kateri se tkivo, ki je podobno sluznici maternice, pojavi zunaj maternične votline. Lahko se pojavlja na trebušnici, jajčnikih, jajcevodih, maternici in njenih vezeh. Pojavlja se lahko tudi drugje, na debelem in tankem črevesju, na slepiču, mehurju, sečevodih, nožnici, tudi na pooperativnih brazgotinah ... Poznamo različne oblike: peritonealno endometriozo, endometriozo jajčnika in globoko infiltrativno endometriozo, ki je najhujša oblika. Kljub številnim teorijam nastanka te bolezni v veliki meri še ni pojasnjen. Vzroke iščemo pri imunoloških, hormonskih in genetskih dejavnikih in tudi dejavnikih okolja," je ob tednu ozaveščanja o endometrioz, ki je potekal od sedmega do trinajstega marca, povedala **Vesna Šalamun**, dr. med., specialistka ginekologije in porodništva iz Univerzitetnega kliničnega centra (UKC) Ljubljana, Ginekološke klinike, Kliničnega oddelka (KO) za reprodukcijo.

Endometriozo povzroča bolečine, tudi neplodnost. "Krčevita bolečina ob menstruaciji je lahko nekaj normalnega, če pa so bolečine vedno hujše ali še posebej, če nastanejo na novo, postanemo pozorni na to, ali je vzrok za bolečine endometriozo. Včasih se bolečine pojavljajo tudi kronično, dolgotrajno, ne glede na cikel, v tem primeru govorimo o skupini medeničnih bolečin. K nam prihajajo tudi ženske, ki imajo boleče spolne odnose ali bolečine v križu. Težave so odvisne od tega, kje se nahajajo endometriotične spremembe. Če so v črevesju, imajo ženske v času menstruacije krčevite bolečine v spodnjem delu trebuha in napihnjenost trebuha, boleče odvajajo

blato, včasih opažajo tudi kri na blatu. Če se pojavlja endometriozo na mehurju, se to kaže z bolečim uriniranjem ali s krvjo v urinu. Zelo redko pa jo odkrijemo slučajno," je pojasnila Šalamunova. Na svetu je 176 milijonov prizadetih žensk zaradi endometrioze, od tega 14 milijonov žensk v Evropi, je še poudarila Vesna Šalamun: "K številkam ni potreben komentar. Predstavljajte si, da imate kronično medenično bolečino ali da ste neplodni. Na ta način bolezen na vas vpliva telesno, psihično, tudi socialno."

Diagnostika in načini zdravljenja

"Glavna ovira je čas od začetka težav do prepoznavanja bolezni. V Evropi je ta čas osem let, v ZDA devet let, v Braziliji sedem let; Brazilija ima izjemno dobro zdravstvo in je država, kjer je največ specializiranih terciarnih centrov za endometriozo," je povedala doc. dr. **Martina Ribič Pucelj**, dr. med., specialistka ginekologije in porodništva iz UKC Ljubljana, Ginekološke klinike, Kliničnega oddelka (KO) za reprodukcijo, ter poudarila: "V svetu je postal trend, da naj neplodne bolnice uvrstimo kar v postopke zunajtelesne oploditve brez ugotavljanja vzroka neplodnosti. Celo Evropsko združenje za humano reprodukcijo predlaga, da žensk, ki imajo endometriotične ciste štiri centimetre in manj, ne operiramo, temveč jim ponudimo zunajtelesno oploditev. Endometriozo v dobri kirurgiji daje več kot petdeset odstotkov spontanih zanositev, na to se pa pozablja."

Kje so vzroki za tako pozno prepoznavanje bolezni? "Na vsak način je premajhno poznavanje bolezni. Drugo, kar je, je podcenjevanje težav. Bolnica ima kronične, dolgotrajne težave in se vrača k svojemu zdravniku, ki

se je počasi naveliča. Imela sem že pacientko, ki je imela napotnico za psihiatra, a je po operaciji ni več potrebovala. Med vzroki za prepozno prepoznavanje bolezni so tudi neustrezni diagnostični postopki in neustrezno zdravljenje. Na žalost je tako, da vsi ginekologi uporabljamo vaginalni ultrazvok, ki je naš drugi prst, pozabljamo pa na dober klinični pregled."

Poleg anamneze, natančnega kliničnega pregleda, vaginalnega ultrazvoka je pomembna tudi laparoskopija. "Laparoskopija je pregled trebušne stene s kamero, ki se prenaša na monitor. Je preiskava, ki je namenjena dokončni potrditvi bolezni, njeni obsežnosti in oceni, za kakšno obliko gre. Danes to ni več samo diagnostika, laparoskopija je obenem tudi kirurški postopek. Dodatni diagnostični postopki so usmerjeni glede na specifične težave," je pojasnila zdravnica in dodala: "Prvo vodilo pa je prisluhniti pacientki in opraviti res natančen ginekološki pregled. Moram povedati, da so normativi v naših ambulantah zelo hudi. Če imaš predpisanih pet pacientk na uro, se težko posvetiš eni, ki bi včasih potrebovala pol ure."

Zdravljenje endometrioze

Zaenkrat je najuspešnejši način zdravljenja kirurški. "Če želimo, da je kirurško zdravljenje uspešno, je potrebna kirurška odstranitev vseh sprememb, ki jih vidimo in ki jih tipamo. Uspešnost je odvisna tudi od natančne predoperativne diagnostike. Neustrezno kirurško zdravljenje vodi v ponovne operacije, ki so težje in imajo manjši uspeh. Neustrezno kirurško zdravljenje endometrioze jajčnika zmanjšuje rezervo jajčnika in s tem negativno vpliva na možnost zanositve. Zdravniki, ki niso usposobljeni za za-

Bolezen vse pogosteje srečujemo tudi pri mladostnicah, ki pridejo k nam zaradi hudih bolečin v trebuhu, zaradi zelo bolečih menstruacij.



Doc. dr. Martina Ribič Pucelj / FOTO: TINA DOKL



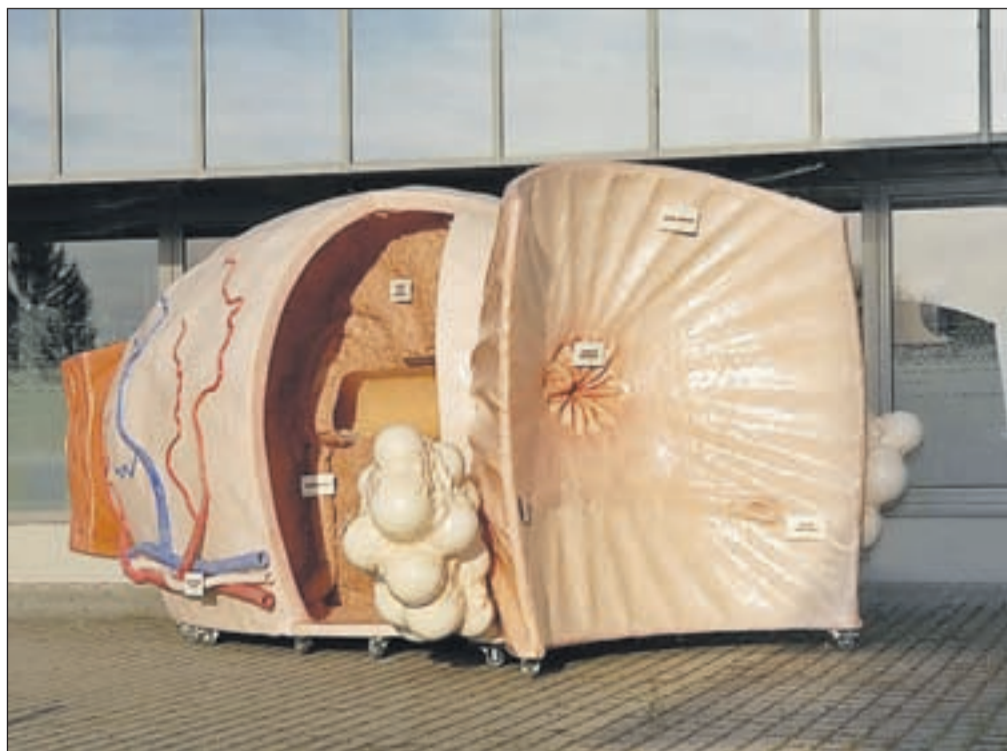
Vesna Šalamun, dr. med. / FOTO: TINA DOKL

htevne operacije endometrioze, naj bi naredili zgolj diagnostično laparoskopijo in pacientke usmerili v center s tovrstnimi izkušnjami. Tak naj bi bil princip in želja, ki ga propagirajo v Evropi," je dejala Martina Ribič Pucelj. Kljub natančni operaciji lahko pride do ponovitve bolezni. Po različnih raziskavah se to zgodi v 20 do 60 odstotkih, kar je odvisno od oblike endometrioze, obsežnosti bolezni in ustreznosti kirurškega postopka, je dejala zdravnica. In dodala: "Zaenkrat ni idealnega načina, ki bi pri vseh pacientkah omogočil trajno ozdravljenje. Namen zdravljenja je zmanjšati in odstraniti bolečino in druge simptome, zmanjšati lezije, ozdraviti neplodnost, preprečiti ponovitev bolezni in z vsem tem izboljšati kvaliteto življenja." Odkar je znana, so endometriozo poskušali zdraviti s številnimi zdravili. "Kontracepcijske tablete so najpogostejša zdravila, so poceni, so-

pojavov je malo, lahko se jih jemlje dlje časa. Seveda pri teh zdravilih ni osnovna indikacija endometriozo, temveč se izkorišča njihov učinek na preprečitev ovulacije in menstruacije. Pooperativno zdravljenje s kontracepcijskimi tabletami zmanjša možnost ponovitve endometrioze jajčnika in peritoneja, vendar povsem ne prepreči ponovitve bolezni. Je primerno le za tiste ženske, ki v bližnji prihodnosti ne načrtujejo zanositve."

Doc. dr. Martina Ribič Pucelj je še povedala, da je na evropski trg, tudi v Slovenijo, prišlo novo zdravilo, ki ima edino indikacijo endometriozo: "Lastnih izkušenj z zdravilom še nimamo, lahko se zanesemo le na študije. Naše pacientke so naročene na nekajmesečne kontrole, da vidimo, kakšen je učinek." Kot je zaključila Martina Ribič Pucelj, pa medikamentno zdravljenje ni nadomestilo za neustrezno in nepopolno kirurško zdravljenje.

AKTUALNO



Vsi obiskovalci bodo dobili možnost, da izpolnijo diagnostični vprašalnik za lažjo identifikacijo simptomov obolenj prostate. Ogled modela prostate bo strokovno voden.

Na ogled model prostate

SUZANA P. KOVAČIČ

V Kranju bo v soboto, 19. marca, od 9. do 19. ure v Mercator centru Primskovo na ogled petmetrski model prostate. Tabuje o prostati bodo obiskovalcem pomagali odpraviti absolverti medicine. Podatki Združenja urologov Slovenije kažejo, da je stopnja ozaveščenosti pri nas nizka, stopnja obolenja pa relativno visoka. Po petdesetem letu se namreč pri več kot polovici moških pojavijo težave s poveča-

no prostato. Že zdravstveno stanje prostate v mlajših letih pa ima določen vpliv na razvoj bolezni prostate v starejših letih, kot sta benigna hiperplazija prostate in rak prostate, ki sta v Sloveniji v porastu. Prostata je spolna žleza, ki pri moškem doseže velikost kostanja. Nahaja se pod sečnim mehurjem, skozi njo teče urina, skozi katero moški izločajo seč in semensko tekočino. Njena naloga je izdelovanje izločkov, ki so del semenske tekočine, in tistih, ki varujejo spodnja sečila pred vnetji.

Po petdesetem letu se pri več kot polovici moških pojavijo težave s povečano prostato.

Dobro je vedeti ...

Simptomi

Simptomi, ki spremljajo težave s prostato, so pogosto mokrenje, težavno mokrenje, počasno in nepopolno praznjenje mehurja, slab in prekinjen curek urina, težave s potenco in pogosta vnetja sečil. Takšne težave zahtevajo pregled pri osebnem zdravniku ali urologu.



Najpogostejši rak pri obeh spolih je bil leta 2007 rak kože (brez malignega melanoma), ki je na Gorenjskem pri obeh spolih odkrit precej pogosteje kot v drugih delih Slovenije.

Gorenjci in rak

V letu 2007 je na Gorenjskem za rakom na novo obolelo 1252 prebivalcev, od tega 673 moških in 579 žensk, kar je bilo skoraj enajst odstotkov vseh novo odkritih vrst rakov v Sloveniji.

SUZANA P. KOVAČIČ

Pogostost pojavljanja novih primerov raka je na Gorenjskem višja kot v Sloveniji. Najpogostejši rak pri obeh spolih je bil leta 2007 rak kože (brez malignega melanoma), ki je na Gorenjskem pri obeh spolih odkrit precej pogosteje kot v drugih delih Slovenije. Pri moških je bilo na Gorenjskem v letu 2007 na novo odkritih 130 primerov raka kože na 100 tisoč prebivalcev, v Sloveniji 88, pri ženskah na Gorenjskem v istem letu 144 na 100 tisoč prebivalcev, v Sloveniji pa 91. Na drugem mestu po številu novo odkritih primerov je bil na Gorenjskem rak na pljučih, ki je tudi precej pogostejši kot v Sloveniji, sledili so rak na debelem črevesu in danke, rak na dojki in rak na prostati," je sporočila Alenka Hafner, dr. med., vodja oddelka za socialno medicino, analitiko in promocijo zdravja pri Zavodu za zdravstveno varstvo Kranj. V istem letu je na Gorenjskem zaradi novotvorb umrlo 329 moških in 220 žensk. "Novotvorbe so bile z 32 odstotki vseh smrti na Gorenjskem drugi najpogostejši vzrok smrti, takoj za boleznimi

mi obtočil; pri moških so novotvorbe s 37 odstotki celo vodilni vzrok smrti. Rak na prebilih, rak na dihalih in rak na dojkah so novotvorbe, ki na Gorenjskem zahtevajo največ smrti. Umrljivost se s starostjo povečuje, od leta 2001 do leta 2005 je bila že petina moških z rakom in skoraj tretjina žensk ob diagnozi raka stara 75 ali več let. Preživetje bolnikov z rakom se za večino rakavih obolenj pomembno izboljšuje. Petletno preživetje v Sloveniji je v zadnjem opazovanem obdobju znašalo pri moških 50 odstotkov, pri ženskah 64 odstotkov," je pojasnila Hafnerjeva. Zadnje izmed priporočil Evropskega kodeksa proti raku opozarja na pomen nalezljivih boleznih v nastanku raka

in spodbuja k cepljenju protitistim, za katere so cepiva na voljo. Strokovnjaki ocenjujejo, da lahko trajnim okužbam z virusi, bakterijami ali paraziti pripišemo okrog osemnajst odstotkov vseh rakov po svetu, v Evropski zvezi nekoliko manj, okrog deset odstotkov. Organi, na katerih lahko okužba vodi v nastanek raka, so jetra, maternični vrat, želodec, limfatično tkivo in sečni mehur. K preventivi teh rakov pripomore cepljenje proti okužbi (če je na voljo) ali učinkovito zdravljenje okužb. Podatki o razširjenosti novotvorb se v Sloveniji zbirajo v Registru raka RS, ki deluje od leta 1950. Zaradi zahtevnosti zbiranja, preverjanja in analize podatkov sta potrebi dve oziroma tri leta do končne objave.

Dobro je vedeti ...

Delavnica za neozdravljivo bolnega doma

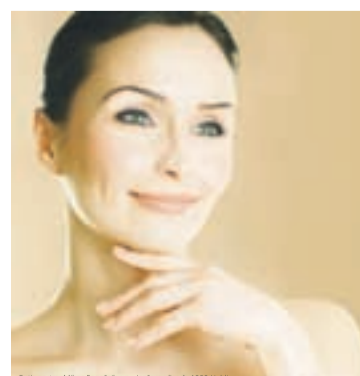
Slovensko društvo Hospic, Območni odbor Gorenjska vabi na delavnico za neozdravljivo bolnega doma, ki bo 17. marca ob 16. uri v Domu Franca Berglja na Jesenicah. Še prav posebej vabljeni tisti, ki imate neozdravljivo bolne svojce in pričakujete, da bodo v bližnji prihodnosti iz bolnišnice prišli spet v domače okolje. Več informacij dobite na spletni strani www.drustvo-hospic.si.

Natural Wealth
ime, ki zagotavlja varnost
www.difar.si
info@difar.si

SKLERAN™
MULTIVITAMINI IN MULTIMINERALI
z dodatkom
ČESNA, GINSENGA IN OMEGA-3 DHA
BEZ SLADKORJA, GLUTENA IN KONZERVANSOV
PREHANSKO DOPOLNILO
30 tablet

- Spodbuda vitalnosti
- Podpora spominu
- Za krepitev psihofizičnega stanja organizma
- Za osebe, ki veliko delajo ali se učijo

DIFAR
zeleno je modro



Dermatološka ambulanta
za samoplačnike v
Zdravstvenem domu Bled,
Mladinska cesta 1, Bled
Ordinacijski čas:
petek od 15. do 19. ure
(dodatno po dogovoru)

Informacije in naročanje:
031/885-889
od 12. do 15. ure
e-pošta: narocanje@pogacnik.net

Zdravljenje vseh
kožnih obolenj,
odstranjevanje
bradavic in drugih
kožnih izrastkov,
preventivni
pregledi kožnih
znamenj.

PREOBRAZBA

Osebni izziv sta vzeli resno

Še mesec, pa bomo sklenili skupno akcijo Gorenjskega glasa in športnega centra Prošport, ki smo jo poimenovali Preoblikujete svoje telo. Izbranki Špela Tičar in Gizela Zaplotnik sta od novembra, ko smo začeli z akcijo pod osebnim trenerstvom Damjana Frasa, dosegli viden napredek.

SUZANA P. KOVAČIČ,

Kaj je bil največji dosežek v teh štirih mesecih?

Špela Tičar: "Ne ravno toliko izguba kilogramov, v tem času sem shujšala šest do sedem kilogramov, ampak bolj čvrsta koža, boljše počutje, več samozavesti." Gizela Zaplotnik: "V štirih mesecih sem izgubila dvanajst kilogramov. V začetku sem mislila, da bodo šli kilogrami še hitreje dol, ampak se vmes ustavi in važno je, da takrat ne obupaš. Ko pride kriza, ima zelo pomembno vlogo osebni trener, ki ti daje motivacijo. Damjan je zelo potrpežljiv. Je pravi trener, ki ti ne šteje samo korakov, minut, ampak je tisti, ki te pohvali, spodbuja, tudi ko ti ne gre ... Takrat dobim neizmerno energijo. V tem času sem se tudi naučila najti ravnovesje med tem, koliko pojem in koliko se gibam."

Katere vaje najraje počneta?

Špela Tičar: "Tek mi je v redu, še posebej zato, ker ga včasih nisem marala. Pol ure tečem na tekaču, kar bi bilo v naravi približno pet kilometrov. Orbitrek imam tudi rada: porabiš največ



"S Špelo sva se zelo dobro ujeli, tudi zaradi tega, ker imava enako energijo in skupen motiv," je povedala Gizela Zaplotnik. | FOTO: TINA DOKL

kalorij, pa najmanj si utrujen. Nasploh zdaj delamo še večinoma vaje za hujšanje, porabo kalorij in ne toliko na oblikovanju mišic. To še pride." Gizela Zaplotnik: "V glavnem smo na stezi, orbitreku, kolesu, kar mi je v redu. Tečem počasi, na tekaču "zdržim" približno pol ure, kar je izreden dosežek zame, ker nikoli prej nisem tekla. V tem mesecu računam, da bo šel še kakšen kilogram dol."

Kakšni so načrti z aprilom, ko se akcija Gorenjskega glasa in Prošporta izteče?

Špela Tičar: "Na vrsto bo prišel tudi tek v naravi s prijateljicami." Gizela Zaplotnik: "S Špelo sva se dogovorili, da bova ohranili "ritem", računava, da bova do poletja vadili še naprej po trikrat na teden. Strah me je, da ne bi zapadla v stare vzorce, to res ne bi rada nikoli več. Želim ohraniti kondicijo, ki sem jo pridobila. Pred dnevi sem bila na Joštu, do gor sem pora-

bila dvajset minut manj kot lani. Včasih sem naredila nekaj korakov, pa sem že bila zadihana, noge so bile težke, srčni utrip se je zelo povečal, vrtele se mi je. Tega zdaj ni. Imam občutek, kot bi imela trideset kilogramov manj, ne samo dvanajst. Imam čisto drugo življenje, tudi miselnost o športu, gibanju. Postala sem drug človek, to mi tudi drugi povejo. Tudi ko popustim in se najem ob kakšnem rojstnem dnevu, se potem več gibam, zagrizem v naprave ..."



Damjan Fras: "Naj bosta dekleti spodbuda vsem tistim, ki zaradi prekomerne teže "ne upajo" v fitnes. Morda se bojijo, da bi bili cilj vseh pogledov v fitnesu, da ne bi zmogli opravljati vaj. Fitnes je namenjen tudi njim. Priporočljivo pa je, da si vsaj v začetku pomagajo z osebnim trenerjem."

Dobro je vedeti ...

Fitnes in vodena vadba v toplejših mesecih

Fitnes in vodene vadbe so tudi poleti zelo primerni za vadbo, saj v klimatiziranih prostorih ponujajo primerno temperaturo, ki se zunaj sten velikokrat dvigne nad trideset stopinj Celzija. "V poletnih mesecih priporočam kombinacijo vadbe v naravi (kardio del) ter v fitnesu. V tem času je dovolj, da v fitnesu opravimo vadbe za posamezne sklope mišic in se pred vadbo na kardio napravah ogrejemo le toliko, da je vadba varna," pravi osebni trener Damjan Fras in doda: "Aktivnosti v naravi, še posebej, če jih nismo vajeni, se lotimo zjutraj ali proti večeru, ko je temperatura nižja, ne pozabimo na pokrivalo (rutka, kapica), sončno kremo za zaščito odkrite kože in pitja veliko tekočine."

Koristi savne

"Med savnanjem se zaradi pospešenega bitja srca poveča cirkulacija krvi, koža se dobro prekrvi, pospešeno je tudi delovanje ledvic, ki izločijo strupene snovi. Savnanje je koristno tudi pri odpravi debelosti in celulita, saj pospešuje presnovo. Savna deluje sproščujoče, zato si jo mnogi privoščijo po težkih telesnih naporih, denimo po ukvarjanju s športom. Savnanje blagodejno vpliva na boleče mišice. Pore se zaradi vročine odprejo, zato je koža lepša in bolj zdrava. Poleg tega savnanje blaži artritis in dobro vpliva na težave s sinusi in alergije. Pri redni uporabi savne zmanjšujemo in odklanamo astmo, alergijska obolenja in ekceme, bronhitis, celulit, slabo prekrvavljenost organov, koronarne krče, prehlade, vnetja, revmatizem, ishialgijo ...," je povedal Damjan Fras in še poudaril: "Znanstveniki so ugotovili, da je za nastanek grama znoja potrebno 0,586 kcal. V infrardeči (IR) savni povprečen uporabnik z lahkoto izloči vsaj 500 gramov znoja, kar predstavlja 300 kcal ali toliko, kot če bi pretekel pet do osem kilometrov. Izguba teže zaradi izgube tekočine se s pitjem nadoknadi, izguba kalorij pa ne. Pri redni uporabi IR savne lahko v tridesetih minutah potrošimo od 900 do 2400 kcal ali toliko, kot če bi pretekli devet do petnajst kilometrov."



- fitnes
- skupinske vadbe
- rekreacija za otroke od dveh let dalje
- otroške rojstnodnevne zabave
- savne
- masaža
- pedikura, manikura
- solarij
- osnovna kozmetična nega

PRO ŠPORT

Stražišče pri Kranju, Jernejeva 12
t: 04 23 10 240, g: 031 362 629



Vsak dan od 6.30 do 23. ure

ZANIMIVOSTI

Copatk za še lepši začetek življenja

Glasove Muce Copatarice so bile spet pridne, saj so v samo treh mesecih napletle več kot dvesto parov copatk za novorojenčke, ki se rodijo v kranjski porodnišnici. S predajo copatk so pohitele, da jih ne bi prehiteli toplejši dnevi.

DINA KAVČIČ

Predaje copatk v sredo dopoldne so se udeležile vse pletilje, ki jim je čas to dopuščal. Glede na to, da imajo v kranjski porodnišnici v povprečju na mesec 135 porodov, kot je povedala pomočnica direktorice za področje zdravstvene nege **Lea Ahčin**, bodo copatki zadostovali za slaba dva meseca.

Direktorica **Andreja Cerkevnik Škafar** pa je dodala: "Prispevek Glasovih Muc Copataric je še en dokaz, da porodnišnica res živi. In čeprav sonce že sramežljivo kaže svojo moč, naših dojenčkov ne bo zeblo v nogice." Porodnišnica je v ta namen podarila košarico z narejenimi copatki oziroma volno. Svoj prispevek vedno doda tudi vrtec Čirče, ki poskrbi, da so v paketkih poleg copatk tudi usnjene mi-

ške. Ena izmed prvih, ki je copatke predala kar svoji hčerki, je **Mihela Šifrer**, pomočnica direktorice, ki je prav pred nekaj dnevi postala srečna babica. Ustaljen termin za srečanja Glasovih Muc Copataric je vsako prvo sredo v mesecu ob 17. uri v avli Gorenjskega glasa. Če znate izdelovati copatke in ste jih pripravljene plesti prostovoljno, ste vabljeni, da se nam pridružite.



Ker je večina pletil svoje otroke povila v tej porodnišnici, so druženja sproščena, polna smeha in lepih spominov.

Uspela akcija za cepljenje otrok

Zaključena je prva dobredelna akcija za cepljenje otrok proti klopnemu meningoencefalitisu. Cepivo je prejelo 91 učencev Osnovne šole Davorina Jenka Cerklje.

SUZANA P. KOVAČIČ

Lions klub Brnik in Zavod za zdravstveno varstvo Kranj sta izvedla prvo dobrodelno akcijo cepljenja otrok proti klopnemu meningoencefalitisu. Osnovno cepljenje s tremi odmerki je prejelo 91 učencev Osnovne šole Davorina Jenka Cerklje, kjer je obolevnost za klopni meningoencefalitisom kar 2,4-krat višja v primerjavi s preostalo Slovenijo. "Dobrodelni projekt cepljenja otrok proti klopnemu meningoencefalitisu je prvi tovrsten projekt v Sloveniji in hkrati upam, da tudi spodbuda drugim društvom in občinam za izvajanje podobnih," je pove-

dal predsednik Lions kluba Brnik **Gregor Makuc**.

Za klopni meningoencefalitisom je od leta 2000 do leta 2009 zbolelo v povprečju 263 oseb na leto. V tem obdobju je slovensko povprečje obolevnosti za klopni meningoencefalitisom 13 obolelih na sto tisoč prebivalcev, na Gorenjskem pa kar 31 obolelih na 100 tisoč prebivalcev na leto. Na Gorenjskem je bila največja obolevnost na območjih upravnih enot Škofje Loke, Kranja in Tržiča. "Pomembno je ozaveščanje o nevarnosti klopnega meningoencefalitisa, ki je danes še vedno premalo znana bolezen kljub resnim posledicam, ki jih lahko pusti na zdravju posameznikov. Ker je Go-

renjska najbolj ogroženo območje, kjer je obolevnost 2,4-krat višja v primerjavi s preostalo Slovenijo, menim, da se še vedno premalo ljudi odloča za cepljenje. Cepljenje je varna in učinkovita zaščita," je poudarila direktorica Zavoda za zdravstveno varstvo Kranj prim. doc. dr. **Irena Grmek Košnik**. V letu 2009 je bilo na Gorenjskem proti klopnemu meningoencefalitisu porabljenih 11.834 odmerkov cepiva. Za cepljenje se je na novo odločilo 3541 oseb.

Partnerja bosta naslednji projekt izvedla že v marcu, ko bo s prvim in drugim odmerkom cepiva cepljenih nekaj več kot sto otrok iz socialno šibkejših družin Osnovne šole Poljane.

Kemija v stanovanju

"Ljudje samo v enem letu spravimo vase od pet do šest kilogramov strupov s hrano, zrakom, preko kože s čistili in obleko," je poudarila **Monika Brinšek** in ponudila alternativo. Naravna čistila, ki jih pripravimo doma ...

SUZANA P. KOVAČIČ

Pod okriljem Kulturno-umetniškega društva Bitnje deluje krožek Zdravo življenje, ki ga vodi **Tatjana Muraja Oblak**. "Ta krožek imamo letos prvič, pridružil se je drugim študijskim krožkom, ki v KUD Bitnje potekajo že sedem let in jih vodi Andragoški center Slovenije (ACS). Pri ACS sva se z **Matejo Arhar** tudi izobrazili za mentorici," je povzela **Tatjana Muraja Oblak**. V krožku Zdravo življenje se srečujejo februarja in marca vsak torek ob 17. uri. Srečanja so v Gasilskem domu v Bitnjah, so brezplačna in odprta za javnost. "Na začetnih srečanjih smo udeleženci sami odprli teme, ki nas zanimajo v zvezi z zdravim življenjem, kar je namen študijskih krožkov; da torej udeleženci začnejo sodelovati in tudi svoje izkušnje in znanja posredujejo drugim. Največ se je pojavilo prošnji, da bi obravnavali zdravo pridelavo hrane, tako bomo 15. marca gostili **Moniko Brinšek**, članico Društva za zdrav osebni razvoj **Radovljica**, kjer vodi študijske krožke že petnajst let, in obenem članico Društva **Ajda Gorenjska**, ki promovira biodinamično pridelavo. Naslednji torek, 22. marca, bo prišel agronom **Luka Kužnik** iz Kluba Gaia, ki bo svetoval o obrezovanju, cepljenju sadnega drevja in rezu okrasnih rastlin," je povedala sogovornica.



Tatjana Muraja Oblak | FOTO: TINA DOKL

šest kilogramov strupov s hrano, zrakom, preko kože s čistili in obleko. Začne se že z vsakodnevnimi opravili; zjutraj s tuširanjem, ko nase naneseš šampone, za katere se kot surovina uporablja nafta. Potem se nadišavimo z dezodoranti, ki večinoma vsebujejo tudi perspirante, zato da dlje časa lepo dišimo. Ženske imajo rade senčila za oči, ki se nanašajo v delu, v katerem so akupunkturne točke, s katerimi aktiviramo ženske organe," je naštel nekaj primerov iz vsakdana **Monika Brinšek**, ki pa je predvsem predstavila alternativo: naravna čistila, njihovo uporabo in pripravo doma.

Priprava naravnih čistil doma

"Pomivalno korito pomijete z notranjo stranjo limonine lupine, potem ko sok iztisnete. Če je okrog pipe vodni kamen, ga pokaplajte z limonovim sokom in zdrgnete s ščetko. Za pomivanje posode zmešate sok iz treh limon, 400 mililitrov vode, 200 gramov soli, 100 mililitrov belega kisa. Nekateri posodo perejo z otrobi, ki odlično topijo mast in ostanke hrane v posodi. Lesene deske za pripravo hra-

ne speremo samo z vodo, če pa je deska mastna, jo speremo s pasto, ki smo jo naredili iz tople vode in sode bikarbone. Pasto damo v steklen lonček in jo imamo za večkrat. S to pasto očistimo tudi štedilnik. Za odmaščevanje odtokov pripravimo mešanico iz 150 gramov soli in 150 gramov sode bikarbone. Damo v odtok in prelijemo z dvema litroma vroče vode," je ponazorila **Monika Brinšek**.

V gospodinjstvih je velika poraba pralnih praškov, ki ga lahko naredimo kar doma; liter domačega praška vas bo stal trideset centov. Navodilo za pripravo je: marseillsko milo ali drugo naravno rastlinsko milo naribate in počasi vmešate v tri litre vroče vode, da se raztopi. Dodate veliko žlico sode bikarbone in pomešate. Še toplo, preden se začne strjevati, vlijete v plastično posodo (v stekleni ali kakšni drugi se strdi v kamen), v kateri naj ostane še nekaj prostora (idealno je en liter). Med ohlajanjem večkrat premešate. Ko se ohladi, dodate 20 do 30 kapljic eteričnega olja po lastni izbiri, ni pa nujno. Če želite še mehkejšo perilo, dodate žlico belega kisa. Diši prijetno, po starih časih.



Monika Brinšek (na sliki desno) je povedala, da v vseh krožkih, ki jih vodi tudi sama, izhaja iz lastnih izkušenj, iz lastnega načina življenja ... 15. marca ob 17. uri bo v Gasilskem domu v Bitnjah predavala o biodinamični pridelavi hrane. | FOTO: TINA DOKL

ZDRAVILIŠČE

Starodavna veščina za sodobne težave

Obmorsko zdravilišče Talaso Strunjan ima edinstveno lego v osrčju zaščitenega krajinskega parka, ima tudi vse potrebno, kar odlikuje dober talasoterapevtski center: specifičen zrak bogat z aerosoli, v bližini so soline, ponuja oddih od stresa.

Talasoterapija je naravna metoda zdravljenja, ki v lepote in zdravstvene namene uporablja blagodejne učinke narave, to je morskovo vodo, mediteransko klimo, morsko blato (fango) in morskovo sol. Kot znanstvena disciplina se je talasoterapija razvila v 19. stoletju, čeprav je zdravilna moč morja znana že vse iz časov antike - talaso je namreč grška beseda za val.

V zadnjih nekaj desetletjih so študije potrdile pozitivne učinke prehajanja elementov iz morskih rastlin in morskoga blata v kožo ter zdravilne učinke morske klime.

Če k talasoterapiji dodamo še mediteransko prehrano in gibanje v naravnem okolju, lahko rečemo, da gre za holističen pristop k zdravljenju in izboljšanju počutja ter kakovosti življenja.

Talasoterapija v zdravstvu

Zaradi ugodnega učinka morske vode v kombinaciji s soncem lahko pride do **izboljšanja kožnih bolezni in težav z dihalni**. Terapije v morski vodi in s fangom so učinkovite **pri zdravljenju kroničnih revmatskih obolenj**. V dermatologiji talasoterapijo priporočajo pri **lojni (seboroični) dermatizi, aknah in luskavici**. Koristi tudi **circulacijskemu sistemu**.



Morski zrak v Strunjanu je specifičen. V bližini ni težke industrije, zato je zrak čist, v njem ni velikih koncentracij alergenov, bogat pa je tudi z natrijevim kloridom in jodom. Delci soli v zraku krepijo sluznico dihalne poti, aromatični aerosol borovih dreves pa skupaj z morskim aerosolom blagodejno vpliva na dihalne poti in na dobro počutje.

Prave talasoterapevtske centre odlikuje lega ob morskem obali. Pomembno je, koliko so oddaljeni od morja, saj se z oddaljenostjo zmanjšuje pozitiven učinek morja. Poleg lege je pomembna še kakovost morske vode, ki jo črpajo za izvajanje terapij, in naravno okolje, ki mora biti čim bolj čisto. K pravim talasoterapevtskim centrom zagotovo sodi Krkin obmorski center zdravja Talaso Strunjan.

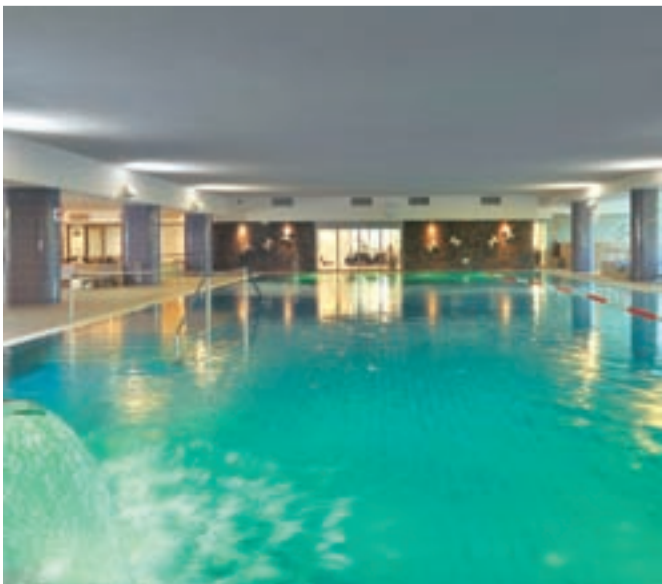
Bogata ponudba talaso programov

V sprostitvenem centru Salia zdravilišča Strunjan so na voljo številni tretmaji za nego obraza in telesa, ki črpajo iz morskih, naravnih faktorjev, kot so morske kopeli, morskovo blato, solni piling, masaže. **Fango ali morskovo blato** vpliva na redukcijo odvečnega maščevja v telesu, koža postane bolj gladka. **Morska sol** je zelo učinkovita pri nežnem suhem pilingu ali med tuširanjem pri odstranjevanju kožne povrhnjice oziroma pilingu telesa. **Minerali v morski vodi** se s pomočjo primerno pripravljenih kopeli v večini absorbirajo skozi kožo telesa, jo remineralizirajo in hranijo ter imajo protistarošni učinek. **Alge** zaradi izjemno visoke vsebine mineralov, oligomineralov in vitaminov kožo nahranijo, remineralizirajo in učinkovito delujejo predvsem na lokalizirano maščevje. Pomembna funkcija oblog iz alg je tudi razstrupljanje telesa.



Sladjana Prodanović Puzić, vodja fizioterapije v Talasu Strunjanu:

"Področje velikega zanimanja in nadaljnega razvoja pri talasoterapiji je fizioterapija: motorično gibanje poteka v bazenih z ogrevano morskovo vodo, ki omogoča lažje razgibavanje sklepov in mišic kot na suhem. Voda telo sprošča, zato se zmanjša napetost mišic, izboljša prekrvitev in posledično zmanjša občutek bolečine. V vodi tako lahko povečamo obremenitev vaj, kar je zlasti koristno pri zdravljenju ortopedskih in travmatoloških posegov."



UGODNO:

Oddih na morju v Talasu Strunjanu

Posebna ponudba do 17. 4. 2011

Paket vsebuje:

nočitev v dvoposteljni sobi v Vilah***, polpenzion z bogatimi samopostrežnimi obroki v restavraciji Hotela Svoboda****, neomejeno kopanje v prenovljenih bazenih z ogrevano morskovo vodo (32 °C), prost vstop v nov fitness center, 50 % popusta na redno ceno vstopa v svet savn, jutranja skupinska telovadba, nordijska hoja z vodnikom, bogat animacijski program

Cena za 2 osebi:

3 noči - **220,50 EUR**

5 noči - **367,50 EUR**

Informacije: Talaso Strunjan, tel. 05/ 67 64 100,
www.talaso-strunjan.si

Gorenjci in zdravje

"Stopam v leta, ko postane skrb za zdravje še bolj pomembna. Tega se držim. Tečem, hodim v hribe, smučam. Pazim pri prehrani, to pomeni čim manj ali nič alkohola, ravno tako tobaka in čim več zelenjave in sadja."

Miran Čehovin, direktor kranjske poslovne enote Pošte Slovenije



Prizadevni rdeči noski

Rdeči noski so se v letu 2010 precej razširili, saj so poleg šestih rednih tedenskih programov na novo vsakomesečno začeli obiskovati otroške oddelke treh bolnišnic, na Gorenjskem Splošne bolnišnice Jesenice. Lani so obiskali kar 10.095 otrok v bolnišnicah, 173 otrok v rehabilitacijskih centrih ter 3.333 otrok in odraslih s posebnimi potrebami ter starostnikov. Pomemben korak naprej v preteklem letu je tudi izvedba pilotskega projekta Dežurni klovn v juniju na pulmološkem oddelku v ljubljanski pediatrični kliniki. Večino spraševanje, kaj bi se zgodilo, če bi bil klovn zdravnik na oddelku kar stalno prisoten, je dobilo odgovor, da so tam še kako dobrodošli, saj vsi pregledi, ki jih morajo mali pacienti dati skozi, niso mačji kašelj. Klovn zdravnik, ki s svojo prisotnostjo načrtno splelje malčku pozornost na vse drugo, kot ostre injekcije in inhalacijske naprave, je bil vsakokrat zelo dobro sprejet. Klovn bodo spet dežurali marca.

Rdeči noski so svojo dejavnost že v lanskem letu razširili tudi v domove za starejše; izkušnje, ki so jih nabrali v teh ustanovah, so neprecenljive. Namen dela klovnov zdravnikov pa ostaja vseskozi enak - prinašati nasmeh. S. K.



FOTO: ARHIV RDEČI NOSKI

Bolnišnica za nov certifikat kakovosti

Splošna bolnišnica Jesenice je začela pridobivati nov certifikat kakovosti. Gre za certifikat DNV - NIAHO, ki je namenjen bolnišnicam in kot osnovo vključuje zahteve standarda ISO 9001, ki ga je jeseniška bolnišnica že pridobila. "S pridobitvijo akreditacije DNV bomo lahko pacientom nudili najvišji standard oskrbe in varnosti. To nam bo omogočilo še večjo prepoznavnost med evropskimi bolnišnicami, zato lahko postanemo zanimiv partner za tuje zavarovalnice in pridobivamo paciente iz tujine," je poudaril Igor Horvat, direktor Splošne bolnišnice Jesenice. V bolnišnici so pred dnevi uspešno opravili predpresojo za akreditacijo, presojevalska ekipa iz ZDA je pri pregledu dela v vseh oddelkih jeseniške bolnišnice ocenjevala predvsem varnost pacienta. Delo zaposlenih je ocenila kot zelo dobro in v svoji oceni poudarila, da je v jeseniški bolnišnici za varnost pacientov dobro poskrbljeno. Med področji, ki jih bodo morali še dodatno urediti, pa sta izboljšanje požarne varnosti in postopek predpisovanja zdravil oziroma izboljšanje dokumentiranja in sledenja. Z uspešno opravljeno predpresojo Splošna bolnišnica Jesenice vstopa v akreditacijski postopek, ki bo predvidoma končan septembra. U. P.



FOTO: ANKA BULOVEC

Na krožku o moči samozdravljenja

VMedobčinskem društvu slepih in slabovidnih Kranj že več let zapored deluje krožek, ki ga društvo pripravlja v sodelovanju z Ljudsko univerzo Jesenice v okviru projekta vseživljenjskega učenja in Andragoškim centrom Slovenije. Vodja krožka **Majda Muri** pove, da v njem sodeluje od 12 do 14 udeleženk, na letošnjih osmih srečanjih pa so se z različnih vidikov lotile teme Moč samozdravljenja. Dve srečanja so pripravili tudi s Sanjo Lončar, vodjo projekta Skupaj za zdravje človeka in narave, s katero so se v krožku pogovarjali o vplivu prehranjevanja na vid. "Idea našega projekta je ljudem približati naravne načine za rešitev naših problemov. Prehrana tu igra pomembno vlogo," je povedala **Sanja Lončar**, ki se je na marčevskem srečanju s članicami gorenjskega društva slepih in slabovidnih pogovarjala zlasti o okusih, ki po njenih besedah pomembno vplivajo na naše organe. Lončarjeva je soavtorica več knjig, tik pred izidom pa je knjiga Ščepec rešitve - zamolčane zdravilne moči zelišč. Slušateljice krožka so se zelo zanimale, kdaj bo knjiga izšla, saj tudi one želijo prebrati, kako lahko s pomočjo zelišč premagujemo zdravstvene in druge težave, kar so znale že naše babice in prababice. D. Ž.



Ko nas stresa stres

ERIKA POVŠNAR, VIŠJA MEDICINSKA SESTRA, UNIV. DIPL. PEDAGOGINJA, VODJA ZDRAVSTVENO VZGOJNEGA CENTRA V ZD KRANJ

nasvet

V okviru četrtkovnega dneva odprtih vrat Diabetološkega centra Kranj je imela predavanje Erika Povšnar na temo Kako uspešno premagati stres ali ga obrniti sebi v prid kot izziv. "Stres je univerzalna izkušnja človeka. Poznamo dve vrsti stresa. Pozitiven eustres, ki je koristen in je normalno, pričakovano odzivanje. Spodbudi našo aktivnost, ustvarjalnost. Povzroča vznemirjenje, hkrati pa nam predstavlja izziv. Drugi, negativni distres je škodljiv, uničevalen, nekoristen. Predstavlja groznjo, ki jo spremljata telesna in duševna simptomatika. Distres in z njim povezane težave nastanejo, ko je stresorjev preveč, so prepogosti in predolgo trajajo. Stresor imenujemo vsako stvar, dogodek, osebo, ki nas ogrožajo. Nikakor ni nujno, da nas resnično ogrožajo,

dovolj je, da jih ljudje kot ogrožajoče doživljamo in zaznamo. Za preventivo je pomemben zdrav življenjski slog. Da gojimo dobre medsebojne odnose, najdemo čas za sprostitve, za različne dejavnosti, ki nas krepijo - od tega, da preberemo dobro knjigo, gremo na sprehod, ..., do primerno zaključenega dneva. Znani antropolog prof. Ramovš pogosto poudari, kako pomembno je, da se z zaključkom dneva spomnimo na vse dobro, kar se nam je zgodilo in smo prejeli preko dneva. Se zahvalimo za preživet dan. Znaki, simptomi distresa se dogajajo na našem **miselnem nivoju** (tega ne zmorem, to je grozno, kar se mi dogaja, vsi name pritiskajo, zmešalo se mi bo, vsega je preveč), na **telesnem nivoju** (potne mrzle ali vroče dlani,

glavoboli, ...) na **vedenjskem nivoju** (pomanjkanje volje, neorganiziranost, jokavost, težave s spanjem, pozornostjo, umik) in na **čustvenem nivoju** (potrtost, jeza, pretirna občutljivost, razdražljivost, prepirljivost). Vplivamo lahko le na mišljenje in vedenje. Misel lahko zamenjamo z drugo, boljšo, prijaznejšo. Čustva in telo sledita temu. Nanju neposrednega vpliva nimamo. Dajmo v ospredje misli in premišljeno ravnanje in ne vedno čustev. Posledice stresa so lahko zlorabe psiho aktivnih snovi, izgorelost, odklanjanje pomoči, anksiozne motnje, depresije, ... Na telesu se posledice lahko kažejo kot prebavne motnje, glavobol, oslabiljen imunski sistem, visok krvni tlak, sladkorna bolezen, nekatera rakava obolenja, ... Čustveni odziv na negativni stres lahko

traja nekaj ur dni ali celo tednov. Po več kot šestih mesecih lahko preide v depresijo/anksiozne motnje, ki brez zdravljenja postanejo kronične. Zato je priporočljivo obiskati zdravnika. Zdravila stanje bistveno ter hitreje izboljšajo in ne povzročajo odvisnosti. Depresija danes postaja bolezen 21. stoletja. Povezana je z upadom zanimanja za skoraj vse dejavnosti, ki so sicer prinašale zadovoljstvo. S stresom povezujejo tudi različne tipe osebnosti. Zelo nagnjeni k stresu so ambiciozni in zaskrbljeni tipi. Dogodki, ki povzročajo visoko stopnjo stresa, so situacije, kot so smrt partnerja, ločitev, odvzem prostosti, huda nesreča, bolezen in invalidnost, poroka. Na lestvici so še izguba službe, upokožitev in celo sprememba števila preprirov v zakonu.

Kaj lahko naredimo? Naučimo se uporabljati tehnike dihanja. Globok vdih, izdih, ..., sproščanje, masaža, počitek, fizično delo ... Najbolj pomembna pa je sprememba perspektive, razmišljanja. Vprašajmo se, kaj nam situacija sporoča, kaj se lahko iz tega naučimo, kaj prinaša pozitivnega? Negativno misel zamenjamo vsaj z nevtralno, če že ne s pozitivno. Predvsem pa so pomembni odnosi, odnosi z bližnjimi, domačimi, prijatelji znanci, sodelavci, ... Ali smo srečni ali nesrečni je, če izključimo bolezen in slabe življenjske razmere, odvisno od kvalitete odnosov, v katerih živimo in jih ustvarjamo.

"Ljudi ne vznemirjajo stvari, marveč mnenja, ki si jih o njih ustvarijo."

Epiktet



FOTO: TINA DOBK



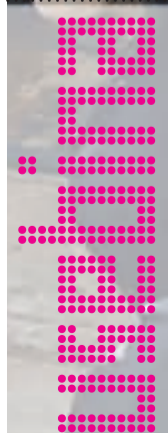
TANJALDRILLO

GG

PRILOGA GORENJSKEGA GLASA



Krvavec se je za en dan vrnil v stare čase. Več na strani 28 / Foto: Matic Zorman



GLASOV ODER

ČUDOVIT VEČER V DOMŽALAH

Pred dobrim tednom dni je v hali Komunalnega centra v Domžalah nastopil Gianni Rijavec s svojimi gosti. Koncert je bil namenjen predvsem ženskam in mamicam. / Foto: Matic Zorman

22



KULTURA

POGLEDI V DUŠO

V treh osrednjih galerijah v Kranju svoja dela iz najnovejšega cikla Uvid - ok(n)o v dušo razstavlja Klementina Golija.

23



LJUDJE

ČASOVNI STROJ: CILJ KRVAVEC

Sobota, 13. marca 2011. Prizorišče: Brunarica Sonček. S soncem obsijano smučišče, po tleh bleščeči sneg, zvok po strminah švigajočih smučarjev in radost v zraku. / Foto: Matic Zorman

28

TOREK_15.03.2011

GLASOV ODER, KINO

KINO SPORED

KOLOSEJ DE LUXE, KRANJ (CENTER)

Torek, 15. 3.
15.40, 18.00 RANGO (*sinhro*)
 20.20 DEKLE Z ZMAJSKIM TATUJEM
16.50 GREMO MI PO SVOJE
19.00 DEKLE, KI SE JE IGRALO Z OGNJEM
21.30 DEKLE, KI JE DREGNILO V OSJE
 GNEZDO
16.00, 18.30, 21.00 KRALJEV GOVOR

Sreda, 16. 3.
15.40, 18.00 RANGO (*sinhro*)
 20.20 DEKLE Z ZMAJSKIM TATUJEM
16.50 GREMO MI PO SVOJE
19.00 DEKLE, KI SE JE IGRALO Z OGNJEM
21.30 DEKLE, KI JE DREGNILO V OSJE
 GNEZDO
16.00, 18.30, 21.00 KRALJEV GOVOR

Četrtek, 17. 3.
16.40, 19.00, 21.20 DEBELA MAMA:
 KAKRŠEN OČE, TAKŠEN SIN
16.10 GREMO MI PO SVOJE
18.20 JUTRI, KO SE JE ZAČELA VOJNA
20.30 ČRNI LABOD
16.00, 18.30, 21.00 KRALJEV GOVOR

Petek, 18. 3.
16.40, 19.00, 21.20, 23.40 DEBELA
 MAMA: KAKRŠEN OČE, TAKŠEN SIN
16.10 GREMO MI PO SVOJE
18.20 JUTRI, KO SE JE ZAČELA VOJNA
20.30, 22.50 ČRNI LABOD
16.00, 18.30, 21.00, 23.30
 KRALJEV GOVOR

Sobota, 19. 3.
14.20, 16.40, 19.00, 21.20, 23.40
 DEBELA MAMA: KAKRŠEN OČE, TAKŠEN SIN
14.00, 16.10 GREMO MI PO SVOJE
18.20 JUTRI, KO SE JE ZAČELA VOJNA
20.30, 22.50 ČRNI LABOD
13.30, 16.00, 18.30, 21.00, 23.30
 KRALJEV GOVOR

Nedelja, 20. 3.
14.20, 16.40, 19.00, 21.20
 DEBELA MAMA: KAKRŠEN OČE, TAKŠEN SIN
14.00, 16.10 GREMO MI PO SVOJE
18.20 JUTRI, KO SE JE ZAČELA VOJNA
20.30 ČRNI LABOD
13.30, 16.00, 18.30, 21.00
 KRALJEV GOVOR

Ponedeljek, 21. 3.
16.40, 19.00, 21.20
 DEBELA MAMA: KAKRŠEN OČE, TAKŠEN SIN
16.10 GREMO MI PO SVOJE
18.20 JUTRI, KO SE JE ZAČELA VOJNA
20.30 ČRNI LABOD
16.00, 18.30, 21.00 KRALJEV GOVOR

PLANET TUŠ, KRANJ

Torek, 15. 3.
20.10 DEBELA MAMA 3
18.20, 20.40 DIVJA VOŽNJA 3D
19.10 JUTRANJE VESELJE
16.40, 21.30 MOJA NEPRAVA ŽENA
16.15, 21.10 NEZNANEC
18.50 PRAVI POGUM
15.30, 17.50 RANGO (*sinh.*)
 16.20, 18.40, 21.00 USODNI
16.10 ZLATOLASKA 3D

Sreda, 16. 3.
20.30 DEBELA MAMA 3
18.20, 20.40 DIVJA VOŽNJA 3D
19.00 JUSTIN BIEBER 3D
19.10 JUTRANJE VESELJE
16.40, 21.30 MOJA NEPRAVA ŽENA
16.15, 21.10 NEZNANEC
18.50 PRAVI POGUM
15.30 RANGO (*sinh.*)
 16.20, 18.40, 21.00 USODNI
16.10 ZLATOLASKA 3D

KINO SORA

Četrtek, 17. 3.
20.00 TAMARA DREW

Petek, 18. 3.
20.00 CIRKUS FANTASTICUS

Sobota, 19. 3.
18.00 TAMARA DREW
20.00 CIRKUS FANTASTICUS

KINO ŽELEZAR, JESENICE

Petek in sobota, 18. in 19. 3.
18.00 LAHKA PUNCA

*Organizatorji filmskih predstav
 si pridružujejo pravico do spremembe
 programa.*

LAŽJI SUDOKU

| | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 5 | | | | | | | | 4 |
| 9 | | 6 | | | | | 1 | 7 |
| | 8 | | | 9 | | | | 5 |
| | | 1 | 7 | | 9 | 3 | | |
| | | | 8 | | | | | |
| | | 9 | 4 | | 5 | 2 | | |
| | 2 | | | 4 | | | | |
| 6 | 5 | 4 | | | | | 9 | 2 |
| 3 | | | | | | | | 8 |

Rešitev:

| | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 9 | 1 | 7 | 2 | 9 | 5 | 4 | 8 | 3 |
| 4 | 2 | 6 | 1 | 8 | 6 | 7 | 9 | 5 |
| 9 | 5 | 2 | 7 | 6 | 9 | 1 | 3 | 8 |
| 1 | 9 | 2 | 5 | 7 | 6 | 4 | 8 | 3 |
| 6 | 7 | 9 | 1 | 4 | 2 | 8 | 5 | 3 |
| 5 | 8 | 6 | 2 | 1 | 9 | 3 | 7 | 4 |
| 2 | 9 | 4 | 8 | 3 | 5 | 6 | 1 | 7 |
| 8 | 7 | 1 | 9 | 2 | 3 | 5 | 4 | 6 |
| 7 | 6 | 8 | 3 | 4 | 2 | 1 | 9 | 5 |

TEŽJI SUDOKU

| | | | | | | | | |
|---|--|---|---|---|---|---|--|---|
| 3 | | | 7 | | | 1 | | |
| 8 | | | | | | | | |
| 5 | | 9 | | 2 | 3 | | | |
| 7 | | | 9 | 1 | | 8 | | |
| | | | 4 | | 5 | | | |
| | | 1 | | 3 | 7 | | | 2 |
| | | | 2 | 7 | | 9 | | 8 |
| | | | | | | | | 7 |
| | | 5 | | | 9 | | | 4 |

Rešitev:

| | | | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 7 | 1 | 9 | 8 | 2 | 5 | 4 | 3 | 6 |
| 4 | 2 | 6 | 1 | 8 | 9 | 7 | 5 | 3 |
| 9 | 5 | 2 | 7 | 6 | 3 | 1 | 4 | 8 |
| 1 | 4 | 3 | 9 | 5 | 2 | 8 | 7 | 6 |
| 5 | 9 | 7 | 1 | 4 | 6 | 3 | 2 | 8 |
| 8 | 2 | 1 | 6 | 7 | 4 | 9 | 3 | 5 |
| 2 | 9 | 4 | 3 | 5 | 1 | 8 | 6 | 7 |
| 6 | 7 | 1 | 9 | 2 | 8 | 3 | 4 | 5 |

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov.

Stavila: Petra F.

ČUDOVIT VEČER V DOMŽALAH

Pred dobrim tednom dni je v hali Komunalnega centra v Domžalah nastopil Gianni Rijavec s svojimi gosti. Koncert je bil namenjen predvsem ženskam in mamicam.

Alenka Brun

Gianni je gostil Mišo Molk, ki je tokrat nastopila v vlogi pevke in z njim v duetu zapela Poljub, pa Natašo Madjar, malo Lino Kuduzovič, Zuleiko Morsut, italijansko pevko, ki je z Giannijem zapela skladbo Ljubezzen je le ena, godalno zasedbo Glasbene šole Domžale Anastasia Strings pod vodstvom Anastazije Juvan, spremljal jih je pianist in skladatelj Miran Juvan.

Vrhunec večera je predstavljal nastop 260-članskega otroškega pevskega zbora, sestavljenega iz sedmih osnovnih šol iz Komende, Trzina, Meng-



Gianni Rijavec / Foto: Matic Zorman



Zuleika Morsut / Foto: Matic Zorman

ša, Dola pri Ljubljani, Domžal, Kamnika, ter Glasbene šole Domžale, ki so pod vodstvom zborovodkinje in profesorice glasbe Jožice Vidic zapeli z Giannijem pesem Mamica je kakor zarja, po njej so

svojim mamicam podarili cvet, katere je izdelala rokodelka z Vranskega. Številni obiskovalci so od navdušenja zajokali. Z rožami pa je Gianni med koncertom presenetil tudi obiskovalke koncerta. Med njimi

stoletnico Frančiško Kitin iz Doma za starejše občane Domžale in Marijo Radkovič z Vira, ki kot članica Medgeneracijskega društva Jesenski cvet veliko svojega časa namenja prostovoljstvu.

OBMOČNA REVIVA PEVSKIH ZBOROV

Jasna Paladin

Javni sklad RS za kulturne dejavnosti, Območna enota Kranj, je v Kulturnem hramu Ignacija Borštnika v začetku marca pripravil Območno revijo pevskih zborov. V dveh dneh se je na odru zvrstilo kar osemnajst različnih pevskih zasedb. Iz občine Cerklje so nastopili Komorni moški pevski zbori Davorina Jenka, Cerkveni ženski pevski zbor Andreja Vavkna in Cerkveni mešani pevski zbor Andreja Vavkna. Tri ljudske pesmi so zapeli

pevci iz KD Obrtniški pevski zbor Kranj, pod vodstvom Maje Nosan so se predstavili pevci mešanega zbora Iskra Kranj. Pester glasbeni repertoar so si izbrale Dupljanke, petkov glasbeni večer pa so zapolnili tudi pevci MPZ Peter Lipar iz DU

Kranj, Komornega zbora Gallus Kranj in MePZ Musica Viva Kranj. Svoje pevsko znanje, ki ga je oba večera strokovno ocenjeval Marko Munih, je v soboto predstavilo sedem kranjskih zasedb - dekliški zbor Evelin iz KD Mysterium, moški

zbor Maj, gimnazijska zasedba Carmen Manet, komorna zbora De profundis in Mysterium, Akademski pevski zbor France Prešeren Kranj in DPD Svoboda Strazišče - ter pevci iz zbora Triglav Duplje in jeseniškega Vox Carniolusa.



Na cerkljanskem odru se je v dveh dneh zvrstilo osemnajst pevskih zborov. / Foto: Matic Zorman

89.8 91.1 96.3

RADIO SORA
 Gorenjski prijatelj

Radio Sora d.o.o.,
 Kapucinski trg 4,
 4220 Škofja Loka,
 tel.: 04/506 50 50,
 fax: 04/506 50 60,
 e-mail: info@radio-sora.si

EROIKA
 18.3.2011 ob 20.uri
 DVORANA SVOBODA - ŽIRI

VSTOPNICE: BENCINSKI SERVISI PETROL, POŠTNE POSLOVALNICE,
 ŽIRI-TRAFIKA KOCKA, GORENJA VAS-GOSTILA PR'SEDMIC
 NAROČILA IN INFORMACIJE: 051 676 800



KULTURA

POGLEDI V DUŠO

V treh galerijah v Kranju dela iz najnovejšega cikla Uvid - ok(n)o v dušo razstavlja Klementina Golija.

Igor Kavčič

Sodelovanje Gorenjskega muzeja in Mestne galerije Ljubljana je obrodilo novo razstavo likovnih del Kranjčanke, akademske slikarke Klementine Golije. Gre namreč za slike iz njenega najnovejšega cikla *Uvid - ok(n)o v dušo*, ki ga je v večjem delu predstavila decembra lani v Ljubljani, tokrat pa ga je oplemenitila še z nekaterimi stvaritvami iz prejšnjega likovnega sklopa, imenovanega *Geografija spomina*. Pravzaprav gre za neke vrste ustvarjalno nadaljevanje.

"Vse, kar človek doživi, se vpiše v polje spomina, ki je sestavljeno tako iz osebnega kot kolektivnega spomina, kar je povezano s teboj osebno in v smislu evolucije in razvoja človeka. Vse, kar je

bilo povedano, videno, doživeto, se nalaga, plasti v človekov spomin. Spomin preteklost povezuje s sedanjostjo in iz obeh komponent oblikuje prihodnost," filozofsko osnovo svojega umetniškega delovanja pojasnjuje avtorica in dodaja: "V ustvarjalnih trenutkih luščimo iz zakladnice tega spomina, sama te "luščine" na primer spremijam v likovne znake, simbole in kompozicije, ki potem oblikujejo neko novo likovno celoto." Avtorica vidi stvari v svojem bistvu, v osnovnem elementarnem stanju, v neki celostni duhovni atmosferi, pa vendarle je njen "uvid" vendarle bolj obrnjen navznoter, v nek intimni svet. Zato Okno oziroma oko v dušo.

Skozi množico podslikav Golija postopno gradi mnogoterost pogledov, usmerjenih v motivna središča, ne-



Umetniško snovanje slikarke Klementine Golije je tokrat predstavil kustos razstave dr. Sarival Sosič. / Foto: Jelena Justin

kakšne prostore ali poti oziroma osvetljena okna, odpirajoč jih proti segmentom notranjega, intimnega sveta. Umetnica vzpostavlja slikarski stik z zunanjim in predvsem notranjim svetom, kjer se čustva podvajajo, misli krepijo in izraznost narašča, je k razstavi med drugim zapisal dr. Sarival Sosič. Likov-

na dela, predvsem gre za kolaže, so koncipirana tako, da je središnji motiv oblika očesa ali kroga, kar pomeni pogled v notranji svet, v dušo.

Likovna ustvarjalnost Klementine Golije je predstavljena v Galeriji Mestne hiše, sosednji Mali galeriji in v Galeriji Prešernove hiše, na ogled bo vse do 6. aprila.

KDOR GOVORI, STRELJA

Igor Kavčič

V soboto so v Prešernovem gledališču uprizorili tretjo premierno letošnje sezone, dramo "Zaprta vrata, J. P. Sartra v režiji Marka Bulca. Kdor govori, strelja," je eden izmed avtorskih citatov Sartrovega besedila Zaprta vrata, ki velja za enega temeljnih del francoskega eksistencializma. Zgoščeno v svoji široki pomenskosti zahtevno besedilo gledalcu, ne dvomim pa, da tudi vsem trem glavnim protagonistom na odru, ne dopušča niti trenutka počitka. Nosilci glavnih vlog trojice, ki se po svoji smrti znajde v sobi s tremi naslanjači, iz katere ne bo prišla nikoli več, prav tako pa tudi v sobo ne bo nihče več vstopil, v dobri uri in pol dolgi predstavi ne predahnejo niti za trenutek. Peter Musevski v vlogi Garcina ter obe

ženski, Estelle in Ines, prvo igra Vesna Slapar, drugo pa Vesna Jevnikar, ves čas tako rekoč "streljajo z besedami" in vseskozi spretno krmarijo skozi besedilo, skozi zgodbo. Vsak od njih je v življenju naredil nekaj moralno nevzdržnega in je zdaj ujet v brezčasen prostor, v katerem so obsojeni na večno svetlobo. Če so bili tam zunaj pekel tistim okrog sebe, so tu za zaprtimi vrati pekel drug drugemu.

Ob dramaturgiji Gregorja Bulca je Marko Bulc s spretno režijo v interpretaciji dokaj hermetičnega besedila igralcem dopuščal dovolj kreativnosti in izpostavljanja njihovih igralskih kvalitete. Z minimalistično sceno treh foteljev, obkroženih z večno svetlobo, nešteti žarečimi reflektorji, je žebličko na glavicu zadel Damir Leventič, prav tako pa je kostume značajem posameznih likov natančno namenila Mateja Benedetti.

ŠTAJERCER NA BRDU

Toti big band je navdušil polno dvorano kongresnega centra Brdo. Zimzelene, jazz standardi, muzikal, klasika ...

Igor Kavčič

Sobotni, že šesti večer v sezoni koncertnega cikla Aeda je postregel z eno najboljših big band zasedb pri nas. Skoraj dve uri je polni dvorani igral Toti big band iz Maribora, zasedba odličnih glasbenikov z dvajsetletnimi koreninami. Band je predstavil pester program skladb od jazzovskih standardov, znanih melodij zabavne glasbe

izpred štiridesetih let in več let, pesmi Franka Sinatre in še starejše uspešnice Glenna Millerja. Poslušali smo tako glasbo iz muzikalov kot sodobno glasbo za tovrstne sestave. Kot solisti so se predstavljali posamezni člani Totega big banda, v treh skladbah avstrijski trobentač Mario Stuhlohofer, občinstvo pa sta še posebej navduševala pevca Dada Kontrec Kladnik in Boštjan Bračič. Zimzeleni hiti *Save the last Dance*, *Sway*, *My Way* v njegovi



Duet Dade Kontrec Kladnik in Boštjana Bračiča v uspešnici *Something Stupid* je dodobra ogrel dlani poslušalcev. / Foto: Mirko Kunšič

in *As time goes by*, *Ti si moja ljubezen*, *Don't cry for me, Argentina* v njeni izvedbi so dvigovali razpoloženje vse do vrhunca z duetom v skladbi *Something Stupid*.

Koncertni cikel Aeda se bo končal 9. aprila z nastopom tenorista Jurija Reje, Simfoničnim orkestrom RTV Slovenija in gostjo, pevko Darjo Švajger.



Odlična igralska trojka za "zaprtimi vrati", Peter Musevski, Vesna Slapar in Vesna Jevnikar / Foto: Mare Mutič



NOVE KUHARKE BUKVE
ali
NAUKE
nar boljše in nar imenitnejše jedila brez posebnih stroškov pripravit.

Se nemikla predstavljene.

Z 200 jedilnimi listi.

Kuharske bukve, 160 let stara knjiga, ni le zbirka 200 receptov, temveč tudi dokument, ki pričara duha preteklega časa. Uživali boste v starem slovenskem jeziku, besedah, ki so že skoraj pozabljene, in ne bodite začudeni, če vam bo ob listanju knjige kar zadišalo po kuhinji vaše praprababice, ki je v stari kmečki peči pekla kruh. Pri kuhi bodite pozorni le na sestavine, mere in teže, v pomoč vam bo slovarček na koncu knjige.

Trda vezava, 340 strani. Redna cena knjige je 19,90 EUR. Če knjigo kupite ali naročite na Gorenjskem glasu, je cena le 17 EUR + poština.

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Gorenjski Glas

VREME IN POČUTJE



Cveto Podlogar / Foto: osebni arhiv

Na slovenskih forumih so bila mnenja o jedrski elektrarni Fukošima že od začetka in v nadaljevanju o možnosti jedrske katastrofe na Japonskem različna. Cveto komentira: "Glede nuklearke obstaja bojazen, da je lahko huje, kot nam pripovedujejo. Slaba novica (o dogajanju v centrali in v zvezi z okvaro) se stopnjuje. Najprej ni bojazni in je vse pod kontrolo. Problem se rešuje, na njem dela štirideset ljudi. Potem odklonijo pomoč ameriških ljudi, ki se na zadevo razumejo, in sledi ohladitveni 'tampon'? Sledi eksplozija, tudi posledica ponovnega močnega potresnega sunka, mediji pa se morajo umakniti s prizorišča. V nadaljevanju odvažajo smrtno ponesrečene, ki delajo na primeru, sledi evakuacija prebivalstva v krogu do deset, potem že dvajset kilometrov, kar naj bi se zgodilo s sobote na nedeljo ponoči. O tem pa ljudje niso bili dobro obveščeni. Jutranja poročila prinesejo vest, da je v nevarnem pasu še okoli šestdeset tisoč ljudi, pri evakuiranih pa odkrivajo visoko raven prejete radiacije. Resnice ne upajo povedati ali ne smejo, saj v okolici morda stotih kilometrov živi okoli trideset milijonov prebivalcev. Država pa vsako uro vključno s predsednikom poziva medije, naj poročajo korektno, naj ne otežujejo reševanja na terenu, saj snemajo iz številnih helikopterjev, na tleh je polno mobilnih studiev, ter naj ne ustvarjajo nepotrebnih težav in zmede."

PRIHODNOST JE UGANKA

Na Japonsko je Cveta pripeljal 'bicikel' oziroma letalo, potem ljubezen in šele na koncu služba, kar je obratno kot je to v navadi pri Japoncih. Sicer so pri njih tresenja tal vajeni, 'kaj takega pa svet še ni videl', je bil komentar petkovega potresa. Kaj bo prinesla prihodnost, lahko samo ugibajo.

Alenka Brun

Cveto Podlogar izhaja iz Gorij pri Bledu, že od leta 1988 pa živi na Japonskem, kjer je v enem smučarskih letovišč spoznal tudi svojo ženo Čiharu. Japonska se mu je naprej zdela izredno skrivnostna, gore pa so ga s svojo različnostjo privlačile, saj poleg plezanja ponujajo tudi številne druge užitke. Je gorski vodnik in smučarski inštruktor, ki je svoj hobi spremenil v službo.

Uvod v odgovor na vprašanje o doživljanju močnega potresa in cunamija na Japonskem se je v elektronskem sporočilu, ki smo ga prejeli v nedeljo dopoldne po našem času, začel takole: "Je nedelja popoldne in topel sončen dan. Zelo neobičajno miren dan, če nimaš prižgane radia ali televizije. Poročila in posnetki so namreč iz ure v uro bolj pretresljivi. Tu, v prefekturi Saitama, kakih 50 kilometrov severozahodno iz centra Tokia, je življenje normalno. Z vodo, elektriko, plinom, komunikacijo nimamo težav, tudi trgovine delajo. Precej je ohromljen cestni, železniški, letalski promet. Se pa na dve do tri ure zatresejo tla nekje do pete stopnje in še vedno pade kakšen krožnik iz omar ali pa zdrsne knjiga s police. Vendar je napoved za naslednje tri dni slaba: sedemdeset odstotkov potresnih sunkov bo še precej močnih

in nevarnih, v glavnem tam, kjer je že sedaj najhuje."

Potresi so sicer na Japonskem nekaj običajnega. "Pogosto se tresejo tla. Na vsakih nekaj let pa se zgodi tudi katastrofa. Ljudje s tem živijo in lahko bi rekel, da so kar navajeni, predvsem pa pripravljene nanje," nadaljuje Cveto, ki je tokratni potres doživel v avtu, na parkirišču. Odpravljal se je ravno domov iz hribov.

"Najprej sem mislil, da se avto maje - kot čoln na vodi, zaradi močnega vetra. Na džipu, ki je že tako precej visok, imam namreč pritrjena dva velika boksa za smuči, zato je nagibanje levo in desno ob močnem vetru nekaj običajnega. Vendar se je vse skupaj stopnjevalo, druge avtomobile na parkirišču je ravno tako začelo premetavati, polje, ki se je raztezalo od parkirišča naprej, pa je vidno valovilo. Občutek je bil podoben tistemu na trajektu, ko ta plove čez razburkane vode."

Cveto je do doma potreboval dobrih enajst ur; če bi se obotavljal, bi pa pot trajala še dalj časa, saj so bile ceste zaprte, poškodovane; semaforji, elektriko, plinom, komunikacijo nimamo težav, tudi trgovine delajo. Precej je ohromljen cestni, železniški, letalski promet. Se pa na dve do tri ure zatresejo tla nekje do pete stopnje in še vedno pade kakšen krožnik iz omar ali pa zdrsne knjiga s police. Vendar je napoved za naslednje tri dni slaba: sedemdeset odstotkov potresnih sunkov bo še precej močnih

Potres na Japonskem je bil najmočnejši v njeni sodobni zgodovini z magnitudo 8,9, ki so jo kasneje zvišali na 9. Žarišče je imel na severovzhodu države, sprožil pa je tudi orjaški popotresni val,

ki je opustošil vzhodno obalo in terjal ogromno življenj. Nihče ne ve točno, kolikšno bo končno število mrtvih.

"Presenečenj glede cunamija ni! Japonska je 'high tech' dežela in obvešča ljudi do deset sekund pred potresom, prek televizij, radijev, alarmi so inštalirani na mobilnih telefonih, računalnikih ... Nekako imaš čas, da se kakorkoli že pripraviš. Zležeš pod mizo, zapustiš prostor, ustaviš avto, če si na ulici, stopiš pod streho ... Potem takoj sledijo obvestila o moči in kraju potresa ter nevarnosti cunamija, čas, ko bo dosegel obalo, ter celo višina vode. Tokrat pa je prišlo do gigantskih valovanj morja in po posnetkih, ki jih lahko kažejo, je večtonske ribiške ladje odneslo tudi štiri kilometre stran od obale. Ljudje se tako niso umaknili dovolj visoko ali pa preprosto niso imeli časa odhiteti daleč stran od morja."

Mediji poročajo o prometnem kaosu, o praznih trgovinah ...

"Japonci so zelo discipliniran narod. Trgovine so morde prazne le tam, kjer je vse odnesla voda. Delijo oziroma prodajajo nujne stvari, ki so pripravljene v vrečkah, tako da je vsak upravičen do enakega deleža. Pred vrati trgovin vidite vrste - tudi ponoči, vendar ni prerivanja, ni kraj. Kjer je najhuje, urejajo zadeve reševalna služba, vojska, civilna zaščita. Kar se prometa tiče, je pa pravzaprav sreča, da je ravno vikend in potrebe po prevozih

na primer z vlaki, kot je to ob delavnikih, niso tako velike. Res je, da je vse skupaj obstalo in še stoji. Nekatere železnice so usposobili ravno toliko, da so v 24 urah spravili ljudi domov - govorim za stokilometrski pas okoli Tokia. Najbolj je prizadet sever Honšuju, ki leži severno od Tokia - tam pa res vse stoji. Naj omenim, da ni bilo nesreče na Šinkansenu, hitrem vlaku, ki vozi več kot tristo kilometrov na uro, ker jim ga je uspelo ustaviti pred sunkom. Avtoceste severno od Tokia so vse zaprte, uporabljajo jih le reševalne službe. Podobno je z letališči razen Sendaija, ki so ga poplavili mulj in ostanki naselij."

Cveto ne razmišlja, da bi se vrnil v Slovenijo, saj mu Japonska reže kruh že dobrih dvajset let, pa tudi za zdaj so letalski poleti omejeni samo na tiste, ki odvažajo turiste in dostavljajo mednarodno pomoč. Ni skrival strahu pred nastalo situacijo; s soprogo pa sta se ravno v času, ko smo brali njegovo sporočilo, odpravljala v avto in na jug.

"Posledice katastrofe se bodo poznale še leta in leta, saj je ogromno domov porušeni, tam, kjer so stali, pa ni več zemlje. Spremenila se je konfiguracija terena, saj so nastala jezera, kjer jih prej ni bilo. Kot sem omenil, se bo krizno stanje, glede na potresne sunke, nadaljevalo se kakšne tri dni, pa še kakšen mesec v bolj blagih oblikah. Kaj nam bo prinesla prihodnost, je trenutno uganka ..."

VREMENSKE ZANIMIVOSTI

Biovremenski podatki

Vremenska obremenitev je že včeraj nekoliko oslabela, vendar bodo občutljivi ljudje še imeli z vremenom povezane težave, tudi nekateri bolezenski znaki bodo še okrepljeni. Priporočamo večjo previdnost.

Snežne razmere in napoved za gorski svet

Do srede bo v gorah oblačno vreme z visoko zračno vlago, le na Pohorju in v vzhodnih Karavankah bo lahko tudi nekaj sonca. Občasno bodo padavine, meja sneženja bo večinoma nad 1600 metri. Več padavin bo v Julijskih Alpah, novi sneg se bo sesedal, južni in jugozahodni veter bo na izpostavljenih legah delal zamete. Nevarnost snežnih plazov se bo v visokogorju predvidoma še nekoliko povečala.

PREGOVOR

Marec - sušec

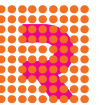
Če jagnjeta v sušcu na tratah nore, rada v aprilu v hlevu leže.

tedenska vremenska napoved

| | | setveni koledar | | obremenitev | vzhod | zahod |
|--------|------|-----------------|--------------------------|-------------|-------|-------|
| 15. 3. | tor. | Klemen | | ■ ■ ■ ■ ■ | 6.16 | 18.07 |
| 16. 3. | sre. | Hilarij | list | ■ ■ ■ ■ ■ | 6.14 | 18.08 |
| 17. 3. | čet. | Jerica | plod | ■ ■ ■ ■ ■ | 6.12 | 18.10 |
| 18. 3. | pet. | Edvard | plod | ■ ■ ■ ■ ■ | 6.10 | 18.11 |
| 19. 3. | sob. | Jožef | plod do 8 h, ob 20h ☉ | ■ ■ ■ ■ ■ | 6.08 | 18.12 |
| 20. 3. | ned. | Srečko | korenina od 9h | ■ ■ ■ ■ ■ | 6.06 | 18.14 |
| 21. 3. | pon. | Benedikt | korenina ZACETEK POMLADI | ■ ■ ■ ■ ■ | 6.04 | 18.15 |

desetdnevna napoved

| | | | | | | | | | |
|-------------|-------------|---------------|-------------|--------------|---------------|------------------|-------------|-------------|---------------|
| torek 15.3. | sreda 16.3. | četrtek 17.3. | petek 18.3. | sobota 19.3. | nedelja 20.3. | ponedeljek 21.3. | torek 22.3. | sreda 23.3. | četrtek 24.3. |
| | | | | | | | | | |
| 6/11°C | 6/9°C | 6/14°C | 4/13°C | -2/12°C | 2/7°C | 2/4°C | 2/11°C | -5/14°C | -6/6°C |



MINI GLEDALIŠČA ZA VRTCE

Podjetji Henkel Slovenija in Tuš sta dvajsetim slovenskim vrtcem podarili mini lutkovna gledališča. Med izbranimi tudi trije gorenjski vrtci.

Maja Bertoneclj

V Oslariji Planeta Tuš Kranj je bil v četrtek zaključek dobrodelne akcije "Naj se predstava začne", v kateri so sodelovali vrtci iz vse Slovenije, potekala pa je pod okriljem podjetij Henkel Slovenija in Tuš, ki sta dvajsetim slovenskim vrtcem opremili njihove igralne kotičke z mini lutkovnimi gledališči.

Namen projekta je spodbujanje otroške ustvarjalnosti, vrtci pa so se za opremo igralnic potegovali s sodelovanjem na ustvarjalnem natečaju, pri katerem so morali otroci skupaj s svojimi vzgojitelji napisati kratko zgodbo oziroma scenarij z naslovom "Malček se zabava". Med prispelimi scenariji je komisija v sestavi predstavnikov družb Henkel Slovenija in Tuša ter priznanega igralca Boruta Veselka izbrala dvajset najboljših in med njimi so tudi trije go-



Na zaključni prireditvi je otroke zabaval tudi čarovnik Grega. Na sliki otroci iz Vrtca Škofja Loka, oddelka Tinka Tonka Reteče, in Vrtca Medvode, enota Medvoška. / Foto: Tina Dokl

renjski vrtci: Vrtec Škofja Loka (Oddelk Tinka Tonka Reteča), Vrtec Medvode (enota Medvoška) in VVO Jesenice (vrtec na Blejski Dobravi). Za najboljšega je bil izbran scenarij vrtca Rib-

nica na Pohorju. S svojo predstavo so navdušili tudi na zaključku akcije v Kranju. Otroci nagrajenih vrtcev in njihovi vzgojitelji so se mini gledališč zelo razveselili in ga že uporabljajo.

Njihova predstava se lahko začne. V Tušu pa so projekt razširili še v svoje trgovine in dvajset otrok, ki so napisali najlepše zgodbe, nagradili z zabavnimi ročnimi lutkami.

BLED

Čarodej Toni in medved Čalapinko

V Magičnem teatru Jaba-daba-du sodelujejo z različnimi izvajalci za otroke, tudi z Antolin-teamom, ki ima animacije z medvedom Čalapinkom. Trenutno skupaj ustvarjajo predstavo Bonton, v kateri bodo otroci na šaljiv način spoznali nekatere osnove bontona. Drugo predstavo pa že igrajo; pod geslom "predstava + plesna animacija = noro dobra kombinacija" Čarodej Toni in medved Čalapinko zabavata otroke na različnih dogodkih. Včasih se jima pridruži tudi mojster Grega, ki poskrbi za peko slastnih palačink velikank. "Če bo šlo vse po načrtih, bom proti koncu leta v evidenco lahko vpisal svoj že tri tisoči javni nastop. Prepričan sem, da bo moje sodelovanje z medvedom Čalapinkom pravi "hit". Tovrstna kombinacija na enem mestu, ki vsebuje predstavo za otroke, plesno animacijo, peko palačink in še kaj je zagotovo nekaj novega na področju otroških zabav," je povedal **Toni Mežan** iz Magičnega teatra Jaba-daba-du. **S. K.**



MEDVODE

Recikliri in zašpili

Pretekli torek se je v Mladinskem centru Medvode s prvo predelavnico začel evropski projekt Eko Art. Gre za transnacionalno mladinsko pobudo, katere namen je kreativno, zabavno in inovativno ozaveščanje mladih o izdelavi različnih zvočnih instrumentov iz zavrženih predmetov. Nosilec projekta je Javni zavod Mladinski center Medvode v sodelovanju z Mladinskim centrom Guineueta iz Španije. Pred delavnicam, zadnja bo 9. aprila, in video delavnici, bo sledila glavna Eko Art delavnica z naslovom Recikliri in zašpili, ki se je bodo udeležili tudi Španci. Potekala bo od 19. do 25. aprila, na njej pa bodo izdelali instrumente, posneli glasbeno kompilacijo Eko Art, kratek video dokumentarni film in pripravili tudi fotografsko razstavo. Projekt bo potekal do decembra. Po glavni delavnici bo sledilo še gostovanje projekta in njegovih produktov v mladinskih in kulturno-umetniških ustanovah v Sloveniji in Španiji. **M. B.**



O velikem projektu za Mladinski center Medvode Eko Art so spregovorili v. d. direktorja centra Urban Eržen ter Sabrina Železnik in Katja Škorić. V sodelovanju z mladimi iz Španije bodo iz odpadnih materialov izdelovali glasbila. Prva pred delavnica je bila pretekli torek.

PESMI MLADIH

Zima

Radi imava zimo zelo,
zato povedali bova pesmico to.

Vidim snežinko, ki pada,
vesela sem, saj sneg imam rada.
Gremo smučat hitro vsi,
cela vas na glas kriči.

Mame pa samo godrnjajo
in zaskrbljeno gledajo čez ograjo.
Otroci čakajo Božička,
nad kaminom že čaka nogavička.

Otroci na jezike lovijo snežinke,
vsi razen majcene Tinke.
Ona pa drsa se sem in tja,
še pirueto na drsalkah zna.

Jakec se sanko po bregu vesel,
a zaletel se je v naš stari hlev.
Mi pa delamo snežaka -
zelo debelega možaka.

Tina Nastran, Zala Prevc, 5. razred PŠ Dražgoše

Bela zima se od nas počasi poslavlja in ta pesmica je prav dobrodošla. Spominja nas na božični čas in na razne igre, ki nam jih prinaša sneg. Napisali sta lepo pesem, obudili spomine na igrivost in s tem vsem nam pričarali nasmeh na obrazu. Vesela bom, če dobim še kakšno vajino pesem, saj vama pero lepo teče. Lep pozdrav, Metka.

Vsaka pesem ima svoj čar. Včasih je žalostna, drugič vesela, vselej pa je ogledalo naše duše. Začenjamo novo rubriko "Pesmi mladih". Vabljeni ste še posebej otroci in najstniki, dobrodošli ste seveda tudi vsi drugi, ki ste mladi po srcu. Pesmi pošljite na elektronski naslov pesmi.mladih@gmail.com ali pisno na naslov: Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj. Ni se treba podpisati s polnim imenom, uporabite lahko psevdonim. Rubriko ureja Metka, ki pri vsaki pesmi zapiše mnenje in vsak mesec izbere tisto, ki ji je najbolj všeč. Izbrana pesem bo prešla knjižno nagrado, če nam bo avtor zaupal naslov.

GG naročnine

E-POŠTA: narocnine@g-glas.si, TELEFON: 04 201 42 41

www.gorenjskiglas.si

Daj dnevu življenje
Dobrodelni koncert
Andreju Fojkarju v spomin
Prodaja vstopnic Eventim
Športna dvorana Trata
3. april ob 19:00 uri

Nastopajoči:
Trio Quartet
Vlado Kreslin
Gal Gjurin
Trio Kranjc
Nuška Drašček
Eroika
in ostali
Miha Debevec
& Tomaž Rožnič

AVTOMOBILIZEM

NOVI pro_cee'd

že od **9.850 EUR**

6 zračnih blazin, ABS z EBD, BAS, električni paket, potovalni računalnik, tonirana stekla...

EURO NCAP
7 LET
KIA GARANCIJA

S TREZNOSTJO DO KONČNEGA CILJA

Test: Mazda6 Sport Combi CD163 GTA

Matjaž Gregorič

Približno tri leta se pri japonski Mazdi niso dotaknili podobe in tehnike svojega paradnega modela v srednjem razredu. In še potem je lani Mazda6 dobila le nekaj manjših lepotnih popravkov, medtem ko je omembe vreden predvsem novi 2,2-litrski turbodizelski štirivaljnik.

Motorna paleta je zlasti v dizelskem delu res že klicala po osvežitvi in novi pogonski stroj tudi v kombijevski šestici zelo vzorno opravlja svoje delo. Očitno je Mazdinim inženirjem uspelo dobro prenesti teorijo v prakso in 2,2-litrski turbodizelski štirivaljnik, podprt z vso sodobno krmilno in vbrizgovalno elektroniko, ki razvije 120 kilovatov (163 KM), zelo suvereno opravlja svoje delo. Navorna krivulja se dviga zelo hitro in 360 Nm navora doseže že pri 1800 vrtljajih. Voznik zato nima veliko dela z ročico natančnega šeststopenjskega menjalnika in se lahko uživaško prepušča motornim zmogljivostim. Poleg tega je motorju treba priznati vzdržnost pri porabi goriva, saj je



za tolikšno prostornino in moč skoraj vzorno varčen.

In čeprav je po tovarniških navedbah v Mazdi6 najnovejše izdaje kar okoli štiristo sprememb, so te na zunanji komaj opazne in hitro jih razločijo samo dobri poznavalci. Še najlažje se opazita preoblikovan sprednji odbijač in izrazitejša podoba žarometov, komaj zaznavne razlike so tudi na zadku.

Nekoliko lažje gre z zaznavanjem sprememb oziroma izboljšav v notranjosti, kjer se opazi rahlo popravljena armaturna plošča, ki je še bolj prilagojena voznikovega delu, poleg tega pa so notranji arhitekti poskrbeli še za

boljše materiale notranjih oblog in učinkovitejšo protihrupno zaščito. Odobravanja vredni v avtomobilu s skoraj najvišjim nivojem opreme so tudi dodatki za varnost in udobje, med drugim kakovostni radijski sistem.

A tudi že znani aduti Mazde6 Sport Combi štejejo veliko, na primer prostoren

prtljažnik, ki se z osnovnih 519 poveča na 1751 litrov, udobna potniška kabina, izdelana in dobro uglašena podvozje in tako naprej. Tudi zaradi naštetega so Mazdini strategji prepričani, da lahko vozijo vstric z azijsko in evropsko konkurenco in to zabelijo tudi s cenovno politiko.

OSNOVNI TEHNIČNI PODATKI

| | |
|----------------------------|------------------------|
| Gibna prostornina: | 2184 ccm |
| Največja moč pri v/min: | 120 kW/163 KM |
| Najvišja hitrost: | 210 km/h |
| Poraba goriva po EU norm.: | 7,0/ 4,8/ 5,6 l/100 km |
| Maloprodajna cena: | 32.590 EUR |
| Uvoznik: | MMS, Ljubljana |

PREBOJ V AVTOMOBILSKI SVET

Na Ptujju naj bi stekla proizvodnja prvega čistokrvnega športnega avtomobila.

Matjaž Gregorič

S kupina zanesenjakov s Štajerskega se je leta 2005 pod vodstvom nekdanjega dirkača in oblikovalca Aljoša Tuška lotila razvoja prvega slovenskega superšportnega avtomobila. Za osnovo so si s Slovaškega pripeljali tam narejeni avtomobil z oznako K1 Attack, a ker z njim niso bili zadovoljni, so ga temeljito spremenili, iz njega iztisnili 263 konjskih moči, ter dosegli najvišjo hitrost 266 kilometrov na uro in pospešek z mesta do 100 kilometrov v 4,8 sekunde. Tri leta kasneje je na Ptujju nastal drugi avtomobil na enaki osnovi, vendar s še več sprememb, med katerimi je bila tudi vgradnja Audijevega 4,2-litrskega bencinskega osemvaljnika s 450 konjskimi moči. Z njim Renovatio potegne do najvišje hitrosti 320 kilometrov na uro, do hitrosti 100 kilometrov na uro pa se izstrelji v 3,7 sekunde. A ker adrenalinsko



zastrupljenim Štajercem tudi to ni bilo dovolj, so začeli načrtovati Renovatio 2, avtomobil, ki bo v celoti razvit s slovenskim znanjem in sestavljen v Sloveniji. Poganjala ga bo bencinski osemvaljnik, razmišljajo pa tudi o električni različici. Z ustanovitvijo podjetja Maromi Car so se sodelujoči pogumno odločili tudi za proizvodnjo, ki bo potekala na Ptujju; na leto naj bi izdelali od 20 do 30 avtomobilov, za katere se menda zanimajo bogataši s Kitajskega, iz Rusije, arabskih ter južnoameriških držav. Recesija

teh kupcev menda ni udarila po žepu in tako si v Maromi Car obetajo, da bodo lahko dosegali visoko dodano vrednost, ki jo obljublja tudi morebitnim vlagateljem. Njim so namreč pripravljene prodati do petine podjetja, cena njihovih avtomobilov pa bi se morda nekoč lahko približala tudi polovici milijona. Ali se vse skupaj sliši kot pravljica ali je podjetniški model morda uresničljiv, pa bo pokazal čas. Razmišljanja o tovrstnem slovenskem preboju pa so vsekakor vredna odobravanja.

NA KRATKO

Potres paraliziral proizvodnjo

Potres in cunami na Japonskem sta prizadela tudi tamkajšnjo avtomobilsko industrijo. Po poročanju spletne strani Automotive News je Toyota ustavila proizvodnjo v svojih japonskih obratih, znova pa naj bi jo zagnali po vsaj delni normalizaciji stanja. Mitsubishi je za nekaj dni zaustavil proizvodnjo v treh svojih obratih, podobno kot Honda in Nissan. V pristaniškem mestu Hitachi na odpremo čaka vsaj 2300 avtomobilov znamk Nissan in Infiniti, precej avtomobilov je bilo tudi poškodovanih. Toyota ima več kot deset poškodovanih obratov, kar predstavlja 45 odstotkov njihove globalne proizvodnje. Zaradi nedobavljenih avtomobilov naj bi bil prizadet zlasti ameriški trg. Kdaj bodo znova lahko začeli s proizvodnjo, se bodo pri Toyoti odločili, ko bodo ocenili škodo in razmere pri dobavi sestavnih delov. Za letos so sicer načrtovali, da bo iz japonskih tovarn pripeljalo 3,89 milijona avtomobilov. **M. G.**

Preverite ponudbo omejene količine vozil letnik 2010 po še posebej ugodnih cenah. Ponudba velja do razprodaje zaloge!



VRHUNSKI DESIGN POPOLNA VARNOST NEPREMAGLJIVA CENA

7-LETNA GARANCIJA NAJSODOBNEJŠA TEHNOLOGIJA



KIA - Največ za Vaš denar!

www.kia.si
KMAG d.d., Leskoškova 2, Ljubljana, 01/58-43-333
MEDVODE: ČREŠNIK 01/361-22-50
KRANJ: NASMEH 04/235-17-77
BLED: AMBROŽIČ 04/574-17-84

Cena Venge že vključuje 3x popuste Joker 2.000 EUR (zaloga 1.200 EUR + enkratno plačilo 400 EUR+ mlada družina 400 EUR). Cene vključujejo vse dane popuste in prihranke ter ne vključujejo kovinske barve in prevoza. Natančnejši pogoji garancije so na voljo v garancijski knjižici vozila, oz. pri pooblaščenem zastopniku vozil Kia. Komb. poraba goriva in emisija za cee'd je 4,3 - 7,7 l/100km, 113 - 184 g/km CO₂, za Vengo je 4,7 - 6,7 l/100km, 124 - 155 g/km CO₂, za novi Sportage je 5,5 - 7,9 l/100km, 147 - 187 g/km CO₂. Slike so simbolične.

DRUŽABNA KRONIKA

ČASOVNI STROJ: CILJ KRVAVEC

Sobota, 13. marec 2011. Prizorišče: brunarica Sonček. S soncem obsijano smučišče, po tleh bleščeč sneg, zvok po strminah švigajočih smučarjev in radost v zraku.

Matic Zorman

Prvi vtis: le še en običajen dan na Krvavcu, a korak bliže brunarici je razkril posebnost tega dne. **RetroFest**. Če bi imel časovni stroj in ga zavrtil nazaj, v osemdeseta leta prejšnjega stoletja, bi uzrl prizor, podoben sobotnemu. Iz zvočnikov je odmevalo veselje komentatorja v prenosih zmagovalnih tekem naših legendarnih alpskih smučarjev. Na terasi gostoljubne brunarice Sonček so najprej po klopeh posedali smučarji, nekateri oblečeni v majice z logotipom 'naših' zimskih

olimpijskih iger, Vučkom; drugi so s ponosom nosili nostalgичne smučarske kombinézone, stare okrog dvajset let, ki pa so jih kaj kmalu slekli, saj je obiskovalce skupaj s sončnimi žarki razgrel tudi hrvaški pevec **Jasmin Stavros**. Organizator dogodka **Sandi Murovec**, ki ga večina pozna kar pod imenom Muri, se mu je pridružil pri pesmi Slovenke, in kot bi trenil, so obiskovalci zavzeli mize in klopi, na katerih so poskakovali še dolgo potem, ko sta izklopila mikrofon. Kasneje ga je znova vključil nihče drug kot legendarni **Janez Hočevar**, mnogim znan pod vzdevkom Rifle, simbol akcije **Podarim dobim**, ki je v

soboto potekala na terasi brunarice. Zavrt v svoj prepoznaten oranžno-temno modri šal, je iz bobna spet potegnil tiste srečnike, ki so vanj odvrgli srečke in izbrali pravilen odgovor. Nekaj spominov pa je Rifle izmenjal z še eno legendo belih strmin: z **Borisom Strelom**, nosilcem bronaste kolajne, ki si jo je priboril v slalomu na svetovnem prvenstvu v Schladmingu daljnjega leta 1982. To je bil čas, ko so snežni gladiatorji smučali še z ravnimi smučmi, priljubljenimi RC elanovkami, in ostrimi ravnimi palicami, ki so jih poimenovali kar 'sulice'.

Na RetroFestu so se nekateri smučarji, oblečeni v danes

že staromodno smučarsko opremo, pomerili še v veleslalomu, ki je bil sicer bolj namenjen podoživetju smučanja v osemdesetih letih. Tekmovali pa so tudi posamezniki ali skupine, ki so dejansko retrospektivo najbolje pričarali. Na koncu so zmagale brhke alpske **Jodlarke**, ki so z navihanim dvigovanjem kril in plesanjem po mizah zmedle marsikaterega smučarja.

Uradni del RetroFesta se je iztekel, nekateri so si pripeli ravne smučke in v sneg zabodli sulice ter se pognali naprej v prihodnost, drugi pa so se odločili, da zabavo nadaljujejo do pozne noči in ustvarijo svoje nepozabne trenutke zgodovine.



Nostalgичen prizor: originalna srečka akcije Podarim dobim, ki jo s ponosom drži eden izmed obiskovalcev.



Gregor (levo) in Bor (desno): stilska z oranžno zdravniško izkaznico, kaseto Simone Weiss in cigareti Filter 57.



Boris Stel (levo) in Janez Hočevar - Rifle sta kramljala in obujala spomine na stare čase. / Foto: Matic Zorman



Jodlarke so zavzele najprej mizo in kasneje tudi nagrado za najboljšo retro skupino. / Foto: Matic Zorman



Plesalci na klopeh in mizah brunarice Sonček z improvizirano koreografijo pesmi YMCA / Foto: Matic Zorman

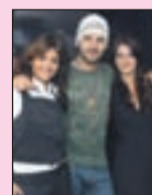
VRTIMO GLOBUS

Moja mala deklica



Zakonca **Beckham** sta januarja potrdila govorce, da pričakujeta četrtega otroka, o spolu pa nista želela razpravljati. Angleški nogometni zvezdnik David (35) in pevka, ki se je odločila, da bo v prihodnosti zaplula v oblikovalske vode, njegova soproga Victoria (36), imata v zakonu tri fante: dvanajstletnega Brooklyna, osemletnega Romea in šestletnega Cruza. Julija pa bo novi dojenček možko zasedbo malih Beckhamov omehčal: tokrat namreč zvezdniška zakonca pričakujeta deklico.

Penelopin mlajši brat



Oskarjevka **Penelope Cruz** (36), španska igralka, ki je v začetku leta povila sina s Javierjem Bardemom (41), naj bi ne bila ravno zadovoljna z izborom mlajšega brata **Euarda Cruza**. Petindvajsetletnika je namreč očarala kar deset let starejša razočarana gospodinja **Eva Longoria**, ki se je januarja letos razšla s svojim soprogom, košarkarjem Tonyjem Parkerjem, Eduarda pa javno videva od februarja. Sveža ločenka je mlademu Eduardu kar precej zmešala glavo, saj naj bi tetovirana ladja na njegovi roki dobila ravno tako vtetovirano ime Eva.

Mel Gibson pozabil, da ni Mad Max



Po navedbah Oksane Grigorijeve naj bi se igralec **Mel Gibson** (55), ki ga večina pozna po vlogi Mad Maxa, obnašal v domačem 'revirju' precej nasilno. Pa ga je ovadila. Nasilno obnašanje igralske zvezde je tako pred nekaj dnevi na sodišču doživelo epilog. Sodišče mu je dosodilo tri leta pogojne kazni, leto dni mora obiskovati svetovca, naložilo mu je šestnajst ur družbeno koristnega dela in plačilo sodnih in drugih stroškov.

Nova vloga, novo mesto, novi lasje



Kate Winslet (35) se je odločila za ekstremno dejanje. Za aprilsko naslovnico britanske Vogue je popolnoma spremenila pričesko. Iz dolgolasko se je spremenila v platinasto blond kratkolasko. V intervjuju za omenjeno revijo je tudi spregovorila o nedavni ločitvi od moža Sama

Mendesa pa o začasni selitvi v Pariz zaradi snemanja Boga masakra kontroverznega režiserja Romana Polanskega. Spregovorila je tudi o svojem telesu, o tem, kako sta jo prevzela pilates in tek, pa tudi o svoji desetletni hčerki Mii in sedemletnem sinu Jou. Tega, da je spet samska, pa je ni strah.



Mateja Begelj, 22-letnica iz Tržiča, je navdušena nad plesom sving; katerega začetek sega v dvajseta leta 20. stoletja. / Foto: Anka Bulovec

Barčice napovedale pomlad

Na številnih etnoloških prireditvah po Gorenjskem so v petek, na predvečer gregorjevega, s spuščanjem barčic naznanjali prihod pomladi.

M. A., J. P., S. K., V. S.

Kranj - Spuščanje barčic je v številnih gorenjskih krajih z obrtniško tradicijo prireditve, ki je bila nekoč povezana s prihodom sonca oziroma pomladi v kraj. Tradicija se je ohranila tudi v Kropi, starem kovaškem naselju, ki kar dobre štiri mesece v letu nima sonca. Včasih so običajno rekli metanje luči v vodo: na desko, staro coklo ali pa pehar so dali oblance, te so prelili s smrekovo smolo, zažgali, vrgli v vodo in s tem simbolično premagali zimo oziroma temo ter pozdravili prihod sonca v Kropo. Danes pa otroci iz različnih materialov, kot sta les in papir, izdelujejo makete hiš, kovačnic, cerkva, vanje dajo sveče, jih prižgejo in spustijo v vodo. Ko ogenj ugasne, je zima premagana. Tudi letos so jih "v vodo" spustili več kot sto.

V Kamni Gorici, kjer se je tradicija pozdravljanja pomladi prav tako ohranila vse od časov kovaštva, so barčice v zadnjem stoletju postale prave male umetnine. "Spuščanje barčic po potoku v jedru starega dela vasi pomeni ohranjanje stika s tradicijo in



Takole so v petek "luč v vodo" vrgli v Kropi. / Foto: Anka Bulovec

njeno nadaljevanje v prihodnje rodove, hkrati je to družaben dogodek, ki se ga udeležijo vse generacije vaščanov, opazamo pa tudi vse več obiskovalcev iz širše okolice," pravi predsednica tamkajšnjega Kulturnega društva Tea Beton. Letos je tako po potoku zaplaval več kot 230 barčic, ljudi, ki so si prireditev ogledali, pa je bilo še mnogo več.

Tudi v Trziču so nekoč na ta dan prenehali delati pri

luči, čevljarji vajenci pa so prosili mojstra za dovoljenje za izdelavo hišic med "ših-tom"... Ker čevljarjskih vajencev v Trziču skoraj ni več, to tradicijo nadaljujejo s pomočjo Turističnega društva, Občine Trzič in javnih zavodov otroci iz trziških vrtcev ter šol ter tudi posamezniki, ki jim je ta običaj blizu.

Gregorjevo je bilo spet pravi vaški praznik tudi za cerkljanske otroke in krajanje

vasi Pšata, ki so blizu izvira Pšate prireditev s spustom ladjic pripravili že osmo leto zapored. Tudi letošnje družjenje so zaznamovali oder sredi vasi, kulturni program, pogostitev so pripravile vaške gospodinje in seveda na desetine pisanih ladjic iz različnih materialov, ki so jih mladi pa tudi nekoliko starejši s svečkami spustili po zagrajeni Pšati in tako 'vrgli luč v vodo'.



V Kranjski hiši so otroci in njihovi starši izdelovali gregorčke, ki so jih nato spustili po Kokri. / Foto: Gorazd Kavčič



Z ladjicami je sodelovalo več deset cerkljanskih otrok.

HALO - HALO GORENJSKI GLAS
telefon: 04 201 42 00

Naročilo za objavo sprejemamo po telefonu 04/201-42-00, faksu 04/201-42-13 ali osebno na Bleiweisovi cesti 4, v Kranju oz. po pošti - do ponedeljka in četrтка do 11.00 ure! Cena oglasov in ponudb v rubriki: Izredno ugodna.

OBVESTILA O DOGODKIH OBJAVLJAMO V RUBRIKI GLASOV
KAŽIPOT BREZPLAČNO SAMO ENKRAT.

PRIREDITVE

Festival Animateka

Kranj - V dvorani galerije Dali, Stritarjeva 5, bo jutri, v sredo, 16. marca, ob 19. uri Animateka z 12 nagrajenimi kratkimi animiranimi filmi z letošnjega festivala Animateka.

Za otroke v knjižnicah

Kranj - Pravljična sredica za otroke od 4. leta dalje z latvijsko ljudsko pravljico Bojeviti ribiči bo jutri, v sredo, 16. marca, ob 17.30. Ustvarjalna delavnica Naši možgančki bo v kranjski knjižnici v četrtek, 17. marca, ob 17. uri. Tokrat bo na obisku SINAPSA, slovensko društvo za nevroznanost, ki pripravlja poučno ustvarjalno delavnico za otroke od 4. do 8. leta starosti. Skupaj z lutkami bodo odkrivali skrivnosti o možgančkih in o tem, kako delujejo.

Jesenice - V knjižnici bo v sredo, 16. marca, ustvarjalna delavnica Podstavek iz filca ob 17. uri, v četrtek, 17. marca, ura pravljic ob 17. uri, v petek, 18. marca, bo Brihtina pravljica dežela ob 10. uri.

Slovenski Javornik - Danes, v torek, 15. marca, bo računalniška pomoč v knjižnici ob 16. uri.

Hrušica - V četrtek, 17. marca, bo ura pravljic ob 17. uri.

Radovljica - V knjižnici bo v četrtek, 17. marca, ob 17. uri na sporedu glasbena delavnica Mala Orffova glasbila.

Bohinjska Bistrica - Dobri snežak je naslov igrice, ki si jo otroci lahko ogledajo v knjižnici jutri, v sredo, 16. marca, ob 17. uri.

Corje - Dobri snežak je naslov igrice, ki si jo otroci lahko ogledajo v Gorjanskem domu danes, v torek, 15. marca, ob 17. uri.

Bled - Dobri snežak je naslov igrice, ki si jo otroci lahko ogledajo v knjižnici v petek, 18. marca, ob 17. uri.

Škofja Loka - V Kašči na Spodnjem trgu lahko otroci danes, v torek, 15. marca, ob 17.30 prisluhnejo pravljicama Strašilo Motovilo in Od kdaj kače nosijo očala.

Poljane - Delavnica za spretne prste Kaj bo zraslo iz semena? se bo v knjižnici začela danes, v torek, 15. marca, ob 17. uri.

Železniki - Pravljični Konjiček in stekleni grad lahko otroci prisluhnejo jutri, v sredo, 16. marca, ob 17. uri.

Sovodnj - Delavnica za spretne prste Kaj bo zraslo iz semena? se bo v knjižnici začela v petek, 18. marca, ob 18. uri.

Trata - Delavnica za spretne prste Kaj bo zraslo iz semena? se bo v knjižnici začela v četrtek, 17. marca, ob 17. uri.



V Kamni Gorici se je letos zbralo več obiskovalcev kot kadarkoli doslej. Z zanimanjem so si ogledali tudi prikaz kovaške tradicije. / Foto: Anka Bulovec.



V Trziču šega vuč u vodo nedvomno spada med najlepše in najtežje pričakovane dneve v koledarskem letu. / Foto: Matej Slabe

Gregorjevo na podeželju

V sklopu projekta so izdelali in namestili več gnezdilnic za ptice, načrtujejo pa tudi nakup daljnogledov in snemalnih naprav za snemanje ptičjega petja in oglašanja.

URŠA PETERNEL

Blejska Dobrava - Na gregorjevo, ko se po tradiciji ptički ženijo, so na Blejski Dobravi pripravili kulturno-izobraževalno prireditev v sklopu projekta Gregorjevo na podeželju. Na njej so predstavili projekt, katerega cilj je povečati število gnezdišč za ptice na gorenjskem podeželju ter spodbuditi zanimanje za opazovanje ptic v

gnezdilnicah zlasti med mladimi, je povedala dr. Urška Koce iz Društva za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije. V projektu sodeluje osem gorenjskih osnovnih šol, katerih učenci so pod mentorstvom Aljoše Žnidarja izdelovali gnezdilnice; 63 so jih namestili v okolici šol, eno v vhod soteske Vintgar, še osem pa jih bodo namestili v Zoisov park na Pristavi. Pod vod-

stvom mentorjev bodo učenci dogajanje v gnezdilnicah opazovali - pri tem jim bo v pomoč poseben protokol, v poseben obrazec pa bodo beležili svoja opažanja. V sklopu projekta načrtujejo tudi nakup daljnogledov in snemalnih naprav za snemanje ptičjega petja in oglašanja. Prek poletja bodo analizirali rezultate in jih objavili v ornitološki reviji, oblikovali bodo tudi spletno

stran, septembra pa rezultate predstavili na zaključni prireditvi. Dr. Urška Koce je poudarila velik pomen ptic, ki so pomemben del živega sveta in kazalec kvalitete našega okolja. Za ptice, ki gnezdiijo v duplih, je zelo pomembno ohranjanje starih tradicionalnih visokodebelnih sadovnjakov, kjer si ptice v duplih napravijo gnezdiilnice.

Projekt Gregorjevo na podeželju poteka v okviru LAS Gorenjska košarica, zanj so pridobili evropski in proračunski denar, v njem pa sodelujejo tudi lokalni partnerji, vodilni je Občina Jesenice, sodelujejo pa še KD Vintgar in osem gorenjskih osnovnih šol.

ANKETA

Pravice premalo uveljavljamo

ANA HARTMAN

Danes je svetovni dan potrošnikovih pravic, zato smo sogovornike povprašali, kako so seznanjeni z njimi, ali od prodajalcev vedno zahtevajo in vzamejo račun, so že kdaj uveljavljali reklamacijo, vračilo kupnine ... / Foto: Tina Dokl



Nina Valančič, Kranj:

"Potrošniki smo dovolj seznanjeni s pravicami, a trgovcu premalokrat kaj rečemo. Enostavno plačamo ceno, ki so jo določili, namesto da bi se glede na visoke marže pogajali za nižjo ceno."



Jožef Roblek, Kranj:

"Že iz navade v trgovini vedno vzamem račun, doma jih shranjujem v posebni škatli. To mi pride prav tudi, če mi kakšen izdelek ni všeč. Takrat grem v trgovino in mi ga zamenjajo."



Špela Hvasti, Jesenice:

"Potrošniki preredko uveljavljamo svoje pravice. Račun v trgovini ponavadi vzamem, že iz navade. S trgovci nimam slabih izkušenj, nekoč so mi že vrnilo previsoko zaračunano kupnino."



Boštjan Belovič, Kranj:

"Račun vzamem le ob nakupu dražjih stvari, sicer pa ponavadi ne, kar sem nekajkrat že obžaloval. Nekaj izdelkov sem v trgovini že zamenjal, doslej pri tem nisem imel težav."



Žiga Dremelj, Kranj:

"Ravno grem v trgovino zamenjat kabel za televizijo, ki ni v redu. Doslej sem že nekajkrat menjal izdelke, vedno brez težav. Račun sicer vedno vzamem, tudi če gre samo za kavo."

Pionirčki po petdesetih letih

V šolskem letu 1960/61 so na Primskovem v Kranju prestopili prag učenosti in bili še v istem letu sprejeti med Titove pionirčke. V petek se je po petdesetih letih generacija srečala in dodala v malho še kak spomin več.

SUZANA P. KOVAČIČ

Kranj - "Pred pionirsko zastavo obljubljam, da se bom marljivo in vztrajno učil ... Dati častno pionirsko besedo ni mačji kašelj, saj je pionir pošten, iskren, olikan, neustrašen, iznajdljiv, radodaren," je pionirsko zaprisego prebral **Jože Trobec** v petek pri Viktorju v Kranju, kjer se je zbrala zanimiva družina. Petdeset let je, odkar je v šolskem letu 1960/61 prestopilo prag prvega razreda šole Primskovo 63 prvošolk in prvošolcev in kar 37 se jih je udeležilo petkovega srečanja. Večina se jih bolj kot prvega šolskega dne spominja 29. novembra, dneva republike, ko se je rodila Jugoslavija. "29. november je bil velik dan. Praznovali smo ga v dvorani družnega doma na Primskovem, ko so nas sprejeli v pionirsko organizacijo," so spominja **Janez Dolinar**, sošolec iz generacije 1960/61. Že tedaj so vsem novim pionirčkom delili indijančke in ta obred so ponovili tudi po petdesetih letih. Jože Trobec je ponovil prisego izpred pol stoletja; ni bil sicer njihov sošolec, bil pa je v petem razredu, ko je kot načelnik pionirskega odreda to generacijo sprejel med pionirčke.



V šolskem letu 1960/61 je prestopilo prag prvega razreda šole Primskovo 63 prvošolk in prvošolcev in kar 37 se jih je udeležilo petkovega srečanja. / Foto: Tina Dokl

Pobudnik srečanja je bil Janko Zupan. "Idejo sem dobil lansko jesen ob prazniku Krajevne skupnosti Primskovo. O tem sva govorila z Jožetom Trobecem, ki je za to priložnost tudi narisal logotip pionirčka. Sošolka mi je posodila fotografijo prvega razreda, jaz sem hranil fotografijo prvega b ... Pričakoval sem, da bo nekdanje sošolce težje najti, ampak sodobna tehnologija dela čudeže. Le štirje od 63 so nepoznani, šest je pokojnih, nekaj jih je v tujini. Moja desna roka je bila Vida Lončar, poročena

Doles, pri organizaciji dogodka sta pomagala tudi Janez Dolinar in Miran Čehovin," je povedal **Janko Zupan** in dodal, da je njihova generacija obiskovala staro šolo na Primskovem do petega razreda.

V stilu iz začetka šestdesetih let so v petek vrteli glasbo, Janko Zupan je pripravil simbolično razstavo primerkov iz takratnega obdobja, poleg čitanke, ki danes na trgu dosega vrednost sto evrov, tudi pionirsko izkaznico z bančno hranilno knjižico, pionirsko rutico in kapo. Razredničar

ka prvega b je bila Ivka Bunc, razredničarka prvega a pa je Marija Pisk. "Je rekla, otroci, sem Marija Pisk. Če ne boste pridni, bom piskala ... Ta naša tovarišica Piskova je zdaj v Domu upokojencev v Kranju, nazadnje sem jo obiskal pred približno mesecem dni," je dejal Janez Dolinar. "Spomini so krasni. Lepo smo se imeli, znali smo se poigrati," je sklenila **Irena Smodila**, poročena Žerovnik, **Mirana Čehovina** pa prva šolska leta spominjajo predvsem na brezskrbnost, mladost, veselje ...

HRAŠE

Začela se je akcija Pomagajmo žabicam

V Društvu Žverca že četrto leto zapored organizirajo akcijo prenašanja dvoživk, ki so jo poimenovali Pomagajmo žabicam v Hrašah 2011. V Hrašah pri Smedniku dvoživkam pri njihovi vsakoletni selitvi iz prezimovališč v mrestišča pot prečka zelo prometna cesta. Na tej poti jim pomagajo prostovoljci, ki jih v vedrih prenesejo čez cesto. Brez njihove pomoči bi večina dvoživk končala pod kolesi avtomobilov. Lani so čez cesto prenesli nekaj več kot osemnajst tisoč dvoživk. Društvu Žverca pri letošnji akciji pomaga tudi Zavod RS za varstvo narave, nekaj zaščitnih ograj za dvoživke pa jim je posodil tudi Center za kartografijo favne in flore skupaj z Društvom za preučevanje dvoživk in plazilcev. K sodelovanju vabijo tudi prostovoljce. Z akcijo so že začeli, prvič pa poteka tudi na odseku v Hrastnici pri Škofji Loki. Več informacij dobite na njihovi spletni strani www.zverca.si. **M. B.**



Prostovoljci so v lanski akciji čez cesto v Hrašah prenesli več kot osemnajst tisoč dvoživk.

JESENICE

Teden obrti in podjetništva

Območna obrtno-podjetniška zbornica Jesenice letos organizira že 19. Teden obrti in podjetništva, osrednjo prireditev malega gospodarstva na Gorenjskem. Na njej bodo člani zbornice predstavljali svoje izdelke in storitve, pripravili pa bodo tudi dve predavanji, je povedal predsednik območne zbornice **Niki Zima**. Teden obrti in podjetništva že tradicionalno poteka hkrati z Jožefovim sejmom, uvodna prireditev bo jutri, v torek, ob 15. uri v prireditvenem šotoru na Trgu Toneta Čufarja. Vse do 19. marca bodo v avli gledališča predstavljali izdelke in storitve članov zbornice, zaključna prireditev s podelitvijo priznanj pa bo v soboto. Jožefov sejem bo potekal na Čufarjevem trgu in na parkirišču za gledališčem. **U. P.**

vremenska napoved

Napoved za Gorenjsko

Danes bo pretežno oblačno, občasno bo deževalo. Jutri, v sredo, bo oblačno in deževno, meja sneženja bo med 1300 in 1600 metri. V četrtek bo spremenljivo do pretežno oblačno, občasno bodo še krajevne padavine, deloma plohe.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

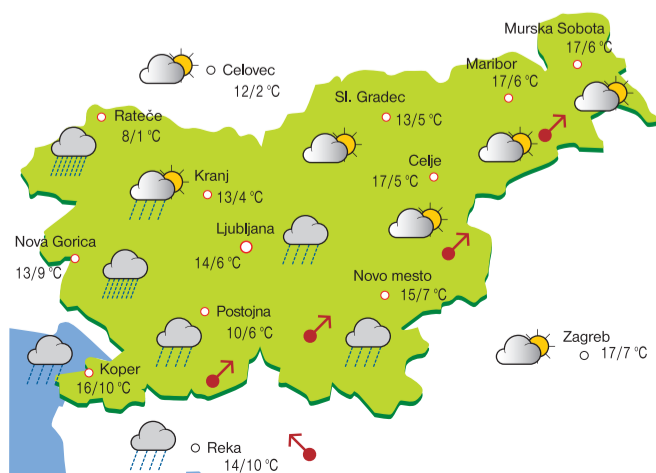
TOREK



SREDA



ČETRTEK



RADIO KRANJ d.o.o.
 Stritarjeva ul. 6, KRANJ
 TELEFON:
 (04) 281-2220 REDUKCIJA
 (04) 281-2221 IZJAVA
 (04) 2022-222 PROGRAM
 (051) 303-505 PROGRAM GSI
 FAX:
 (04) 281-2225 REDUKCIJA
 (04) 281-2229 IZJAVA
 E-pošta:
radiokranj@radio-kranj.si
www.radio-kranj.si